

Hasičský záchranný sbor České republiky

Roční zpráva o činnosti

Rok 2007

OBSAH

Úvodní slovo generálního ředitele	5
Struktura a působnost Hasičského záchranného sboru ČR	6
I. Vnitřní úsek	
1. Základní personální údaje Hasičského záchranného sboru ČR	9
2. Styk s veřejností	11
2.1. Komunikace s médii a akce pro veřejnost	11
2.2. Vydavatelská činnost	13
3. Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR	14
4. Spolupráce se zahraničím	16
II. Úsek prevence a civilního nouzového plánování	
5. Požární prevence – výkon státního požárního dozoru	18
5.1. Státní požární dozor	18
5.1.1. Kontrolní činnost	19
5.1.2. Stavební prevence	23
5.1.3. Zjišťování příčin vzniku požáru	24
5.1.4. Některé další činnosti orgánů SPD	25
5.2. Odborné vzdělávání	27
5.3. Spolupráce při přípravě návrhů nových právních předpisů	27
5.4. Mezinárodní aktivity	28
6. Preventivně výchovná činnost	29
7. Ochrana obyvatelstva	31
7.1. Koncepce ochrany obyvatelstva	31
7.2. Zjišťování a vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace	32
7.3. Varování a vyrozumění	33
7.4. Ukrytí	34
7.5. Nouzové přežití a humanitární pomoc	34
7.6. Materiál civilní ochrany	35
7.7. Spolupráce s jednotkami sborů dobrovolných hasičů obcí	36
7.8. Spolupráce s orgány EU a NATO	36

8. Krizové řízení a civilní nouzové plánování	37
8.1. Krizové řízení	37
8.2. Cvičení orgánů krizového řízení	40
8.3. Vzdělávání v oblasti krizového řízení	41
8.4. Informační systém pro krizové řízení	42
8.5. Kritická infrastruktura	43
8.6. Civilní nouzové plánování	44
8.7. Mezinárodní spolupráce	46
III. Úsek IZS a operačního řízení	
9. Výkon služby v jednotkách požární ochrany	48
9.1. Plošné pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany	48
9.2. Odborná příprava a usměrňování výkonu služby v jednotkách požární ochrany	49
9.3. Stav ve vybavení technikou a vybranými věcnými prostředky HZS ČR a jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí	53
10. Integrovaný záchranný systém	61
10.1. Dokumentace IZS	61
10.2. Společná zaměstnání se složkami IZS	63
10.3. Kynologie v IZS	64
10.4. Vzdělání a cvičení v IZS	65
10.5. Letecká hasičská služba	67
10.6. Prostředky komunikace v IZS	67
11. Operační řízení	68
11.1. Operační a informační střediska IZS krajů	68
11.2. Tísňové volání	68
11.3. Operační a informační středisko MV-HZS ČR	70
11.4. Mezinárodní spolupráce	70
11.5. Oblast přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací	70
11.6. Přehled poskytování humanitární pomoci do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací v roce 2007	71
12. Zásahová činnost jednotek požární ochrany	73
12.1. Přehled zásahů jednotek požární ochrany	73
12.2. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek požární ochrany	75

12.3. Statistika požárů	76
13. Sportovní akce HZS ČR	80
13.1. Nejvýznamnější soutěže v požárním sportu	80
13.2. Hlavní mezinárodní a celorepublikové soutěže v dalších sportech	81
13.3. Nejlepší sportovec a družstvo HZS ČR roku 2006	81
14. Psychologická služba HZS ČR	82
14.1. Plnění úkolů v oblasti koncepční a normotvorné	83
14.2. Plnění úkolů v oblasti metodické, školící a kontrolní	83
14.3. Plnění úkolů psychologické služby HZS ČR v oblasti výkonové	84
IV. Kontrola a interní audit	86
V. Základní údaje o rozpočtu HZS ČR	89
Seznam zkratk	97

Úvodní slovo generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí občané,

roční zpráva Hasičského záchranného sboru ČR za rok 2007 opět shrnuje to nejdůležitější, co se ve sboru v tomto období odehrálo a čím se sbor zabýval. Není toho málo, protože kompetence a působnost naší instituce jsou velmi široké a zasahují do nejrůznějších oblastí.

Nejde jen o klasickou požární ochranu. Např. likvidace požárů v současnosti tvoří již jen necelou 1/5 z celkového počtu událostí se zásahy jednotek požární ochrany. Naopak stále významnější část zásahů profesionálních ale i dobrovolných hasičů zabírají jiné mimořádné události – úniky nebezpečných látek, dopravní nehody, likvidace následků živelních pohrom, ale i záchrany osob z hloubek nebo výšek. Kromě této zásahové činnosti a spolupráce v rámci integrovaného záchranného systému si svůj tradiční význam udržuje oblast požární prevence. Stále větší důležitosti pak nabývá oblast krizové připravenosti – ochrana obyvatelstva, kterou sbor převzal v roce 2001, krizové řízení a civilní nouzové plánování.

Široké pole působnosti sboru pak odráží i tato výroční zpráva. Proti předchozí roční zprávě byly provedeny dílčí změny v uspořádání jejího obsahu a členění kapitol tak, aby byl tento dokument přehlednější a odpovídal dynamickému rozvoji našeho sboru. Některé údaje, které doplňují informace obsažené v této výroční zprávě, můžete nalézt také ve statistické ročence Hasičského záchranného sboru ČR.. Věřím, že Vám výroční zpráva Hasičského záchranného sboru ČR poskytne cenné informace.

generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán

Struktura a působnost Hasičského záchranného sboru ČR

Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Hasičský záchranný sbor ČR působí v novém organizačním uspořádání od 1. ledna 2001. Tvoří jej generální ředitelství HZS ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“), které je organizační součástí Ministerstva vnitra, a dále pak 14 hasičských záchranných sborů krajů, které jsou organizačními složkami státu, účetními jednotkami a správními úřady. Součástí Hasičského záchranného sboru ČR je také Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku (dále jen „SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek“).

Generální ředitelství HZS ČR plní úkoly Ministerstva vnitra, které je ústředním orgánem státní správy pro požární ochranu, krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.

Působnost HZS ČR, jeho úkoly i kompetence v oblasti požární ochrany, krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému upravují zejména následující právní předpisy:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

Hasičský záchranný sbor ČR je jako jedna ze základních složek hlavním koordinátorem a páteří **integrovaného záchranného systému** (dále jen „IZS“), který v případě mimořádné události nebo krizového stavu zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací. Hasičský záchranný sbor ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů.

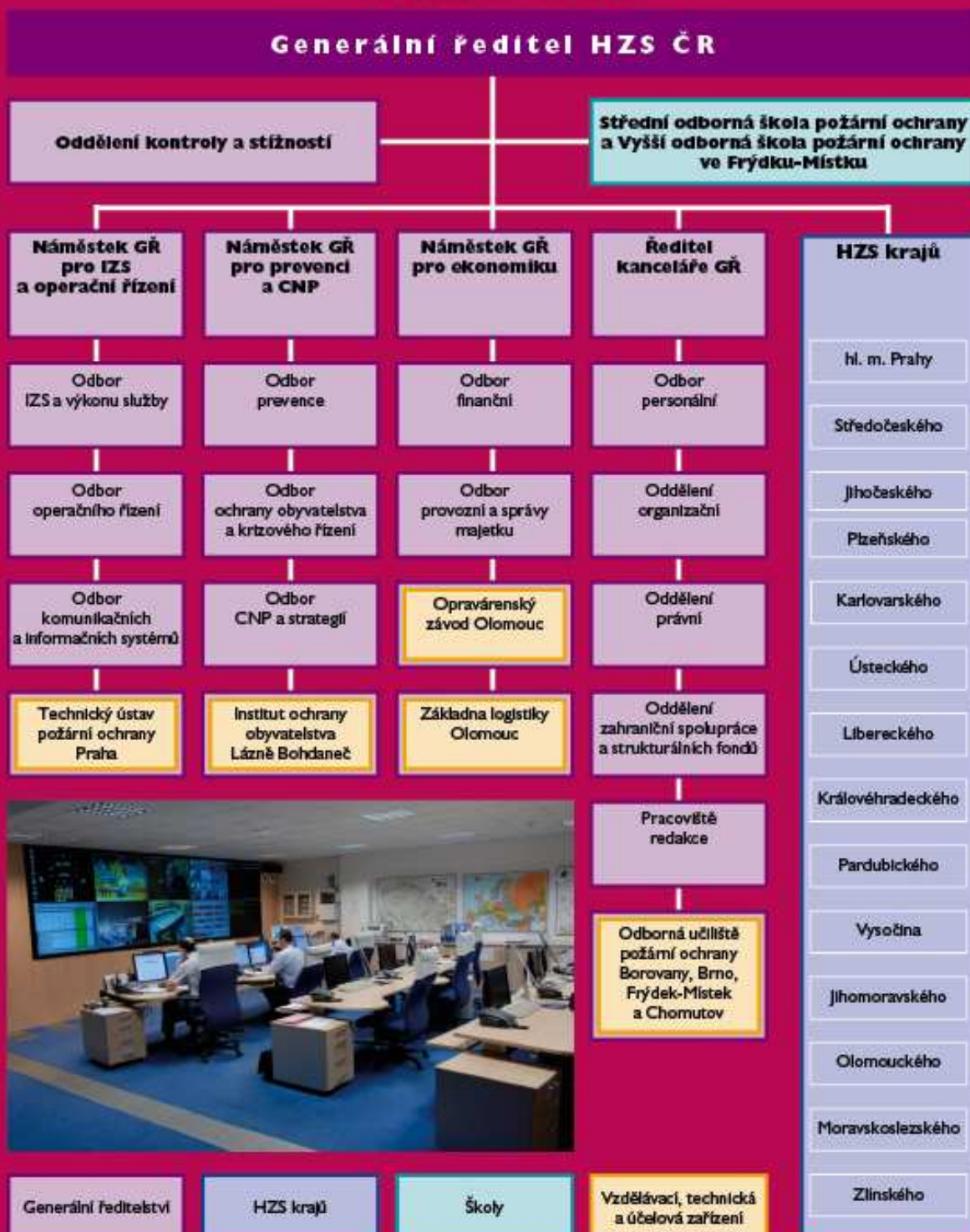
Základními složkami IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jednotkami požární ochrany,
- zdravotnická záchranná služba
- Policie České republiky.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Hasičský záchranný sbor ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v oblasti krizové připravenosti. V roce 2001 došlo ke sloučení nově organizovaného Hasičského záchranného sboru ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany a jednotlivými regionálními úřady civilní ochrany. Od této doby tak má HZS ČR ve své působnosti i ochranu obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

Organizační struktura HZS ČR

I. VNITŘNÍ ÚSEK

1. Základní personální údaje Hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský sbor ČR měl k 31.12. 2007 celkem 9 385 příslušníků ve služebním poměru a 1132 občanských zaměstnanců, celkem 10 517 pracovníků. V jednotkách požární ochrany bylo zařazeno celkem 6 529 příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR.

Plánované počty pracovníků HZS ČR na rok 2007

Název	Plánované počty k 31.12.2007		
	Příslušníci HZS ČR	Občanští zaměstnanci	Celkem
MV-GŘ HZS ČR	146	102	248
Organizační součásti - celkem	118	367	485
MV-GŘHZS a organizační součásti celkem	264	469	733
HZS krajů	9098	645	9743
SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek	23	18	41
Celkem HZS ČR	9385	1132	10517

Počet nově přijatých příslušníků podle zařazení v HZS ČR				
Zařazení v HZS ČR	2007			
	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí	III. čtvrtletí	IV. čtvrtletí
MV-GŘ HZS ČR	0	0	1	0
Zařízení GŘ HZS ČR	0	0	2	1
Hl.m. Praha	7	8	24	32
Středočeský kraj	16	3	16	35
Jihočeský kraj	7	5	19	18
Plzeňský kraj	1	1	8	13
Karlovarský kraj	0	1	7	8
Ústecký kraj	4	3	15	14
Liberecký kraj	0	0	1	6
Královéhradecký kraj	3	4	5	21
Pardubický kraj	1	4	13	9
Kraj Vysočina	0	1	4	16
Jihomoravský kraj	14	6	14	17
Olomoucký kraj	2	3	14	14
Moravskoslezský kraj	4	7	5	34
Zlínský kraj	0	0	1	16
SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek	0	0	4	0
CELKEM	59	46	153	254
	512			

HZS ČR úspěšně zvládl přechod do systému zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „služební zákon“). Proti předchozím letům sice vzrostl počet příslušníků HZS ČR, kteří skončili služební poměr, avšak jednalo se zejména o příslušníky, jejichž doba výsluhy byla více než 20 let, a nebo kteří nespĺňovali pro své pozice kvalifikační požadavky. Vzhledem k dostatku uchazečů o přijetí k HZS ČR se uvolněná místa průběžně dařilo nahrazovat novými příslušníky.

Počet odchodů příslušníků z činné služby podle zařazení v HZS ČR				
Zařazení v HZS ČR	2007			
	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí	III. čtvrtletí	IV. čtvrtletí
MV-GŘ HZS ČR	4	4	0	4
Zařízení GŘ HZS ČR	3	1	2	2
Hl.m. Praha	23	16	12	57
Středočeský kraj	11	17	14	31
Jihočeský kraj	15	14	9	33
Plzeňský kraj	7	5	2	18
Karlovarský kraj	0	5	3	13
Ústecký kraj	8	9	2	6
Liberecký kraj	8	1	5	9
Královéhradecký kraj	5	6	3	19
Pardubický kraj	13	8	3	11
Kraj Vysočina	3	11	9	23
Jihomoravský kraj	23	17	9	32
Olomoucký kraj	11	6	2	14
Moravskoslezský kraj	7	13	5	25
Zlínský kraj	8	3	1	10
SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek	2	2	1	3
CELKEM	151	138	82	310
CELKEM rok 2007	681			
I. – III. čtvrtletí	371			
I. – II. čtvrtletí	289			

Příslušníci HZS ČR měli v roce 2007 **průměrný plat** 33 071 Kč, občanští zaměstnanci pak 22 209 Kč. Tento rozdíl je dán zejména charakterem činností, které u HZS ČR vykonávají občanští zaměstnanci. Jde převážně o práci administrativního a manuálního charakteru.

2. Styk s veřejností

2.1. Komunikace s médii a akce pro veřejnost

Komunikace s médii a veřejností má pro Hasičský záchranný sbor ČR zásadní důležitost. Rok 2007 byl z tohoto pohledu velice úspěšný, neboť aktivita sboru v této oblasti se znovu zintenzivnila a vzrostl počet mediálních výstupů pracovníků HZS ČR. V roce 2007 vyšlo v tištěných médiích celkem 14 929 článků (včetně internetu), které byly napsány pracovníky HZS ČR, popř. byly založeny na informacích od nich. Pracovníci HZS ČR vydali celkem 4 403 tiskových zpráv, měli 2 917 rozhlasových vystoupení a 1592 vystoupení v televizi, což je výrazně více než v roce 2006.

Pozitivně se tak projevila skutečnost, že všech 14 HZS krajů má své tiskové mluvčí, kteří jsou koordinováni tiskovými mluvčími generálního ředitelství HZS ČR. U některých HZS krajů začali nově působit zástupci mluvčích, podařilo se také zlepšit materiální vybavení mluvčích. I když stále přetrvávají některé nedostatky (např. kumulace funkcí, nefunkční informační toky apod.), lze říci, že se situace rok od roku zlepšuje.

Mluvčí HZS ČR nejčastěji veřejnosti sdělovali informace týkající se zásahové činnosti jednotek požární ochrany. Největší aktivity v tomto směru byly vyvíjeny během orkánu Kyrill (leden), vysokého počtu požárů v přírodním prostředí v důsledku extrémně teplého a suchého počasí (březen, duben), likvidace ohnisek nákazy ptačí chřipkou ve velkochovech drůbeže na Orlickoústecku (červen, červenec) atd. Médii byly rovněž pravidelně poskytovány informace o preventivních tématech z oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva (např. jak zacházet s topidly a komíny, jak zajistit domácnost před požárem, rozdělávání ohně v přírodě, požáry aut, požáry kvůli kouření atd.) a také o výsledcích kontrol státního požární dozoru (např. kontroly obchodních center).

Příležitost pro prezentaci HZS ČR na veřejnosti poskytovaly i další aktivity související s působností sboru: cvičení integrovaného záchranného systému (např. Vltava a Labe 2007 v září, cvičení Kosíř 2007 v říjnu), mezinárodní soutěž kynologů v Chomutově (srpen), humanitární pomoci do zahraničí (Makedonii a Albánii v červenci). Výrazně byly prezentovány i kulturní, společenské a sportovní události v rámci HZS ČR, např. Mistrovství republiky družstev v požárním sportu (Olomouc - červenec), předávání medailí Hasičského záchranného sboru ČR (květen, říjen) nebo slavnostní předávání nové techniky do užívání HZS ČR (prosinec).

V roce 2007 se HZS ČR podařilo dále prohloubit spolupráci s Českým rozhlasem: byla zahájena pravidelná spolupráce s pořadem Motožurnál na Čro1, od dubna jsou pracovníci HZS ČR pravidelnými hosty Bezpečnostního magazínu na Čro 2 a na přelomu roku 2007/2008 Čro 1 Radiožurnál do svého vysílání zařadil nový magazín věnovaný problematice IZS. I nadále probíhá úzká spolupráce s Čro Region na tvorbě pořadu „Když voláte 150“, dále rádiem Impuls apod. Pracovníci HZS ČR stále pomáhají při tvorbě magazínu „112“, který vysílá TV NOVA, dlouhodobější spolupráci měl HZS ČR také s pořadem Snídaně s Novou.

Naopak se stále nedaří navázat dlouhodobější spolupráci s Českou televizí – zejména v preventivní oblasti. Výjimkou je v tomto kanál ČT 4 Sport, který vysílá měsíční magazín věnovaný požárnímu sportu.

Kromě komunikace s veřejností prostřednictvím médií nezanedbával HZS ČR ani přímou komunikaci s veřejností. Sbor pořádal či spolupřádal četné akce určené pro širokou veřejnost – dny otevřených dveří, ukázky činnosti a techniky pro veřejnost, ukázky a besedy

na školách, výstavy, veletrhy, soutěže pro děti a širokou veřejnost apod. (více viz kap. Preventivně výchovná činnost).

V roce 2007 MV-GŘ HZS ČR pokračovalo v několika preventivních projektech pro veřejnost. Seriál krátkých preventivních klipů „**Štěstí přeje připraveným**“, který byl vyroben ve videostudiu Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Dosud bylo vytvořeno nebo rozpracováno 22 klipů, ty jsou vysílány na kabelových a regionálních TV stanicích, jsou k dispozici na internetu apod. Úspěšně se rozvíjel také preventivně informační projekt „**Bezpečné cestování**“ (podrobněji viz kapitola Preventivně výchovná činnost).

V roce 2007 se také dále rozpracovával **projekt dětského maskota HZS ČR „Dráček Záchranáček“** – maskot byl vyroben v plyšové podobě a distribuován na některé stanice HZS ČR, kde je v rámci projektu psychologické služby HZS ČR předáván dětem zasaženým mimořádnou událostí.

S maskotem byly vydány a na veřejnosti distribuovány nejrůznější propagační a informační materiály pro děti (omalovánky, pexeso, záložky, rozvrhy hodin, skládky), tento maskot byl rovněž prezentován při nejrůznějších akcích určených dětem (např. Bambiriáda).

HZS ČR se výrazně zapojil do aktivit Iniciativy zaměřené na ochranu obyvatel a komunikaci v ohrožení.

V oblasti komunikace s médii a prezentace HZS ČR na veřejnosti plní MV-GŘ HZS ČR ve vztahu k HZS krajů koordinační a koncepční úlohu. Mluvčí HZS ČR pravidelně vytváří celoroční plány komunikačních aktivit. Proběhly také dvě porady tiskových mluvčích HZS ČR, které byly spojené s odborným tréninkem zaměřeným na rozvoj komunikačních dovedností mluvčích.

Mediální obraz HZS ČR a jeho pověst mezi obyvatelstvem jsou jedny z nejlepších ze všech institucí působících v ČR. Provedené výzkumy v dokládají, že českým hasičům důvěřuje hodně přes 90 % obyvatelstva, což je vůbec nejlepší výsledek ze všech zkoumaných profesí. Takto vysoká důvěryhodnost samozřejmě souvisí se samotným „záchranářským“ charakterem činnosti HZS ČR (hasiči jsou až na výjimky nejdůvěryhodnější profesí všude v Evropě), ovšem podíl na tomto pozitivním stavu má i zkvalitnění a zmnožení mediálních aktivit HZS ČR v posledním období, na kterém se velkou měrou podílejí také mluvčí HZS ČR.

2. 2. Vydavatelská činnost

MV-GŘ HZS ČR pokračovalo ve vydávání měsíčníku „112,“ odborného časopisu požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. Náklad časopisu byl 3 300 ks, z toho bylo sedm čísel rozšířeno o přílohy. Časopis je určen zejména pracovníkům státní správy a samosprávy a všem právnickým a fyzickým osobám, které působí ve složkách IZS, v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Přílohy časopisu 112 v roce 2007:

- Veletrhy a výstavy pořádané v České republice a v zahraničí v roce 2007 – leden
- Náklady na požární ochranu v některých zemích světa a v České republice - únor
- Statistická ročenka HZS ČR 2006 - březen
- Kalendář sportovních soutěží na rok 2007 - březen
- Požární zkoušky v silničním tunelu Valík - květen
- Pravidla požárního sportu - červen
- Rezortní ocenění - červen, listopad

Hasičský záchranný sbor ČR vydal v roce 2007 celkem 539 různých titulů propagačních a informačních materiálů – jednalo se o publikace, brožury, skládky, kalendáře apod. Samotné MV-GŘ HZS ČR vydalo v tomto období více než 50 publikací – příruček, propagačních a informačních materiálů atd.

Publikace vydané MV GŘ HZS ČR v roce 2007

Název publikace	Náklad (počet výtisků)
Řád strojní služby HZS ČR	2 500
Řád technické služby HZS ČR	2 500
Řád chemické služby HZS ČR	2 500
Cvičební řád jednotek požární ochrany	10 000
Vzdělávání v ochraně obyvatelstva v Evropě	1 000
Civilní nouzové plánování v některých evropských zemích, USA a Kanadě	1 000
Hasičský záchranný sbor České republiky (prezentační publikace)	5 000
Feuerwehr-Rettungskorps der Tschechischen Republik (prezentační publikace)	2 000
Fire Rescue Service of the Czech Republic (prezentační publikace)	3 000
Krizové řízení v oblasti ochrany státu (modul D)	100
Ochrana obyvatelstva (modul E)	100
Hospodářská opatření pro krizové stavy (modul H)	100
Integrovaný záchranný systém a požární ochrana (modul I)	100
Krizové řízení v oblasti zdravotnictví (modul J)	100
Konspiky odborné přípravy jednotek požární ochrany – Dopravní nehody – Pracovní postup při vyprošťování	1 700
Konspiky odborné přípravy jednotek požární ochrany – Dopravní nehody – Konstrukce vozidel	1 700
Konspiky odborné přípravy jednotek požární ochrany – Dopravní nehody – Speciální technické prostředky pro vyprošťování	1 700
Konspiky odborné přípravy jednotek požární ochrany – Dopravní nehody – Taktika zásahu při dopravních nehodách	1 700
Zachraňování a vyprošťování z havarovaných vozidel Škoda – příručka pro záchranáře	1 500

3. Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR

V souladu s příslušnými právními předpisy bylo v roce 2007 zajišťováno vzdělávání a odborná příprava příslušníků a zaměstnanců HZS ČR ve všech stanovených oblastech. Hlavní důraz byl kladen na oblast získávání odborné způsobilosti příslušníků HZS ČR a pravidelného prodlužování platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a zefektivnění organizačního zajištění příslušného vzdělávání.

V roce 2007 se pokračovalo ve zkvalitňování vstupní přípravy příslušníků HZS ČR, byla provedena preciznější diferenciací pro stanovené cílové skupiny s cílem komplexní přípravy příslušníků HZS ČR pro reálný výkon praxe a zároveň naplnění filosofie vstupní přípravy jako formy vzdělávání, která poskytne novým příslušníkům sboru ucelenou vstupní představu a znalosti o fungování sboru, komplexní přehled o právních předpisech upravujících činnosti v gesci HZS ČR.

Zahájena byla revize osnov dosavadních kurzů k získání odborné způsobilosti s cílem posouzení jejich aktuálnosti a přizpůsobení obsahu vzdělávacích programů potřebám výkonu služby.

V souvislosti s nabytím účinnosti nového služebního zákona byla zaznamenána zvýšená fluktuace v řadách HZS ČR, která měla za následek zvýšenou poptávku po vzdělávání k získání odborné způsobilosti. S cílem zajistit co nejefektivnější plnění úkolů souvisejících s touto situací byly stanoveny priority pro organizaci vybraných kurzů ve vzdělávacích zařízeních. Přednostně byly organizovány kurzy vstupní přípravy příslušníků HZS ČR a vybrané kurzy k získání odborné způsobilosti a specializační kurzy v těch případech, kde by byl v důsledku prodloužení v povolávání do kurzů ohrožen výkon služby.

Nabytím účinnosti služebního zákona vznikla potřeba vytvořit podmínky pro organizaci služebních zkoušek. Podle metodiky pro služební zkoušky v podmínkách HZS ČR se od března 2007 pravidelně konají přípravné kurzy, v jejich závěru příslušníci HZS ČR vykonají služební zkoušku. Zkoušky jsou organizovány centrálně pro všechny příslušníky HZS ČR, jimž končí služební poměr na dobu určitou. Ve čtrnácti řádných termínech vykonalo v roce 2007 služební zkoušku celkem 335 příslušníků HZS ČR.

Velká pozornost byla věnována vzdělávání v problematice Evropské unie. Dle požadavků vedení útvarů byli příslušníci HZS ČR vysíláni do základních i nastavbových kurzů k problematikám EU.

Hlavní důraz ve vzdělávání v oblasti Evropské unie byl zaměřen na školení z oblasti využívání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU. Toto vzdělávání bylo organizováno pro dvě cílové skupiny, a to pro vedení MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů a pro zaměstnance HZS ČR, kteří mají být zapojeni do přípravy a realizace projektů spolufinancovaných z prostředků EU.

Důležitou cílovou skupinou vzdělávání v problematikách EU jsou příslušníci, kteří se připravují na plnění úkolů souvisejících s předsednictvím ČR v Radě EU. Skupina se skládá ze dvou částí:

1) příslušníci zařazení do Centrálního registru úřadu vlády

Jejich vzdělávání probíhalo v souladu s Konceptí vzdělávání zaměstnanců Ministerstva vnitra, Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a příslušníků Policie ČR v agendě Evropské unie. Mělo za cíl splnit stanovené kvalifikační požadavky jednotlivými příslušníky v termínu 30. 6. 2008.

2) příslušníci HZS krajů, kteří se budou podílet na přípravě podkladů a odborných stanovisek během předsednictví ČR v Radě EU

Jedná se o 63-člennou skupinu, u které byla zahájena jazyková příprava. Mimo výše uvedenou cílovou skupinu byla jazyková příprava organizována pro příslušníky a zaměstnance HZS ČR v souladu s jazykovými požadavky na systemizovaná služební místa. Standardizované jazykové zkoušky vykonalo celkem 28 příslušníků HZS ČR.

V roce 2007 bylo dle požadavků a potřeb příslušníků a zaměstnanců HZS ČR zorganizováno vzdělávání v dalších oblastech: do 41 různých vzdělávacích akcí bylo vysláno celkem 198 příslušníků a zaměstnanců HZS ČR. Důraz byl kromě jiného kladen na počítačovou gramotnost příslušníků a zaměstnanců HZS ČR, zajištěny byly všechny požadavky na vzdělávání v oblasti informačních technologií.

4. Spolupráce se zahraničím

Pracovníci MV - generálního ředitelství HZS ČR v roce 2007 uskutečnili celkem 155 zahraničních služebních cest. Konalo se také celkem 38 přijetí zahraničních partnerů v ČR. Prioritami zahraniční spolupráce MV - GR HZS ČR byly především aktivity v rámci EU, NATO a spolupráce se sousedními zeměmi. Dále byl položen důraz na spolupráci s vyspělými zeměmi, jako například s Francií a Finskem. Velmi důležitou praktickou činností bylo poskytování humanitární pomoci do zahraničí. Spolupráce probíhá rovněž na regionální úrovni (mezi ředitelstvími HZS jednotlivých krajů a jejich partnery z příhraničních krajů sousedních zemí) i na místní úrovni (hasičské stanice ve městech a obcích v příhraniční oblasti). U příležitosti předsednictví ČR ve Visegradské čtyřce bylo zorganizováno setkání představitelů požární ochrany a civilní ochrany těchto zemí. Na tomto setkání bylo konstatováno, že spolupráce mezi členskými státy byla dostatečně intenzivní a bude v dosavadním směru dále pokračovat.

Spolupráce HZS ČR se zahraničními subjekty je upravena v mezinárodních smlouvách, které specifikují v obecné podobě podmínky spolupráce sboru, jednotek i jednotlivých odborníků se zahraničními partnery. Smlouvy podepsané prezidenty smluvních stran jsou uzavřeny s Německem, Polskem, Rakouskem, Slovenskem a Maďarskem. Dokumenty na úrovni memorand o spolupráci s Francií, Ruskou federací, Slovinskem a vedením požární ochrany i civilní ochrany na Slovensku. V roce 2007 mělo MV - GR HZS ČR rozpracováno sjednání následujících mezinárodních smluv, které jsou v gesci Ministerstva vnitra:

- Ujednání s Ministerstvem vnitra Saska ke smlouvě mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích.
- Ujednání s Ministerstvem vnitra Bavorska ke smlouvě mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích.
- Návrh dohody mezi vládou ČR a vládou Francouzské republiky o spolupráci v oblasti ochrany obyvatelstva, prevence a řízení mimořádných situací.

V roce 2007 bylo připraveno a podepsáno Memorandum mezi českým Ministerstvem vnitra a Ministerstvem veřejné správy a vnitra Rumunské republiky o spolupráci v oblasti předcházení a likvidací mimořádných událostí, požární ochrany a ochrany obyvatelstva.

V rámci OSN nadále pokračovala spolupráce s UN-OCHA (Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí OSN) a INSARAG (Mezinárodní poradní skupina pro vyhledávací a záchranné operace). MV - generální ředitelství HZS ČR také zabezpečuje činnost Českého národního výboru pro prevenci a hašení požárů (CTIF). Jeho předsedou je generální ředitel HZS ČR. Mezinárodní organizace CTIF sdružuje hasičské organizace a sdružení zabývající se ochranou obyvatelstva z 51 zemí celého světa.

Strukturální fondy EU

V oblasti strukturálních fondů Evropské unie se činnost MV-GR HZS ČR soustředila především na dopracování programových dokumentů na využívání strukturálních fondů za oblast bezpečnosti, prevence a řešení rizik.

V souvislosti s touto činností působil generální ředitel HZS ČR genmjr. Ing. Miroslav Štěpán i v roce 2007 jako člen Řídícího a koordinačního výboru pro potřeby koordinace pomoci poskytované Evropskými společenstvími na úrovni státu.

Negociace s Evropskou komisí o podobě pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie v plánovacím období 2007 – 2013 na úseku bezpečnosti, prevence a řešení rizik byly ukončeny dne 20. prosince 2007, kdy Evropská komise oficiálně schválila Integrovaný operační program ČR 2007 – 2013 (dále „IOP“) jako základní podklad pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie v oblasti gesce HZS ČR.

Zásadní v tomto směru je oblast intervence 3.4 IOP „Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik“, v jejímž rámci bude HZS ČR své projekty spolufinancované ze strukturálních fondů směřovat do aktivit:

- a) Vybudování informačního systému operačních středisek IZS,
- b) Vybudování potřebné infrastruktury po zajištění efektivity příjmu a poskytování humanitární pomoci (podpora vybudování logistické základny s odpovídajícím technologickým vybavením),
- c) Vybudování odpovídající infrastruktury pro jednotný a efektivní výcvik IZS (Vybudování Národního centra pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS – velký projekt).

U oblasti intervence 3.4 s ohledem na možnosti IOP byla dohodnuta podpora v rozsahu 170 mil. EUR pro celé období 2007 – 2013, přičemž pro Národní centrum pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS je plánována alokace ve výši 74 mil. EUR, pro projekty zapadající do koncepce Informační systém operačních středisek IZS 75 mil. EUR a pro Národní logistickou základnu pro krizovou připravenost 3 mil. EUR. Ve všech případech se jedná o model financování 75 % ze zdrojů strukturálních fondů a 15 % z národních zdrojů.

Ve zmiňovaném období činnost MV-GŘ HZS ČR na úseku strukturálních fondů Evropské unie dále směřovala k přípravě výše uvedených projektových záměrů, jejich rozpracování, negociacím s dotčenými subjekty, nastavování podmínek a mechanismů pro využívání pomoci ze strukturálních fondů apod. V této souvislosti stojí za zmínku, že k 1.10.2007 bylo na MV-GŘ HZS ČR vytvořeno oddělení zahraniční spolupráce a strukturálních fondů, do jehož gesce patří mj. koordinace a řízení přípravy a využívání strukturálních fondů Evropské unie v rámci MV-GŘ HZS ČR.

II. Úsek prevence a civilního nouzového plánování

5. Požární prevence – výkon státního požárního dozoru

Základním úkolem v oblasti požární prevence je výkon státního požárního dozoru dle § 31 zákona č. 133/1985 Sb., o požárních ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Zahrnuje komplexní přístup k řešení problematiky v oblasti předcházení požárů a následného zjišťování příčin vzniku požárů. Velmi důležitou oblastí výkonu státního požárního dozoru je provádění kontrol dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, a to zejména plánovaným a cíleným zaměřením na určitou oblast činností nebo formou mimořádných kontrol v době provozu (i v nočních hodinách a o sobotách a nedělích). Další důležitou oblast představují úkony související s požární ochranou staveb – stavební prevencí a také schvalování posouzení požárního nebezpečí a vydávání rozhodnutí o vyloučení věci z užívání, zákazu činnosti a zastavení provozu.

Kromě výkonu státního požárního dozoru je vykonávána další státní správa, zejména ukládání a vymáhání sankcí za nedodržování povinností na úseku požární ochrany, přijímání a vyřizování podání občanů a podnikatelů týkajících se oblasti požární ochrany.

5.1. Státní požární dozor

Výkon státního požárního dozoru (dále jen „SPD“) je dán zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Úloha státní správy - státního požárního dozoru - spočívá zejména v předcházení rizikovým stavům prosazováním a kontrolou dodržování zákonných povinností na úseku požární ochrany požární prevence již ve fázi územního plánování, projektové přípravy staveb a technologií a jejich uvádění do užívání a následně i při provozování jednotlivých činností. Cílem je zajištění požární bezpečnosti, jak při užívání objektů a jejich provozu po celou dobu jejich obvyklé nebo předpokládané životnosti, tak i zajištění požární bezpečnosti provozovaných činností včetně činností konaných mimo objekty.

Veškerá preventivní opatření jsou v zásadě zaměřena na:

- opatření k zamezení vzniku požáru,
- opatření k zamezení nebo k omezení šíření požáru,
- opatření k zajištění bezpečné evakuace,
- opatření k zajištění bezpečného a účinného hasebního zásahu.

Z hlediska převažujícího obsahového zaměření lze výkon SPD rozdělit do následujících oblastí:

- kontrola dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, ukládání opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrola plnění těchto opatření,
- stavební prevence,
- zjišťování příčin vzniku požárů
- schvalování posouzení požárního nebezpečí.

Výše uvedené činnosti lze ještě rozdělit do dalších dvou skupin z hlediska možnosti přímo ovlivnit jejich četnost orgánem vykonávajícím SPD:

1. činnosti spojené s akcemi, jejichž počet nelze ze strany orgánu vykonávajícího SPD ovlivnit. Jedná se zejména o posuzování dokumentace staveb a ověřování, jak byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb, zjišťování příčin požárů, posuzování a schvalování jiných dokumentů (např. posouzení požárního nebezpečí),
2. činnosti spojené s akcemi, jejichž počet lze ze strany orgánu vykonávajícího SPD ovlivnit, tj. zejména počty požárních kontrol.

5.1.1. Kontrolní činnost

Do plánů kontrolní činnosti HZS krajů jsou každoročně zařazovány cíleně zaměřené tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně u vybraných činností, a to na základě poznatků z vyšetřování příčin vzniku požárů, aktuálních potřeb společnosti, místní znalosti, poznatků z analýz či mimořádných kontrol, apod. Průběžně je vyhodnocováno dění v oblasti požární ochrany a na jeho základě je usměrňováno preventivní působení na chování fyzických osob a podnikatelů. Současně je cíleně zaměřována kontrolní činnost do potřebných oblastí. V roce 2007 proto byly do plánů kontrolní činnosti HZS krajů zahrnuty i cíleně zaměřené tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v následujících oblastech:

- tematické kontroly zajištění požární ochrany při provozování národních kulturních památek,
- tematické kontroly liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť plynu a ropy a dolů energetických nerostných surovin,
- tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných ve stavbách obchodních řetězců.

Tematické kontroly zajištění požární ochrany při provozování národních kulturních památek

Při výběru kontrolovaných subjektů se vycházelo ze seznamu národních kulturních památek, registrovaných Národním památkovým ústavem k datu zadání kontrolního úkolu. S ohledem na stavební charakter objektů národních kulturních památek a způsoby jejich využívání bylo nutno při jednotlivých kontrolách postupovat individuálně. Případný požár může památku nenávratně poškodit nebo zničit. Proto byl u každého objektu posouzen i způsob vedení zásahu a potřebné síly a prostředky pro minimalizaci případných nenahraditelných ztrát kulturního dědictví České republiky. Při kontrolách bylo jako součást preventivního působení upozorněno na nebezpečí vznikající používáním nejrozličnějších technologií při opravách a údržbě národních kulturních památek. Ve 164 národních kulturních památkách bylo provedeno celkem 203 kontrol, při kterých bylo zjištěno 560 závad a uložena opatření k jejich odstranění. Pouze u 60 kontrol (30 %) nebyly zjištěny žádné závady.

Tematické kontroly liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť plynu a ropy a dolů energetických nerostných surovin

Situace, která v roce 2006 nastala po cenových sporech Ruska a některých transitních zemí dopravujících ropu a zemní plyn a vyústila v zastavení jejich dodávek pro západní Evropu, s sebou přinesla i určitou motivaci k prověření podmínek v dané oblasti z hlediska bezpečnosti. V období prvního pololetí roku 2007 provedly HZS krajů tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně u činností souvisejících s provozováním liniových staveb dopravujících ropu a plyn, úložišť ropy a plynu a dolů nerostných surovin, označených za energetické zdroje. Vzhledem k tomu, že zájmová oblast zahrnovala objekty, které přísluší při výkonu státního dozoru také Českému báňskému úřadu, byl tento úřad osloven a na základě informací ze společných jednání byly stanoveny konkrétní podmínky pro výkon kontrol, zaměřené výhradně na oblast požární ochrany v působnosti HZS ČR. U 58 kontrolovaných subjektů bylo provedeno celkem 121 kontrol, z nichž bylo 55 (45 %) bez závad. Zjištěno bylo 152 závad a byla uložena opatření k jejich odstranění.

Tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně při činnostech provozovaných ve stavbách obchodních řetězců

Tematické kontroly probíhaly v průběhu celého roku 2007 v součinnosti příslušníků zařazených na kontrolní činnosti i na stavební prevenci. Výběr kontrolovaných subjektů a počet kontrol byl v kompetenci jednotlivých HZS krajů. Kontroly byly zaměřeny především na zajištění trvale volné průchodnosti únikových cest a kontrolu některých požárně bezpečnostních zařízení, která bezprostředně souvisí s provozem únikové cesty (elektrická požární signalizace, odvody tepla a kouře, stabilní a polostabilní hasicí zařízení, nouzové osvětlení, požární dveře, panikové kování apod.). HZS krajů v zájmu zabezpečení příslušné dokumentace stavby spolupracovaly s místně příslušnými stavebními úřady nebo se v případě potřeby s nimi dohodly na spoluúčasti při kontrole. Celkem bylo provedeno 1 371 kontrol, z nichž bylo bez závad 290 (21 %). Zjištěno bylo 3 760 závad, ke kterým byla uložena opatření k jejich odstranění. V 17 případech zahájili příslušníci HZS ČR správní řízení a v 9 případech byly uloženy pokuty v celkové výši 383 500 Kč.

Orgány státního požárního dozoru **provedly v roce 2007 celkem 12 188 kontrolních akcí** na dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně (komplexních nebo tematických kontrol a následných kontrolních dohlídek), **z nichž bylo 43,8 % bez závad**. V rámci těchto kontrolních akcí bylo provedeno 1 372 komplexních kontrol, 6 962 tematických kontrol a 3 854 kontrolních dohlídek. Kontrolní akce byly provedeny v 11 588 případech u právnických a podnikajících fyzických osob, ve 25 případech u fyzických osob, v 521 případech u obcí v rámci jejich přenesené a samostatné působnosti a v 54 případech v rámci kontrolní skupiny jiného orgánu.

V roce 2008 se příslušníci HZS ČR zaměří na celém území republiky na provedení kontrolních akcí u:

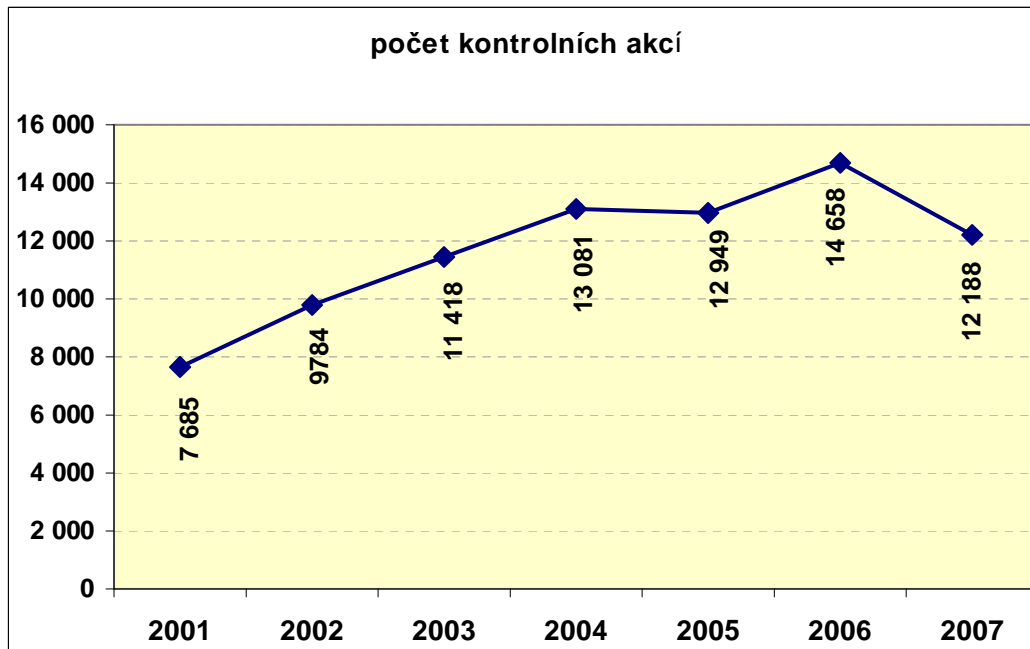
- a) provozovatelů zdrojů vody pro nouzové zásobování obyvatelstva pitnou vodou,
- b) subjektů, jejichž dokumentace zdolávání požárů je uložena na HZS krajů,
- c) subjektů s výskytem podlimitního množství chemických látek a přípravků,
- d) provozovatelů činností souvisejících se zásobováním potravinami a krmivy.

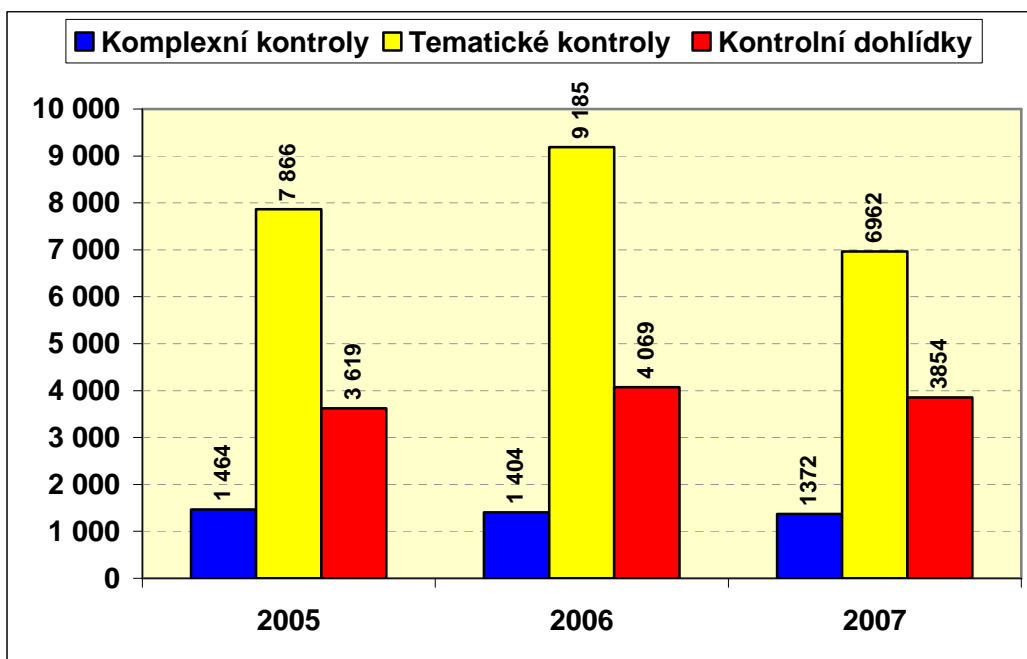
Celkový počet provedených kontrolních akcí

	2005	2006	2007	2006/2005	2007/2006
Komplexní kontroly	1 464	1 404	1372	0,96	0,98
Tematické kontroly	7 866	9 185	6962	1,17	0,76
Kontrolní dohlídky	3 619	4 069	3854	1,12	0,95
celkem	12 949	14 658	12 188		

Pozn.: Tematické kontroly jsou včetně kontrol obcí a kontrol v kontrolní skupině jiného orgánu.

V roce 2007 došlo ke snížení celkového počtu provedených kontrolních akcí oproti roku 2006, a to především v kategorii tematické kontroly. Komplexní kontroly a kontrolní dohlídky zůstaly přibližně na stejné úrovni. Rozdíl v počtu tematických kontrol souvisí se situací, která nastala v roce 2006, kdy v průběhu roku bylo vyhlášeno několik mimořádných celorepublikových kontrolních akcí, které byly mnohdy prováděny nad rámec plánů kontrolní činnosti, schválených na příslušný kalendářní rok. Mimořádně vyhlášené kontrolní akce se vyznačují specifickým přístupem a přesně daným jednotným programem kontroly. Pro splnění kontrolního úkolu jsou pro kontrolu vyčleňováni i jiní příslušníci, kteří běžně kontrolu neprovádějí. V roce 2007 nebyly vyhlášeny žádné mimořádné kontroly.

	komplexní	tematické	kontrolní dohlídky	celkem
počty kontrolních akcí 2007	1 372	6 962	3 854	12 188
z toho bez závad	242	1 628	3 462	5 332
%	17,6	23,4	89,8	43,7

2007		Celkem	Z toho obce
Právnícké a podnikající fyzické osoby*)	Komplexní kontroly	1 372	11
	Tematické kontroly	6 469	170
	Kontrolní dohlídky	3 747	47
Fyzické osoby	Komplexní kontroly	0	
	Tematické kontroly	16	
	Kontrolní dohlídky	9	
Obce	Tematické kontroly	423	
	Kontrolní dohlídky	98	
V kontrolní skupině jiného orgánu	Kontroly	54	
HZS ČR celkem		12 188	

*) Údaj obsahuje i kontroly obcí dle § 29 odst. 2 zákona o PO a také kontroly v rámci integrovaných kontrol k zákonu o prevenci závažných havárií u kterých byl proveden zápis o kontrole dle zákona o PO.

5.1.2. Stavební prevence

Značný podíl na činnosti orgánů státního požárního dozoru zaujímá oblast tzv. stavební prevence. Jedná se o posuzování:

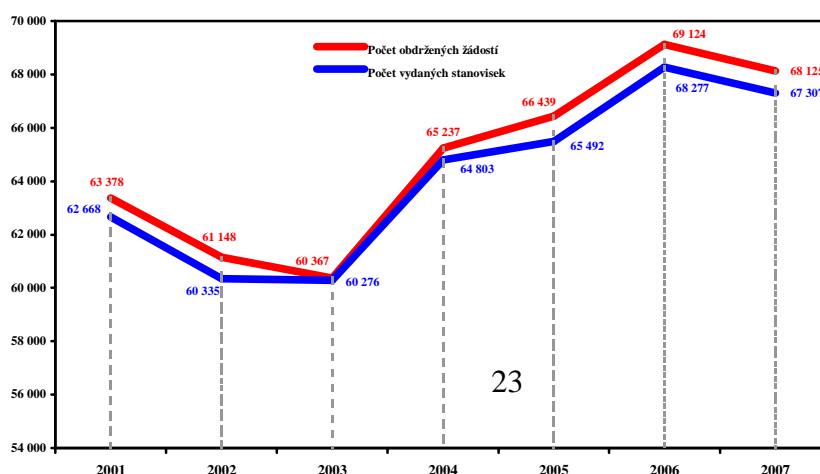
- územně plánovací dokumentace,
- podkladů pro vydání územního rozhodnutí,
- projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení,
- dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením,
- dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů,
- ověřování, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a shora uvedené dokumentace, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek

Následně je v rámci řízení o užívání stavby ověřováno dodržení stanovených podmínek. Patří sem také ověření požární bezpečnosti technologických zařízení a výrobků plnicích funkcí stavby a posuzování funkčnosti systémů vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení.

Orgány státního požárního dozoru vydaly v roce 2007 celkem **67 307 stanovisek** v oblasti stavební prevence, zúčastnily se **3 556 územních řízení a stavebních řízení** a **25 797 řízení o užívání stavby**.

Stavební prevence		2005	2006	2007
Vydaná stanoviska	Počet	65 492	68 277	67 307
Územní řízení a stavební řízení	Počet pozvánek	32 797	32 073	21 958
	Počet účastí	7 606	6 911	3 556
Kolaudace	Počet pozvánek	42 108	37 872	33 937
	Počet účastí	33 584	29 160	25 797
Spolupráce mimo rámec SPD	Počet vyřízených žádostí	1 448	1 236	1 073
Ostatní činnosti	Vyřízené žádosti, účasti	2 712	3 086	3 166

Počet stanovisek vydaných orgány státního požárního dozoru v oblasti stavební prevence

5.1.3. Zjišťování příčin vzniku požáru

Výkon SPD v oblasti zjišťování příčin vzniku požáru se skládá z následujících základních oblastí činnosti:

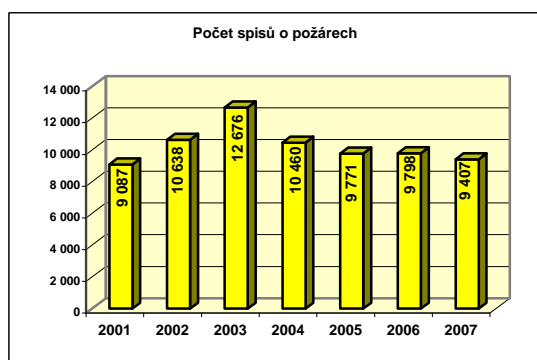
- zjišťování příčin vzniku požárů a okolností majících vliv na šíření požáru,
- zpracování předepsané dokumentace v této oblasti,
- spolupráce s odbornými pracovišti HZS ČR a Policie ČR,
- zpracování rozborů požárů a požárně technických expertíz.

V roce 2007 bylo orgány SPD vedeno celkem 9 407 spisů o požárech a v souvislosti se zjišťováním příčin vzniku požáru bylo celkem 483 požárně technických expertíz.

Více podrobností o požárech naleznete v kapitole statistika požárů.

Činnost orgánů státního požárního dozoru v oblasti zjišťování příčin vzniku požáru

2005		2006		2007	
Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertíz	Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertíz	Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertíz
9 771	571	9 798	436	9 407	483

5.1.4. Některé další činnosti orgánů státního požárního dozoru

Správní rozhodnutí

V závažných případech rozhodují orgány SPD formou správního rozhodnutí. V roce 2007 bylo vydáno celkem 414 správních rozhodnutí. Orgány státního požárního dozoru rozhodly ve 22 případech o vyloučení věci z užívání, ve 14 případech pak vydaly rozhodnutí o zákazu činnosti. Bylo uloženo celkem 143 pokut právnickým a podnikajícím fyzickým osobám v celkovém úhrnu 3 211 500 Kč. Ve 34 případech bylo vydáno rozhodnutí o přestupku a tyto pokuty dosáhly dalších 65 500 Kč.

V roce 2007 bylo uděleno 1 193 blokových pokut v celkové výši 556 700 Kč.

Počty správních rozhodnutí v roce 2007	
O vyloučení věci z užívání	22
O zákazu činnosti	14
O zastavení provozu	0
O začlenění	4
O rozsahu a vedení dokumentace PO	2
K posouzení požárního nebezpečí	76
O uložení pokuty	143
O přestupku	34
V rámci autoremedury	3
Ostatní rozhodnutí	116

Posouzení požárního nebezpečí

Náročnou činností orgánů SPD je schvalování dokumentace „posouzení požárního nebezpečí“ u činností s vysokým požárním nebezpečím. V roce 2007 bylo orgánům SPD předloženo celkem 94 posouzení požárního nebezpečí, z toho bylo 51 schváleno.

posouzení požárního nebezpečí					
předložená			schválená		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
109	109	94	54	64	51

Přehled plnění vybraných činností požární prevence

		2004	2005	2006	2007		
Posouzení požárního nebezpečí	Předložená	114	109	109	94		
	Schválená	58	54	64	51		
	Všechna schválená	435	461	480	478		
Kontrolní akce	Právnícké a podnikající fyzické osoby	Komplexní kontroly	1 159	1 463	1 398	1 372	
		Tematické kontroly	6 953	7 072	8 731	6 469	
		Kontrolní dohlídky	3 664	3 462	3 964	3 747	
	Fyzické osoby	Komplexní kontroly	2	1	6	0	
		Tematické kontroly	84	25	55	16	
		Kontrolní dohlídky	70	19	22	9	
	Obce	Kontroly	612	668	426	521	
	V kontrolní skupině jiného orgánu	Kontroly	418	128	56	54	
	Správní rozhodnutí	O vyloučení věci z užívání	Počet	10	22	17	22
		O zákazu činnosti	Počet	2	1	15	14
O zastavení provozu		Počet	0	0	0	0	
O správném začlenění do kategorií činností		Počet	6	14	2	4	
O rozsahu a vedení dokumentace PO		Počet	3	0	0	2	
K posouzení požárního nebezpečí		Počet	100	96	122	76	
O uložení pokuty právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě		Počet	75	66	83	143	
		Kč	1 334 000	1 447 000	3 039 000	3 211 500	
O přestupku (včetně příkazního řízení)		Počet	38	85	51	34	
		Kč	60 000	123 000	124 000	65 500	
V rámci autoremedury		Počet	4	5	1	3	
Ostatní rozhodnutí		Počet	46	98	51	116	
Ostatní činnosti	Uložené blokové pokuty	Počet	1 278	1 281	1 103	1 193	
		Kč	601 050	572 800	513 300	556 700	
Stavební prevence	Vydaná stanoviska	Počet	64 803	65 492	68 277	67 307	
	Územní řízení a stavební řízení	Počet pozvánek	23 867	32 797	32 073	21 958	
		Počet účastí	7 726	7 606	6 911	3 556	
	Kolaudace	Počet pozvánek	43 345	42 108	37 872	33 937	
		Počet účastí	33 510	33 584	29 160	25 797	
	Spolupráce mimo rámec st. požárního dozoru	Počet vyřízených žádostí	1 644	1 448	1 236	1 073	
Ostatní činnosti	Vyřízené žádosti, účasti	Počet	2 900	2 712	3 086	3 166	
Zjišťování příčin vzniku požárů	Spisy o požárech	Počet	10 460	9 771	9 798	9 407	
	Požárně technické expertízy	Počet	450	571	436	483	

5.2. Odborné vzdělávání

V současné době se zpracovává nová koncepce vzdělávání u HZS ČR. Na úseku požární prevence je zavedena vstupní příprava příslušníků umožňující výkon činností na úseku požární prevence, ochraně obyvatelstva a civilní nouzové připravenosti. Tyto oblasti vytváří jednu odbornost, jejíž znalosti jsou ověřovány v rámci pětiletého přezkušování. Pro výkon jednotlivých užších specializací, jakými jsou na úseku požární prevence kontrolní činnost, stavební prevence a zjišťování příčin vzniku požárů jsou zavedeny speciální kurzy k získání detailních informací a nácviku potřebných dovedností pro kvalitní výkon státní správy. Za přínosné je zapojení příslušníků odborů prevence HZS krajů do lektorské činnosti v těchto speciálních kurzech.

S cílem udržovat znalosti na úrovni platných předpisů a vytvářet podmínky pro tzv. „výkon dobré správy“ byla v roce 2007 provedena celá řada metodických zaměstnání a porad na celorepublikové úrovni a příslušníci odboru prevence MV-GŘ HZS ČR se účastnili i instrukčně metodických zaměstnání odborů prevence HZS krajů. Cílem těchto aktivit bylo zvýšení kvality a efektivity výkonu příslušníků vykonávajících státní požární dozor a zajištění srovnatelné kvality výkonu v rámci ČR.

5.3. Spolupráce při přípravě návrhů nových právních předpisů

MV-GŘ HZS ČR v roce 2007 dokončilo zpracování návrhu **vyhlášky Ministerstva vnitra o technických podmínkách požární ochrany staveb** (dále jen „vyhláška“), která je realizací zmocnění v § 24 odst. 3 zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Účelem navrhované právní úpravy je stanovit jednotné technické podmínky požární ochrany při navrhování, výstavbě a užívání staveb.

Návrh vyhlášky byl po zapracování úprav z připomínkového řízení projednán v dubnu v komisi soukromé právo a v komisi veřejné právo Legislativní rady vlády a v listopadu 2007 byla ukončena notifikace EU. Zveřejněna byla ve Sbírce zákonů ČR dne 8. února 2008 pod číslem 23/2008.

V průběhu roku 2007 byly vedeny práce na přípravě novelizace zákona o požární ochraně. Práce budou probíhat i v roce 2008.

Z řady předpisů, které byly projednávány v uplynulém období je nutné zmínit zejména práce na přípravě nového zákona o kontrole, který by měl v základních rysech sjednotit kontrolní postupy. S problematikou kontroly úzce souvisí i příprava věcného záměru nového zákona o volném pohybu služeb, který bude řešit poskytování služeb jak pro domácí poskytovatele, tak pro podnikatele z ostatních členských států EU, poskytující své služby přeshraničně. Problematika nebezpečných chemických látek a přípravků včetně nebezpečných odpadů si vynutila v souvislosti s postupně nastupující účinností dalších ustanovení přímo aplikovatelného nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (tzv. REACH) novelizaci řady předpisů v gesci Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu.

5.4. Mezinárodní aktivity

Zástupci HZS ČR se v roce 2007 zúčastnili několika mezinárodních jednání v oblasti prevence:

- zasedání Fire Safety Network - v této skupině 19 států EU se projednávají a vyhodnocují všechny aktuální problematiky požární prevence;
- zasedání CTIF - v tomto orgánu bylo dosaženo větší aktivity na úseku prevence;
- jednání se Scientific Innovative Center of Construction and Fire safety (Rusko) - byla navázána spolupráce na úseku požární bezpečnosti a prevence;
- jednání s Prezidiem Hasičského a záchranného zboru SR (Slovensko) a Úřadem PO a záchrany Litevské republiky - výměna zkušeností především z hlediska směrnic a norem EU a dobré praxe;
- pracovní jednání se zástupci VdS Schadenverhütung GmbH v Kolíně nad Rýnem v oblasti aplikace směrnic nového a globálního přístupu k volnému pohybu zboží a uplatňování základního požadavku směrnice CPD (Construction Product Directive) na stavební výrobky;
- v rámci pracovních skupin Ministerstva průmyslu a obchodu (PKPO - Pracovní komise pro překážky obchodu a Pracovní skupiny ÚNMZ pro stavební výrobky) probíhá připomínkové řízení k návrhům právních předpisů sekundárního práva EU/ES (zejména v rámci připravované revize směrnice CPD).

6. Preventivně výchovná činnost

Jednou z důležitých aktivit HZS ČR je preventivně výchovná činnost. V rámci této činnosti se HZS ČR snaží o maximální využití vhodných forem k informování všech skupin obyvatelstva o možných mimořádných událostech a správných postupech v případě ohrožení.

Všeobecně známé zkušenosti dokazují, že pouze dobře informovaný občan je nejen lépe připraven předcházet vzniku mimořádné události, ale v případě již vzniklé mimořádné události také schopen se účinněji chránit a pomoci ostatním.

Cílem uvedené činnosti je:

- zviditelnění široké škály různých činností, jejich výsledků a humanitárního poslání HZS ČR v hromadných sdělovacích prostředcích a jiných prostředcích komunikace s veřejností;
- zpřístupnění informací hromadným sdělovacím prostředkům a veřejnosti o možných rizicích vzniku mimořádných událostí s následným ohrožením zdraví a životů obyvatel, majetku a životního prostředí, ale i informací o způsobech prevence k eliminaci jejich následků.

K tomu jsou využívány různé formy oslovení veřejnosti, například prostřednictvím hromadných informačních prostředků (televize, rozhlas, tištěná média). Stále více využívaným prostředkem sdělování informací veřejnosti je také internet. Kromě toho HZS ČR pořádá různé sportovní, znalostní, literární a výtvarné soutěže, vydává propagační a informační materiály (letáky, brožurky, kalendáře, apod.), organizuje dny otevřených dveří na hasičských stanicích nebo nejrůznější výchovné a vzdělávací programy a besedy pro děti, mládež a dospělé.

Přehled aktivit HZS ČR v rámci preventivně výchovné činnosti uvádí následující tabulka:

Preventivně výchovná činnost v roce 2007		Počet
Vlastní akce	články v tisku/tiskové zprávy	14 929/4 403
	rozhlas/televize	2917/1592
	akce celkem/z toho školy	4204/2727
	vydané propagační a informační materiály	539
Akce organizované jinými subjekty ve spolupráci s HZS ČR		925
Akce pořádané k proškolení učitelů (semináře, kurzy) v problematice ochrany člověka za mimořádných událostí (počet akcí/počet proškolených)		101/1530

Výuka témat ochrany člověka za mimořádných událostí ve školách

Od roku 1999 je do vzdělávání na základních a středních školách začleněna tematika ochrany člověka za mimořádných událostí. V roce 2003 na základě Pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) č.j. 12 050/03-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů byla uvedena problematika zařazena do vzdělávacích dokumentů a dodatkem k učebním dokumentům „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ č.j. 13 586/03-22 ze dne 4. března 2003 byly

platné vzdělávací programy doplněny o zařazení tematiky v rozsahu nejméně 6 vyučovacích hodin ročně v každém ročníku. Obsahová náplň výuky vychází z metodických materiálů připravených HZS ČR

Při naplňování výše uvedeného pokynu se HZS ČR aktivně podílí na pomoci školám při výuce, ale také na vzdělávání učitelů k výuce dané tematiky. Aktivně spolupracuje s odbory školství krajských úřadů, Národním institutem pro další vzdělávání a dalšími institucemi zabývajícími se vzděláváním učitelů. Vzhledem k materiálním a personálním možnostem není však v jeho silách proškolen a připravit k výuce předmětné problematiky potřebný počet učitelů i s ohledem na skutečnost, že každoročně přichází do škol noví absolventi pedagogických fakult.

Východisko z této situace se nabízí v přípravě budoucích učitelů již na vysokých školách. Aby bylo možno zjistit reálné možnosti začlenění uvedené tematiky do studijního programu pregraduálního vzdělávání pedagogů, byl v roce 2007 ve spolupráci s Univerzitou Karlovou v Praze – Pedagogickou fakultou zahájen pilotní projekt vzdělávání budoucích učitelů v oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí, jehož výstupem by měl být návrh studijního modulu, který po ověření na Pedagogické fakultě UK bude nabídnut ostatním vysokým školám připravujícím učitele.

Od vydání Pokynu MŠMT bylo samotnými HZS krajů nebo ve spolupráci s krajskými pobočkami Národního institutu pro další vzdělávání a dalšími vzdělávacími institucemi proškolen celkem 9 600 učitelů (z toho 1 530 učitelů v rámci 101 kurzů v roce 2007).

Pro odborníky, obyvatelstvo i na pomoc školám při výuce je na internetových stránkách www.hzscr.cz zveřejněna řada publikací a příruček jak z oblasti ochrany obyvatelstva, tak z oblasti požární prevence.

V roce 2007 proběhla distribuce příručky pro učitele středních škol „Výchova a prevence v oblasti požární ochrany“, včetně doprovodných filmových materiálů na DVD nosiči. Cestou HZS krajů byly uvedené učební pomůcky distribuovány do všech středních škol a učilišť.

Další preventivní projekty

Díky spolupráci MV-GŘ HZS ČR s Českými drahami, a.s. a Dopravním podnikem hl.m. Prahy, a.s. v roce 2007 pokračoval preventivní informační projekt „Bezpečné cestování“, jehož cílem je zvýšit informovanost občanů cestujících v prostředcích hromadné dopravy a prohloubit jejich povědomí o možných nebezpečích a správném jednání v případě hrozcí nebo již vzniklé mimořádné události. Sdělované informace jsou zveřejněny formou informačních samolepek velikosti A4 v hromadných dopravních prostředcích (autobusech, tramvajích, metru, ve vlacích) a v prostorách vlakových nádraží Českých drah, a.s. a čekárnách městské hromadné dopravy v Praze. Cestující se s ním mohou setkat i v ostatních krajích republiky.

7. Ochrana obyvatelstva

7.1. Koncepce ochrany obyvatelstva

V průběhu roku 2007 zpracovalo MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s dotčenými ústředními orgány státní správy vyhodnocení Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 (dále jen „Koncepce 2006/2015“) a návrh Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Koncepce 2013/2020“). Zpracování podkladů v působnosti Ministerstva vnitra koordinovala vytvořená pracovní komise, v níž byly zastoupeny věcně příslušné odbory MV-GŘ HZS ČR a Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, dále odbor bezpečnostní politiky a odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Zapojení dotčených resortů včetně zpracování podkladů koordinovala odborná pracovní skupina Výboru pro civilní nouzové plánování, zřízená jeho usnesením ze dne 12. června 2007 č. 279, v níž kromě MV-GŘ HZS ČR pracovali zástupci Ministerstva obrany, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a Správy státních hmotných rezerv. O zaslání podkladů k vyhodnocení Koncepce 2006/2015 a podnětů pro tvorbu návrhu Koncepce 2013/2020 byly rovněž vyzvány HZS krajů.

Výsledkem činnosti výše uvedených skupin byl materiál s názvem Vyhodnocení stavu realizace Koncepce 2006/2015 a návrh Koncepce 2013/2020. Hlavní část materiálu je členěna na 4 části, kterými jsou:

1. Vyhodnocení Harmonogramu realizace základních opatření ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015;
2. Vyhodnocení stavu realizace Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015;
3. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020;
4. Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020.

Na rozdíl od zákona o IZS, který mezi jinými pojmy vymezuje ochranu obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku, byla v Koncepci 2006/2015 ochrana obyvatelstva charakterizována jako soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky. Toto širší vymezení mělo své opodstatnění a ukázalo se jako správné. Z vyhodnocení (1. a 2. část materiálu) jednoznačně vyplývá funkčnost systému a správnost opatření stanovených pro jednotlivé oblasti ochrany obyvatelstva, stejně tak jako nutnost dílčích změn v některých oblastech.

Ve druhé části materiálu jsou rovněž obsažena východiska a strategické závěry pro Koncepci 2013/2020, zpracovaná na základě podkladů Střediska bezpečnostní politiky CESES FSV UK a Výzkumného centra bezpečnosti Brno, na základě Rozhodnutí Rady EU o vytvoření mechanismu Společenství pro zabezpečení posílení spolupráce při pomocných zásadách civilní ochrany ze dne 26. září 2001 a na základě závěrů z jednání konference generálních ředitelů civilní ochrany států Evropské unie, přidružených a kandidátských zemí v Knokke ve dnech 11.-12. října 2001.

Následující třetí část materiálu lze považovat za stěžejní, neboť obsahuje Koncepti 2013/2020, která je členěna na jednotlivé kapitoly a podkapitoly v několika úrovních, což však bylo nezbytné vzhledem k již zmiňovanému širokému (komplexnímu) pojetí problematiky přímo či nepřímo spojené s ochranou obyvatelstva.

Poslední, čtvrtá část materiálu, tvoří harmonogram opatření vycházející z návrhu Koncepte 2013/2020. Obsahuje opatření termínovaná nejdéle do roku 2013, respektive opatření označená jako výhled do roku 2020. Harmonogram zdůrazňuje odpovědnost jednotlivých resortů za jejich plnění nebo za součinnost při přípravě jejich realizace. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém, je odpovědnost za plnění většiny opatření stanovena ministru vnitra. Koordinační úloha Ministerstva vnitra, vyplývající z ustanovení § 7 odst. 2 zákona o IZS, respektive z ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, je v harmonogramu vyjádřena opatřením č. 10: „Průběžně sledovat a koordinovat vývoj a plnění úkolu u zainteresovaných ministerstev v oblasti ochrany obyvatelstva v případě nevojenských krizových situací a vyhodnotit plnění Harmonogramu realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020.“

Celý tento materiál byl předložen k projednání na 38. schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování dne 11. prosince 2007, následně v Bezpečnostní radě státu (usnesení ze dne 17. ledna 2008 č. 3) a ve vládě ČR, která svým usnesením ze dne 25. února 2008 č. 165 vzala na vědomí vyhodnocení Koncepte 2006/2015 a schválila Koncepti 2013/2020.

7.2. Zjišťování a vyhodnocování radiální, chemické a biologické situace

Usnesením vlády ČR ze dne 15. prosince 2004 č. 1276 byl schválen Harmonogram dalšího postupu se stanovením odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů při zabezpečování zjišťování, předávání, vyhodnocování a využívání údajů o radiální, chemické a biologické situaci za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, při řešení krizových situací spojených s teroristickými útoky a pro řešení mimořádných událostí v zahraničí (dále jen „Harmonogram“). Tento Harmonogram byl následně aktualizován usnesením vlády ČR ze dne 26. dubna 2006 č. 471, kterým došlo k dalšímu upřesnění zadaných úkolů včetně termínů jejich plnění.

V roce 2007 byly podniknuty další kroky vedoucí k vytvoření systému, který bude reagovat na rizika spojená s použitím radiologických, jaderných, chemických a biologických zbraní, látek nebo prostředků a bude předpokladem pro přijímání efektivních opatření k ochraně obyvatelstva. Zejména se jednalo o vybavování budoucího vyhodnocovacího střediska na národní úrovni moderním softwarovým a hardwarovým vybavením. Spolu s tím pokračovalo testování vhodného softwarového vybavení a vzdělávání pracovníků pro činnost na vyhodnocovacích pracovištích na národní a krajské úrovni. V roce 2007 byli proškoleni další tři příslušníci HZS ČR ve vzdělávacím zařízení NATO v Oberammergau pro práci s vyhodnocovacím softwarem HPAC, který umožňuje vyhodnotit širokou škálu událostí od havárií s únikem nebezpečných látek přes teroristické útoky, až po napadení území daného státu zbraněmi hromadného ničení.

Vyhodnocovací pracoviště na národní úrovni je v současné době organizačně řešeno jako jedna z odborných podskupin krizového štábu MV-GŘ HZS ČR.

V souvislosti s plněním úkolů výše zmíněného Harmonogramu a na základě podkladů HZS krajů proběhla v roce 2007 aktualizace přehledu sil a prostředků ke zjišťování a vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace. Byly zpracovány podklady pro vytvoření mapy pokrytí ČR těmito prostředky ve formě datové vrstvy v geografickém informačním systému.

V rámci technické přípravy na vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace se konalo cvičení INTEX 2007, které bylo zaměřeno na předávání, vyhodnocování a využívání údajů o radiační (jaderné výbuchy) a chemické situaci. Cvičení se zúčastnili i vyhodnocovací tým Ministerstva vnitra Slovenské republiky – Úradu civilnej obrany. Během cvičení byly procvičovány vyhodnocovací algoritmy NATO obsažené v předpisu ATP/AEP-45 a nově také navrhování opatření na ochranu obyvatelstva po vyhodnocení chemické a radiační situace.

Taktéž se v hodnoceném roce uskutečnilo v zóně havarijního plánování Jaderné elektrárny Temelín havarijní cvičení mobilních skupin Radiační monitorovací sítě (dále jen „RMS“) České republiky řízené SÚJB „JARO 2007“. Cvičení se zúčastnily všechny mobilní skupiny zapojené do činnosti RMS, tj. skupiny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, skupiny Ministerstva vnitra (MV-GŘ HZS ČR, Policie ČR), Ministerstva financí (celní správa), Ministerstva obrany (Armáda České republiky) a ČEZ a.s. Do cvičení se zapojily také mobilní skupiny Slovenské republiky. Cílem tohoto cvičení bylo procvičit aktivaci mobilních skupin v případě vzniku radiační mimořádné události, procvičit řízení mobilních skupin krizovým štábem Státního úřadu pro jadernou bezpečnost při monitorování v zóně havarijního plánování a v neposlední řadě také procvičit monitorování kontaminovaného prostoru a nalezení „ztraceného“ zdroje ionizujícího záření.

Mobilní skupiny HZS ČR také zabezpečovaly monitorování radiační situace na území ČR v souladu s příslušným pokynem generálního ředitele HZS ČR. Jedenkrát měsíčně byl prováděn pravidelný praktický výcvik mobilních skupin HZS ČR v pojezdovém měření po trase na vzdálenost minimálně 50 km a naměřená data byla vždy do 10. dne každého následujícího měsíce předávána v elektronické podobě Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč.

V roce 2007 byla rovněž provedena pravidelná aktualizace databáze expertů na národní úrovni v oblasti jaderné, biologické a chemické ochrany a v současné době je do ní zařazeno 44 odborníků. Proškolení těchto zařazených pracovníků bude realizováno v průběhu roku 2008. Odborníci registrovaní v databázi mohou být využiti pro účely vysílání do záchranných a humanitárních operací nebo pro poskytování odborných informací v případě mimořádných událostí spojených s výskytem nebezpečných látek v ČR i v zahraničí.

7.3. Varování a vyrozumění

V trvalé provozuschopnosti byl udržován „Jednotný systém varování a vyrozumění“. V působnosti Ministerstva vnitra, resp. HZS ČR, je správa 5 142 sirén ať již elektrických, nebo elektronických. Hodnota spravovaných prostředků je téměř 410 mil. Kč. Činnost většiny sirén je ovládána vysílaným radiovým signálem, kterým je území ČR pokryto na více než 90 %. Zbýlých 10% území představují např. vojenské výcvikové prostory, pohoří, resp. trvale neobydlené prostory. V působnosti obcí a objektů je dalších 1559 sirén a 397 místních informačních systémů (obecních rozhlasů). Na obměnu nebo výstavbu nových koncových varovacích prvků u obcí, zejména elektronických sirén a místních informačních systémů byly v roce 2007 poskytnuty účelové dotace ve výši 3 mil. Kč.

7.4. Ukrytí

V souladu se schválenou koncepcí a platnými právními předpisy se ukrytí obyvatelstva při mimořádných událostech s rizikem kontaminace chemickými nebo radioaktivními látkami provádí improvizovaným způsobem s využitím přirozených ochranných vlastností staveb (s provedením minimálních úprav jako utěsnění oken a dveří apod.) v kombinaci s použitím improvizovaných prostředků individuální ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla.

S využitím stálých úkrytů civilní ochrany, které byly vybudovány a jsou předurčeny k ochraně obyvatelstva před účinky zbraní hromadného ničení v případě vojenského ohrožení, nelze při mimořádných událostech a krizových situacích nevojenského charakteru počítat, zejména s ohledem na dobu potřebnou k jejich uvedení do pohotovosti, na jejich nedostatečný počet a nerovnoměrné teritoriální rozmístění a také s ohledem na jejich aktuální stavebně - technický stav. Také v roce 2007 se HZS krajů při vyřazování stálých úkrytů z evidence řídily stanoveným metodickým postupem a v souladu se zákonem o IZS vedly a aktualizovaly evidenci a prováděly kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany.

Na základě předložených žádostí vlastníků bylo k 31.12.2007 z evidence vyřazeno 1 028 stálých úkrytů o celkové kapacitě 165 664 osob. V evidenci zůstává 3 271 stálých úkrytů s kapacitou 661 019 ukryvaných osob.

7.5. Nouzové přežití a humanitární pomoc

V roce 2007 byl realizován pokyn „Způsob realizace opatření nouzového přežití v působnosti HZS ČR“. V souladu s harmonogramem opatření plynoucích z analýzy využitelných zásob Základny logistiky Olomouc (dále jen „ZL Olomouc“) byly provedeny úpravy zásob nouzového přežití ve skladech MV–GR HZS ČR. Ve skladech ZL Olomouc a skladech HZS krajů jsou dále uloženy vysoušeče zdiva, které jsou pravidelně ošetřovány a jsou na nich realizovány revize v souladu s podmínkami pro provádění revizí elektrických zařízení.

Materiální základny humanitární pomoci byly připraveny k použití a vybaveny tak, aby umožňovaly příjem 750 (5x150) evakuovaných osob, jejich nouzové ubytování, stravování, zabezpečení pitnou vodou a možnost provádění základní hygieny. V říjnu uplynulého roku bylo realizováno taktické cvičení složek IZS „KOSÍŘ 2007“, které mimo jiné potvrdilo schopnost vybraných jednotek požární ochrany a pracovníků ZL Olomouc vybudovat materiální základnu humanitární pomoci pro 150 osob.

Pokračuje vybavování HZS krajů kontejnerem nouzového přežití pro 25-50 osob. V roce 2007 byly pořízeny dva kontejnery. V současné době je kontejnerem nouzového přežití vybaveno deset HZS krajů. Tyto kontejnery jsou určeny pro krátkodobý odpočinek 25-50 osob. Doba uvedení do pohotovosti je do hodiny a doba autonomní činnosti je až 24 hodin. Další materiál nouzového přežití je k dispozici u územních odborů a na stanicích HZS krajů. V oblasti vybavení materiálem nebyly v uplynulém roce prováděny změny ve struktuře ani změny v počtech uskladněného materiálu. Soupravy jsou určeny pro postižené obyvatelstvo při řešení mimořádných událostí a skládají se ze základního oblečení, hygienických prostředků a materiálu pro přepravu a výdej stravy.

K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva, zejména evakuovaných osob, jsou využívána především vhodná stacionární zařízení s možností ubytování a stravování a smluvně je zabezpečeno poskytnutí dalších nezbytných služeb. Tato opatření jsou řešena v havarijních plánech krajů.

V roce 2007 byly vytvářeny pracovní skupinou, vytvořenou při MV-GŘ HZS ČR a složenou ze zástupců nevládních organizací a příslušníků HZS ČR, standardy psychosociální práce. Vytvořením standardů vznikne jednotný náhled na pomoc obyvatelstvu v psychosociální oblasti. Spolu s občanským sdružením ADRA pokračovala příprava regionálních konferencí „Víme o sobě“ ve Zlínském a Ústeckém kraji jejichž hlavním cílem je seznámení orgánů státní správy a jednotlivých nevládních organizací v daném regionu. Zároveň probíhala příprava III. celostátní konference s mezinárodní účastí „Víme o sobě“.

7.6. Materiál civilní ochrany

Materiál civilní ochrany je uložen a připraven k výdeji ve skladech Základny logistiky Olomouc a HZS krajů, kterým rovněž přísluší s tímto materiálem hospodařit. Bylo ukončeno jeho třídění z hlediska způsobilosti a použitelnosti. Nefunkční a neupotřebitelný materiál civilní ochrany je ekologicky likvidován, materiál využitelný k plnění úkolů HZS ČR a ostatních složek IZS je periodicky zasílán Opravárenskému závodu Olomouc k provedení revizí a oprav. Jeho převážnou většinu tvoří prostředky individuální ochrany, které budou podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, vydávány vybraným skupinám obyvatelstva při stavu ohrožení státu nebo válečném stavu.

Množství skladovaných prostředků individuální ochrany u HZS ČR k 31.12.2007:

- pro dospělou populaci (ochranné masky CM-3, CM-4, CM-5, CM-6): 2 439 578 ks;
- pro děti do 1,5 roku (dětské ochranné vaky DV-65, DV-75): 46 990 ks;
- pro děti od 1,5 do 18 let (ochranné masky DM-1, CM-3H-CO): 422 497 ks;
- (ochranné kazajky DK-62, DK-88): 6 092 ks.

Pro uvedené prostředky individuální ochrany jsou na základě výsledků ověření účinnosti z roku 2007 k dispozici malé ochranné filtry typu MOF-2, MOF-4, MOF-5, MOF-6 v celkovém množství 1 611 154 ks.

Přístroje radiačního průzkumu typové řady DC-3 a chemické průkazníky CHP-71, skladované ve skladech ZL Olomouc a pravidelně revidované Opravárenským závodem Olomouc v množství:

- intenzimetr DC-3A-72 7 379 ks;
- intenzimetr DC-3B-72 2 616 ks;
- intenzimetr DC-3C-78 265 ks;
- intenzimetr DC-3E-98 72 ks;
- chemický průkazník CHP-71 1 251 ks.

7.7. Spolupráce s jednotkami sborů dobrovolných hasičů obcí

V roce 2007 pokračovalo plnění úkolů stanovených v „Harmonogramu postupu pracovní komise k realizaci zabezpečení plnění úkolů civilní ochrany a ochrany obyvatelstva jednotkami požární ochrany“. Komise v tomto období řešila koncepční a organizační otázky, zejména oblast základní odborné přípravy velitelů jednotek požární ochrany a velitelů družstev jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále „SDH“) obcí v oblasti ochrany obyvatelstva a k tomu učební osnovy příslušného specializačního kurzu. Výuka podle těchto osnov v rozsahu 16 hodin bude zahájena v roce 2008 a to jak cestou Ústředních hasičských škol SH ČMS (Jánské Koupele a Bílé Poličany), tak cestou HZS krajů a jejich vzdělávacích zařízení.

V roce 2007 byla rovněž distribuována obcím příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezská s názvem „Řešení mimořádných událostí a krizových situací“.

Plnění výše uvedených úkolů vytváří předpoklad, aby se jednotky HZS ČR a jednotky SDH obcí, jako jedny ze základních složek IZS, staly základním pilířem pro zabezpečení ochrany obyvatelstva v souladu s Koncepcí 2013/2020.

7.8. Spolupráce s orgány EU a NATO

V oblasti ochrany obyvatelstva byla spolupráce zaměřena na realizaci základních dokumentů EU, kterými jsou „Nástroj pro financování civilní ochrany“ a „Mechanismus Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany“ (Recast). Oba materiály byly v Radě EU projednávány v průběhu předsednictví SRN (v 1. pololetí 2007) a Portugalska (v 2. pololetí 2007). Kromě těchto oblastí byly na úrovni EU projednávány otázky včasného varování, spolupráce se zeměmi Středozevního dialogu (MD) a ohrožení chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami (CBRN). V rámci skutečných zásahů a odezvy byla v průběhu roku 2007 poskytnuta pomoc pro Koreu, Albánii, Kyrgystán, Bolívii, Řecko, Kypr, Paraguay, Bulharsko a Ukrajinu. Zástupci MV-GŘ HZS ČR se zúčastnili jednání Výboru pro civilní ochranu (CPC) NATO v Bulharsku a Belgii, Výboru pro civilní komunikace (CCPC) NATO v Belgii a dvou Plenárních zasedání Vyššího výboru pro civilní nouzové plánování (SCEPC) NATO v Rumunsku a Belgii.

8. Krizové řízení a civilní nouzové plánování

Za oblast krizového řízení a civilního nouzového plánování je dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, odpovědné Ministerstvo vnitra.

8.1. Krizové řízení

Krizové řízení v České republice je kodifikováno zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění posledních předpisů, a nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 462/2000 Sb.“).

Na základě rozdělené působnosti pokračovalo MV-GŘ HZS ČR v koordinaci přípravy na krizové stavy a jejich řešení, při sjednocování postupů ústředních správních úřadů, krajských a obecních úřadů, právnických a podnikajících fyzických osob, organizování instruktáží, školení a další přípravy k získání zvláštní odborné způsobilosti pracovníků orgánů krizového řízení.

Ve vztahu ke krizovým plánům, které orgány krizového řízení zpracovaly podle krizového zákona k 31. prosinci 2004, patřilo k hlavním úkolům v roce 2007 provedení jejich aktualizace v souladu s ustanovením § 19 odst. 2 nařízení vlády č. 462/2000 Sb. Cílem aktualizace, realizovaných ve tříletých cyklech, bylo sladit a sjednotit v reálném čase připravovaná opatření s plánovanými postupy příslušných orgánů a organizací. V rámci realizace tohoto úkolu některé ústřední správní úřady přehodnotily úkoly a opatření v jimi zpracovaných typových plánech (např. v souvislosti se zrušením Ministerstva informatiky byl MV a Ministerstvem průmyslu a obchodu přepracován typový plán pro řešení krizových situací v oblasti telekomunikačních a informačních systémů, Správa státních hmotných rezerv upravila typový plán k narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu, apod.).

V průběhu roku 2007 byly průběžně plněny úkoly a opatření, které vláda uložila realizovat materiálem „Návrh optimalizace současného bezpečnostního systému České republiky“ (schváleno usnesením vlády č. 1214 ze dne 21. září 2005). Vyhodnocení plnění těchto úkolů a opatření bylo provedeno v materiálu „Informace o postupu přípravy aktualizace optimalizace současného bezpečnostního systému České republiky“. Tento materiál, který po projednání ve Výboru pro civilní nouzové plánování (březen 2007) a v Bezpečnostní radě státu (červenec 2007) schválila vláda ČR svým usnesením č. 7 ze dne 9. ledna 2008, stanoví mimo jiné další nové reálné priority v oblasti bezpečnostního systému ČR, včetně termínů jejich plnění.

MV-GŘ HZS ČR dále vytvářelo materiály, které úzce souvisely nebo se dotýkaly problematiky krizového řízení, popř. se podílelo na jejich zpracování. Konkrétně se např. jednalo zpracování těchto materiálů: „Seznam opatření pro Národní systém reakce na krize“, „Směrnice k ujednání zásad výběru objektů obranné infrastruktury a zpracování dokumentace“, „Plán cvičení orgánů krizového řízení na léta 2008 – 2010“, „Zásady pro přípravu a provedení cvičení orgánů krizového řízení České republiky“ (aktualizace).

V průběhu roku 2007 byla na území ČR, v souladu s platnou legislativou a zpracovanými krizovými plány, řešena jedna krizová situace. V souvislosti s živelní pohromou - orkáne „Kyrill“ došlo k ohrožení životů a zdraví obyvatelstva a k materiálním škodám značného rozsahu. Pro řešení situace vláda ČR dne 24. ledna 2007 vydala rozhodnutí, ve kterém vyhlásila pro území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje, Karlovarského kraje, kraje Vysočina, kraje Libereckého, v rámci kraje Královohradeckého pro okresy Turnov, Náchod, Jičín, v rámci kraje Moravskoslezského pro okres Bruntál a v rámci kraje Středočeského pro okresy Benešov, Příbram, Kutná Hora a Kolín nouzový stav, a to na období od 5.00 hodin dne 25. ledna 2007 do 24.00 hodin dne 5. února 2007.

Ke zvládnutí situace byla nařízena krizová opatření, která mimo jiné spočívala v zákazu vstupu, pobytu a pohybu osob v lesích na územích, pro která byl nouzový stav vyhlášen, s výjimkou osob provádějících likvidační práce a orgánů vrchního státního dozoru v lesích a České inspekce životního prostředí. Pro zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení vyplývajícího z krizové situace byla dále nařízena možnost provádění potřebných terénních úprav. Koordinací činnosti příslušných orgánů a řešením krizové situace byl pověřen ministr zemědělství. Ústřední krizový štáb v této souvislosti nebyl aktivován.

Nedílnou součástí krizového řízení je také oblast havarijního plánování, která je upravena zejména následujícími právními předpisy:

- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška MV č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu.

Na tvorbě a zpracování havarijních plánů krajů, stejně jako vnějších havarijních plánů a dalších plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů, které jsou součástí krizového plánu, se kromě HZS krajů podílejí rovněž další dotčené správní úřady a složky integrovaného záchranného systému. Všechny tyto plány jsou schváleny příslušnými vedoucími pracovníky a v návaznosti na aktuální stav jsou průběžně upřesňovány.

V roce 2007 bylo na základě usnesení vlády ze dne 24. ledna 2007 č. 62, o opatřeních k provedení nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky a o spoluúčasti ministerstev na jejich plnění (III. etapa), uloženo ministru vnitra realizovat opatření „zpracovat do havarijních plánů krajů seznam zařízení a oprávněných osob v odpadovém hospodářství a preventivně vymezit vhodné plochy k přechodnému (krátkodobému) uskladnění povodňových odpadů“. Za tímto účelem byly osloveny jednotlivé HZS krajů a HZS hl. m Prahy s úkolem zabezpečit prověření obsahu zpracovaného havarijního plánu kraje a to v části C – druhy plánů konkrétních činností (plán odstranění odpadů) s cílem zjistit, zda tento plán obsahuje všechny údaje specifikované v bodu 19.3. přílohy usnesení vlády, případně do něj tyto údaje dopracovat. Opatření bylo ze strany HZS krajů, ve spolupráci s krajskými úřady, splněno.

V souvislosti s nálezem tří objektů nelegálních skladů chemických látek a odpadů v průběhu roku 2006 a také rozdílným způsobům a postupům věcně příslušných orgánů krajů při řešení těchto událostí bylo předsedou vlády uloženo ministru vnitra, jako gestoru za oblast krizového řízení, stanovit jasná pravidla a jednotné postupy pro orgány krizového řízení obcí, krajů a na ústřední úrovni při řešení obdobných krizových situací a zpracovat a předložit Bezpečnostní radě státu do 31. 3. 2007 informaci o přípravě, případně o realizaci požadovaných opatření v jeho působnosti. Splnění tohoto úkolu zajišťovala meziresortní pracovní skupina. Jako jeden z výsledků této meziresortní pracovní skupiny byl

na schůzi Bezpečnostní rady státu předložen společný materiál (ze dne 26. března 2007) „Zpráva o návrhu a realizaci systémových opatření k předcházení nežádoucích situací v souvislosti s nezákonným nakládáním s chemickými látkami a odpady“. Bezpečnostní rada státu vzala tento materiál svým usnesením ze dne 3. dubna 2007 č. 18 na vědomí. Úkoly uložené tímto usnesením plnila meziresortní pracovní skupina v průběhu roku 2007. Činnost této skupiny bude pokračovat i v roce 2008.

Na základě občanského podnětu z roku 2005, provedl veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl šetření ve věci bezpečnostních rizik souvisejících s provozem zařízení, kde je jako chladicí médium používán čpavek (zejména zimní stadiony). Řešením předmětného problému se na společných jednáních zabývala dotčená ministerstva a ústřední správní úřady. Úlohou MV-GŘ HZS ČR bylo v rámci šetření zpracovat dotazník k získání relevantních informací o umístění, systému chlazení, provozu a bezpečnostní situaci v zimních stadionech na území ČR. Vyplnění tohoto dotazníku se stavem k 31. říjnu 2007 zajišťovaly HZS krajů. Na základě získaných informací byl zpracován a veřejnému ochránci práv zaslán k dalšímu využití materiál, který v souhrnu obsahoval klasifikaci všech zimních stadionů na území ČR.

MV-GŘ HZS ČR se rovněž podílelo na tvorbě nového zákona o nakládání s těžebními odpady, který vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES. V rámci tohoto zákona je nově stanoven způsob klasifikace jednotlivých zařízení pracujících s těžebními odpady a také povinnosti provozovatelů vytvořit systém řízení bezpečnosti úložných míst. Provozovatel je mimo jiné povinen poskytnout krajskému úřadu informaci o opatřeních, která je nutno v případě závažné nehody (havárie) provést mimo úložné místo. Tato opatření budou zpracována do havarijních plánů krajů.

V oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy byla v roce 2007 hlavní pozornost zaměřena na zpracování požadavků do Plánu civilních zdrojů na rok 2009 – 2010. Tento požadavek zohledňuje základní strategické cíle výstavby HZS ČR, provádění záchranných a likvidačních prací, a to s cílem zajistit rovnoměrné pokrytí území věcnými prostředky pořízovanými v rámci vytváření pohotovostních zásob pro potřeby HZS ČR.

V souvislosti se zajištěním přípravy na krizové situace a pro potřeby zpracovávání a upřesňování plánů nezbytných dodávek HZS krajů v roce 2007 průběžně vyžadovaly a shromažďovaly údaje od právnických osob a podnikajících fyzických osob. V rámci využívání informačního systému pro plánování civilních zdrojů IS ARGIS, připravila Správa státních hmotných rezerv ve spolupráci s dotčenými orgány krizového řízení úpravy v číselníku nezbytných dodávek. Sběr dat, respektive jejich aktualizace, pro potřeby zpracování plánu nezbytných dodávek podle nově upraveného číselníku budou HZS krajů provádět v následujícím období (od poloviny roku 2008). Jako efektivní nástroj k využívání shromážděných dat se při řešení krizových situací osvědčil softwarový nástroj pro prohlížení dat „KRIZDATA“, vytvořený Správou státních hmotných rezerv.

Podle ustanovení § 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a podle ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) krizového zákona provedlo MV-GŘ HZS ČR v roce 2007 kontrolu oblasti připravenosti na krizové situace a jejich řešení u Ministerstva práce a sociálních věcí. Cílem kontroly bylo zejména zjistit stav při zajišťování úkolů v připravenosti ministerstva na řešení krizových situací a stav zpracování krizového plánu ministerstva. Výsledky z kontroly ukázaly, že úkolům krizového řízení je věnována patřičná pozornost. Dále byly provedeny dvě tématické kontroly zaměřené na problematiku krizového a havarijního plánování, a to u HZS Libereckého kraje a HZS Královéhradeckého kraje.

8.2. Cvičení orgánů krizového řízení

Cvičení orgánů krizového řízení byla v roce 2007 organizována a prováděna v souladu s „Plánem cvičení orgánů krizového řízení na léta 2007 – 2009“ a „Zásadami pro přípravu a provedení cvičení orgánů krizového řízení České republiky“ a dále podle plánovacích dokumentů jednotlivých územních krizových orgánů a složek integrovaného záchranného systému.

V hodnoceném období byla provedena cvičení orgánů krizového řízení k řešení nevojenských krizových situací OCHRANA 2007, JARO 2007 a VLTAVA a LABE 2007. Společné cvičení orgánů krizového řízení NATO a EU – CMX/CME 2007 plánované na září 2007 bylo rozhodnutím Severoatlantické rady a Politického bezpečnostního výboru EU z prosince 2006 zrušeno s tím, že jeho realizace je plánována na rok 2010. Úkoly plánované k procvičení v rámci národní části uvedeného cvičení, především v oblasti boje proti terorizmu, byly procvičeny v rámci cvičení OCHRANA 2007.

Meziresortní štábní cvičení orgánů krizového řízení OCHRANA 2007 bylo provedeno ve dnech 11. –12. července na téma „Činnost bezpečnostních složek při řešení mimořádné události spojené s narušováním zákonnosti velkého rozsahu“. Cvičení přispělo ke zvýšení úrovně připravenosti orgánů krizového řízení a složek IZS na řešení krizových situací spojených s nebezpečím provedení teroristických útoků na území ČR. V průběhu cvičení byla ověřena správnost opatření uvedených v typovém plánu „Narušování zákonnosti velkého rozsahu“ a v další dokumentaci vztahující se k této problematice.

Společné cvičení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Ministerstva vnitra, Ministerstva financí, Ministerstva obrany a ČEZ, a.s. JARO 2007 se uskutečnilo ve dnech 4.–7. června 2007 na téma „Činnost mobilních skupin radiační monitorovací sítě ČR při monitorování za radiační mimořádné situace nebo v případě nesprávného či nezákonného používání zdrojů ionizujícího záření“. Cvičení se uskutečnilo v areálu 15. ženijní záchranné brigády Bechyně a v zóně havarijního plánování Jaderné elektrárny Temelín.

V souladu s usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 17. října 2006 č. 150 bylo ve dnech 5. – 7. září 2007 provedeno cvičení „VLTAVA a LABE 2007“. Cílem cvičení bylo zejména procvičit vyrozumění a činnost povodňových orgánů a následně orgánů krizového řízení v souvislosti se vznikem povodně velkého rozsahu, procvičit jejich součinnost s Českým hydrometeorologickým ústavem a státními podniky Povodí Vltavy, Povodí Labe a Povodí Ohře, ověřit toky informací podle nových metodických pokynů k zabezpečení předpovědní a hlásné povodňové služby, ověřit územní povodňové plány, havarijní plány a krizové plány a související plánovací dokumenty na centrální úrovni a územní úrovni, procvičit činnosti při plánování, přípravě a provedení zabezpečovacích a záchranných povodňových prací, prověřit mechanismy ústřední koordinace složek IZS při zajišťování záchranných a likvidačních prací, procvičit informační tok po horizontální i vertikální úrovni mezi orgány a organizacemi, které jsou odpovědné za realizaci opatření povodňové ochrany v souladu s platnými právními předpisy.

Do cvičení bylo zapojeno 130 cvičících povodňových komisí obcí a obcí s rozšířenou působností, sedmi krajů (Jihočeský kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Pardubický kraj, Středočeský kraj, Ústecký kraj a hlavní město Praha), státní podniky Povodí Vltavy, Labe a Ohře, Zemědělská vodohospodářská správa, Český hydrometeorologický ústav a Povodňová služba Ministerstva životního prostředí, Ústřední povodňová komise. V rámci ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací cvičila operační a informační střediska

IZS (ve cvičicích krajích) a při vyhlášení krizových stavů byly podle krizových plánů aktivovány příslušné krizové štáby obcí s rozšířenou působností a krajů včetně Ústředního krizového štábu.

Kromě cvičení, která byla realizována podle schváleného „Plánu cvičení orgánů krizového řízení na léta 2007 – 2009“ byla orgány krizového řízení organizována řada cvičení a nácviků na územní úrovni, zaměřená zejména na řešení mimořádných událostí a krizových situací podle charakteru ohrožení daného regionu. V rámci cvičení byly procvičovány úkoly a opatření související s aktivací krizových štábů a jejich činností. Dále byla ověřována obsahová část dokumentace zpracovaných krizových a havarijních plánů. Realizovaná cvičení přispěla k prohloubení znalostí a vědomostí pracovníků zařazených do krizových štábů a ke sladění jejich činnosti.

V roce 2007 zpracovalo MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s Ministerstvem obrany dalšími ústředními správními úřady Plán cvičení orgánů krizového řízení na léta 2008 - 2010, který projednal Výbor pro civilní nouzové plánování a schválila Bezpečnostní rada státu usnesením č. 5 ze dne 17. ledna 2008.

8.3. Vzdělávání v oblasti krizového řízení

Při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení má své nezastupitelné místo vzdělávání v oblasti krizového řízení, které se uskutečňuje podle „Koncepte vzdělávání v oblasti krizového řízení“ (dále jen „Koncepte“), schválené usnesením Bezpečnostní rady státu č. 14 ze dne 16. listopadu 2004.

V roce 2007 proběhlo vyhodnocení úkolů uvedených v harmonogramu Koncepte, které jako Zprávu o zhodnocení průběhu plnění Koncepte vzdělávání v oblasti krizového řízení a stanovení dalšího postupu schválila Bezpečnostní rada státu dne 6. listopadu 2007 usnesením č.50. Ze závěrů zprávy pro následující období vyplývá nadále pokračovat v nastaveném systému vzdělávání, zaměřit se na prohloubení spolupráce s vysokými školami vzdělávajícími odborníky v oblasti bezpečnosti, provést tisk dosud nevydaných studijních textů k modulu C – krizové řízení při nevojenských krizových situacích a F – ochrana ekonomiky a provést reedici již vydaných textů (k modulu D – krizové řízení v oblasti obrany státu, E – ochrana obyvatelstva, G – vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, H – hospodářská opatření pro krizové stavy, I – integrovaný záchranný systém a požární ochrana a J – krizové řízení v oblasti zdravotnictví) a všechny texty zveřejnit na internetových stránkách Ministerstva vnitra k široké dostupnosti.

Vzdělávání v oblasti krizového řízení v roce 2007 probíhalo stejně jako v předcházejících letech v souladu s Konceptem na dvou úrovních. První úroveň probíhala v rámci dalšího profesního vzdělávání odborníků v oblasti krizového řízení

HZS ČR v roce 2007 realizoval přípravu starostů obcí, a to ve dvou rovinách. MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s dalšími ústředními správními úřady (Ministerstvo obrany, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo životního prostředí, SSHR) a Policíí ČR zajišťovalo školení starostů obcí s rozšířenou působností a primátorů statutárních měst. Školení starostů ostatních obcí zajistily hasičské záchranné sbory krajů ve spolupráci s krajskými úřady a se složkami IZS na regionální úrovni.

Kromě základních informací z oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení, civilního nouzového plánování a dalších oblastí zajištění bezpečnosti ČR, bylo školení zaměřeno na problematiku povodní, činnost povodňových orgánů, orgánů krizového

řízení a složek IZS při povodních s ohledem na připravované cvičení „Vltava a Labe 2007“. Celkem bylo proškoleny 5 465 osob.

Dále probíhala příprava úředníků státní správy a samosprávy k prohloubení a doplnění jejich odborných znalostí v oblasti krizového řízení. Jedná se o kurzy k získání zvláštní odborné způsobilosti, které i v roce 2007 zajišťoval Institut pro místní správu Praha ve školicím středisku Benešov. Vzdělávací v působnosti hasičského záchranného sboru zajišťoval Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč a účelová vzdělávací zařízení HZS krajů.

Lektoři z řad HZS ČR se podíleli na přípravě právnických osob a podnikajících fyzických osob, jejichž pracovní náplň je dotčena povinnostmi ve vztahu ke krizovému řízení, cestou akreditovaných vzdělávacích zařízení. V roce 2007 bylo tímto způsobem proškoleny více jak 9 000 osob.

Druhou úrovní je vzdělávání cestou vyšších odborných škol nebo vysokých škol podle akreditovaných studijních programů.

Usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 3. července 2007 č. 32 bylo schváleno Společné minimum pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti. Vysoké školy připravující tyto odborníky by měly společné minimum zahrnout do svých studijních programů a Akreditační komise České republiky by měla toto zohledňovat při jejich akreditaci. Cílem uvedeného snažení je systémovější příprava odborníků v uvedené oblasti.

V rámci odborné přípravy příslušníků HZS ČR byla pravidelně organizována instrukčně metodická zaměstnání (dále jen „IMZ“) pro pracovníky v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva. Proběhla dvě IMZ s vedoucími oddělení/odborů krizového řízení krajských úřadů, řediteli odborů ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů, zástupci dotčených ústředních správních úřadů, zástupci vybraných vysokých škol s odborným zaměřením na oblast ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování (Policejní akademie ČR, Vysoká škola báňská-technická univerzita Ostrava, Univerzita obrany Brno), další tři IMZ pro náměstky ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost a dvě IMZ pro vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a vedoucí oddělení krizového řízení krajských ředitelství HZS krajů. Z pohledu MV- GR HZS ČR i HZS krajů se jeví organizování těchto IMZ jako důležitý nástroj vzájemného informování, přenášení úkolů a zároveň zpětné vazby o dění a potřebách v oblasti krizového řízení.

Zástupci MV-GR HZS ČR se zúčastňovali také pracovních porad s tajemníky bezpečnostních rad krajů a pracovníky krajských úřadů organizovaných Úřadem vlády ČR a SSHR ve spolupráci s dalšími dotčenými resorty. Projednávanými oblastmi byly zejména aktuální otázky zajišťování bezpečnosti ČR, problematika hospodářských opatření pro krizové stavy a aktuální otázky v oblasti krizového řízení.

8.4. Informační systém pro krizové řízení

Nedílnou součástí oblasti krizového řízení je její zabezpečení informačním systémem. V souladu s usnesením vlády č. 572 ze dne 11. května 2005 byla v roce 2006 v gesci MV-GR HZS ČR zahájena výstavba Informačního systému na podporu krizového řízení ČR (dále jen „ISKŘ“). Na přípravě zadání a rozsahu funkcí informačního systému se mimo zadavatele podílely také vybrané ústřední správní úřady, vybrané krajské úřady a HZS krajů. Dle stanoveného harmonogramu byl v roce 2007 zadavateli předán hotový produkt ISKŘ, který do konce roku 2007 prošel testovací fází, jejíž cílem bylo zjistit případné nedostatky systému. Během testování, kterého se zúčastnily vybrané krajské úřady

a HZS krajů, byly odhaleny některé závady, které byly zhotovitelem ISKŘ průběžně odstraňovány a systém byl upravován a připravován pro nasazení do pilotního provozu. Tento informační systém je ve své minimální variantě koncipován na přípravu na krizové situace a je určen pro všechny orgány krizového řízení, tj. ústřední, krajskou a místní úroveň v souladu s krizovým zákonem. Pro následující období se počítá s rozvojem ISKŘ ve smyslu dobudování redukované, event. optimální varianty, které by pokryly veškeré požadavky orgánů krizového řízení na jeho funkcionalitu, tj. včetně řešení krizových situací a mimořádných událostí.

Cílem ISKŘ je vytvoření centrálního nástroje, který bude umožňovat zejména využití a vzájemnou komunikaci již existujících a provozovaných (dílčích) informačních systémů napříč celou strukturou orgánů krizového řízení a databází využívaných pro podporu krizového řízení. Vnitřně lze ISKŘ rozdělit na tři informační subsystémy: geografický informační systém integrovaného záchranného systému (GIS IZS), vlastní aplikaci ISKŘ a portál krizového řízení. Tyto subsystémy spolu s datovou a informační platformou budou tvořit společné, v budoucnu rozšiřitelné jádro centrálně budovaného ISKŘ. V tomto kontextu je nutné chápat ISKŘ jako nadstavbu nad existujícími informačními systémy a zároveň je třeba zdůraznit, že se jedná o nadresortní problematiku, která jde nad rámec povinností vyplývajících z právních předpisů.

8.5. Kritická infrastruktura

Problematiku životně důležité - kritické- infrastruktury (dále jen „KI“) v ČR řeší odborná pracovní skupina pro řešení problematiky zachování základních funkcí státu za krizových situací a kritické infrastruktury (dále jen „OPS KI“), která byla ustavena Výborem pro civilní nouzové plánování. Činnost OPS KI i v roce 2007 organizovalo MV-GŘ HZS ČR z pozice gestora za oblast KI a její ochranu.

Práce OPS KI pokračovala v roce 2007 ve dvou směrech, a to jednak v rozvíjení již dříve přijatých tezí a závěrů na úrovni ČR, a dále ve sledování vývoje v této oblasti v rámci činnosti mezinárodních organizací, především Evropské komise.

Aktuálním a výchozím materiálem pro další pokračování řešení problematiky kritické infrastruktury a její ochrany, který se dále projednával na úrovni Výboru pro civilní nouzové plánování a Bezpečnostní rady státu s cílem předložit jej na schůzi vlády ČR, se stala „Zpráva o řešení problematiky kritické infrastruktury v ČR“. Tento materiál byl projednán na schůzi výboru dne 12. června 2007 (přijato usnesení č. 277). Obsahem tohoto materiálu je přehled dosavadního vývoje, definic v oblasti KI, kritérií pro zařazení subjektů KI do kategorií, úprava stanovených oblastí KI, jejichž počet se snížil z 10 na 9 (odpadové hospodářství bylo začleněno pod oblast „veřejná správa“). Těmito oblastmi tedy jsou: energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotní péče, doprava, komunikační a informační systémy, bankovní a finanční sektor, nouzové služby a veřejná správa. Zpráva dále obsahuje popis situace v jednotlivých oblastech KI, stručnou informaci o aktivitách mezinárodních organizací, především Evropské komise, uvažovaný další postup řešení problematiky včetně návrhu vytvoření Národního plánu ochrany kritické infrastruktury a popisu situace v jednotlivých sektorech KI ČR.

Uvedený materiál byl dále předložen k projednání na schůzi Bezpečnostní rady státu dne 3. července 2007, která k němu přijala usnesení č. 30, vzala jeho obsah na vědomí a uložila ministru vnitra zpracovat a předložit na schůzi vlády následující dokumenty:

- harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentu Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury;

- harmonogram zpracování Národního programu ochrany kritické infrastruktury.

První úkol byl splněn předložením materiálu s názvem „Harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ na schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování dne 11. prosince 2007. Materiál byl projednán (přijato usnesení č. 290) a postoupen k projednání v Bezpečnostní radě státu a následně ve vládě ČR.

Harmonogram je prvním z řady kroků zacílených na zmapování dosud nepokrytých míst v ochraně KI v ČR, jejích jednotlivých oblastí ve smyslu stanovení základních a nezbytných kritérií bezpečnosti, plynulého fungování, zjištění vzájemných vazeb mezi odvětvími kritické infrastruktury a případných zranitelných míst, sdílení a rozdělení rolí a odpovědnosti příslušných subjektů kritické infrastruktury, a to jak na úrovni veřejné správy tak i soukromého sektoru. Harmonogram obsahuje celkem 17 dílčích úkolů, které jsou rozloženy do období let 2008 - 2012. Jedním z významných úkolů MV-GŘ HZS ČR v roce 2008 bude ve spolupráci s dotřenými ústředními správními úřady zpracovat „Komplexní strategii České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury“.

Výstupy z jednání OPS KI byly ovlivněny i projednáváním problematiky související s Evropskou kritickou infrastrukturou. Evropská komise navrhla dva dokumenty, a to nelegislativní „Sdělení o Evropském programu pro ochranu kritické infrastruktury“ a návrh legislativního dokumentu „Směrnice o určení a označování Evropské kritické infrastruktury a posouzení potřeby zlepšení její ochrany“. Přestože původně byl s členskými státy EU dohodnut jiný postup, v rámci předsednictví Spolkové republiky Německo v Radě EU byla dána přednost diskusi nad návrhem legislativního dokumentu, která trvala po celý rok 2007. Předmětem jednání byl obsah navrženého dokumentu, který se setkal se závažnými připomínkami členských států. V rámci pracovní skupiny Rady pro civilní ochranu (PROCIV) se zástupci ČR aktivně podíleli na změnách vedoucích k celkovému odklonu od povinných a pro členské státy zatěžujících opatření s cílem prosazovat nejvýhodnější podmínky a nejmenší administrativní břemeno pro účastníky procesu souvisejícího s Evropskou kritickou infrastrukturou a problematikou kritické infrastruktury jako takové. Proces jednání o Evropské kritické infrastruktuře nebyl v roce 2007 uzavřen.

8.6. Civilní nouzové plánování

Civilní nouzové plánování je v ČR neoddelitelnou procesní součástí bezpečnostního systému, jenž propojuje rovinu politickou, hospodářskou a finanční. Aktivity Ministerstva vnitra v oblasti civilního nouzového plánování (dále „CNP“) směřovaly k rozvoji spolupráce s mezinárodními organizacemi, především NATO a EU, a ostatními členskými a partnerskými státy obou organizací. Ve vztahu k civilní části NATO je prostřednictvím MV-GŘ HZS ČR trvale zajištěna koordinace činnosti na pravidelných jednáních SCEPC, především Plenárních zasedáních SCEPC. Rok 2007 byl především ve znamení vyhodnocení Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2005 a 2006 a stanovení nových úkolů vyplývajících ze schválené Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2007 a 2008. Předmětné materiály byly předloženy a schváleny v rámci činnosti VCNP dne 20. března 2007 (přijata usnesení č. 270 a 271). Koordinace naplňování závazků ČR vyplývajících z členství v NATO byla zajišťována prostřednictvím pravidelných koordinačních schůzek odborných pracovníků ústředních správních úřadů zastupujících ČR v Plánovacích výborech civilní části NATO.

Spolupráce s orgány EU je prostřednictvím oddělení CNP zaměřena na oblast civilní ochrany a ochrany obyvatelstva a to zejména na realizaci základních dokumentů EU, kterými

jsou „Nástroj pro financování civilní ochrany“ a „Mechanismus Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany“ (Recast) (dále jen „Mechanismus Společenství“). Akční program Společenství pro oblast civilní ochrany byl pro novou finanční perspektivu pro roky 2007- 2013 nahrazen „Nástrojem pro financování civilní ochrany“, který byl utvářen a připomínkován v průběhu roku 2006 a 2007. Mechanismus byl přepracován z hlediska zlepšení komplementarity s „Nástrojem pro financování civilní ochrany“. Využití Mechanismu Společenství bylo testováno při mezinárodních cvičeních, kterých se ČR zúčastnila. Součástí Mechanismu Společenství je zavedení společného nouzového komunikačního a informačního systému civilní ochrany EU (projekt CECIS). MV-GŘ HZS ČR zahájilo jeho provoz v podmínkách ČR. V průběhu roku pokračovalo vysílání českých odborníků do kurzů EU, jež jsou jádrem systému výcviku a školení expertů a členů zásahových týmů.

Pracovníci MV-GŘ HZS ČR se podíleli na činnosti příslušných orgánů Komise a Rady EU v oblasti civilní ochrany, zejména při zpracování návrhu Modulů civilní ochrany, návrhu programu EU na ochranu kritických infrastruktur a legislativního dokumentu Směrnice o určení a označování Evropské kritické infrastruktury a posouzení potřeby zlepšení její ochrany a na návrhu programu Prevence, připravenost a zvládnání následků terorismu a dalších bezpečnostních rizik.

Další oblastí zpracovávanou v rámci CNP je koordinace příprav na předsednictví v Radě EU v první polovině roku 2009 v pracovní skupině pro civilní ochranu (PROCIV). Prozatím byla provedena předběžná kalkulace nákladů, stanoveny priority předsednictví, naplánovány jednání na území ČR, byli vytipováni vhodní kandidáti a navázány kontakty s protějšky z Francie a Švédska, které budou mít předsednictví před, respektive po ČR.

V roce 2007 se uskutečnila čtyři jednání Výboru pro civilní nouzové plánování. K významným oblastem projednávaným v roce 2007 patřily materiály zabývající se pokračujícím řešením problematiky KI, dále vyhodnocení Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2005 a 2006 a stanovení nových úkolů vyplývajících ze schválené Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2007 a 2008.

Další důležité materiály projednávané v roce 2007:

- Stav realizace optimalizace současného bezpečnostního systému ČR;
- Návrh společného minima pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti;
- Zpráva o zhodnocení průběhu plnění Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení a stanovení dalšího postupu;
- Zpráva o zpracování a schválení Souboru typové činnosti integrovaného záchranného systému 07/IZS – Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu;
- Zpráva o stavu civilní připravenosti členských a partnerských států NATO – vyhodnocení Dotazníku CNP NATO 2006;
- Zpráva o realizaci Informačního systému krizového řízení;
- Informace o stavu přípravu a vyhodnocení cvičení VLTAVA a LABE 2007, OCHRANA 2007, JARO 2007 a INEX 2007;
- Plán cvičení orgánů krizového řízení na léta 2008 – 2010;
- Vyhodnocení stavu realizace Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 a návrh Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020;
- Návrh změn statutu a jednacího řádu Výboru pro civilní nouzové plánování.

8.7. Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce v oblasti krizového řízení se v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku uskutečňuje např. v oblasti výzkumu, účasti na mezinárodních cvičeních, kontaktu se zastupitelskými úřady, aktivit vyplývajících z členství ČR v NATO a EU. ČR přijala se vstupem do Evropské unie mimo jiné také závazek podílet se na Společné zahraniční a bezpečnostní politice EU a krizovém řízení, které do této oblasti spadá.

Zástupci MV-GŘ HZS ČR se účastnili jednání a cvičení na úrovni EU a NATO. Jednalo se zejména o účast ČR na Programu solidarity EU pro zvládnání následků teroristických hrozeb a útoků a na přípravě směrnic a minimálních standardů NATO v popisované oblasti. ČR se zapojila do těchto projektů EU:

OASIS - Open Advanced System for Crisis Management (šestý rámcový program pro podporu výzkumu a vývoje nových technologií Evropské Unie)

Jedná se o integrovaný projekt zaměřený na část zlepšování krizového managementu. Během 48 měsíců si OASIS klade za cíl definovat všeobecný systém krizového managementu k podpoře reakce a záchranných operací v případě mimořádných událostí velkého rozsahu. Cílem projektu OASIS je definování a vytvoření první verze otevřeného, pružného a všeobecně informačního a komunikačního technologie (ICT) systému krizového managementu. Tento řídicí a kontrolní systém směřuje k podpoře reakce a záchranných operací v případě mimořádných událostí velkého rozsahu.

Hlavními prioritami projektu OASIS je zlepšení:

- součinnosti navzájem mezi a také uvnitř všech národních organizací Civilní Ochrany a souvisejících systémů;
- celkové informační bezpečnosti ve vysoce rozšířených systémech;
- situační připravenosti (informovanosti) prostřednictvím vydávání přesných a konsistentních obrázků o situaci (v reálném čase).

V průběhu roku 2007 se MV-GŘ HZS ČR stalo součástí konsorcia projektu s úkolem se zapojit do standardizačního procesu formátu TSO, který byl vytvořen v rámci projektu. Dalším důležitým úkolem bude uspořádání tzv. TRIALU (testu) poslední verze systému OASIS v podmínkách ČR. Tento test proběhne v létě roku 2008.

TANGO - Telecommunications Advanced Networks for GMES Operations

Cílem je vyvinout telekomunikační síť využívající technologie satelitní telekomunikace k podpoře široké oblasti služeb GMES jako např.:

- širokopásmový backhaul pro havarijní (krizovou) komunikaci, vysílání varovného signálu pro veřejnost a obnova veřejných služeb;
- komunikační prostředky pro in-situ sensor sítě ve vzdálených oblastech, letadlové a výškové UAV dálkové snímání a přístup k vytvořeným datům v reálném čase.

GMES - Global Monitoring for Environment and Security

Je program vzniklý na základě společné iniciativy Evropské komise a Evropské kosmické agentury (ESA). Program stanoví postup k vytvoření systému, jenž zajistí monitorování Země z družic a pozemních sítí a umožní využití operativních informací pro životní prostředí a bezpečnost. Účelem je poskytování nezávislých, nákladově efektivních a uživatelsky příjemných služeb, které pomohou např. při ochraně životního prostředí,

v krizových situacích (lesní požáry, povodně a jiné), při územním plánování atd. Již dnes existuje mnoho zdrojů dat, ty však byly vytvořeny samostatně, což ztěžuje spolupráci a výměnu důležitých informací. Ucelenost, efektivnost a udržitelnost sdíleného informačního systému bude dosažena rozvíjením kompatibility mezi existujícími součástmi, spoluprací mezi organizacemi a doplněním chybějících článků. Systém by měl fungovat v roce 2008.

Počáteční fáze je zaměřena na informační podporu při zvládnutí krizových situací, monitorování zemského povrchu a moří (sledování mimořádných událostí jako jsou velké lesní požáry, následky zemětřesení, průmyslové havárie apod. a dále např. kontrola znečišťování, plánování rozvoje měst, ověřování výměru obdělávané půdy, sledování zásob ryb a pohybu lodí). Pro úspěšné nastartování a fungování systému byly vytvořeny tři pracovní skupiny (podpora krizového řízení, sledování zemského povrchu a moří). Do implementační skupiny podpory krizového řízení byl za ČR nominován jeden příslušník MV-GŘ HZS ČR. Po upřesnění předpokládaných aktivit této skupiny bude z důvodu časové náročnosti nutno pravděpodobně tuto nominaci přehodnotit.

EURORISK

Sdružení EURORISK realizuje v rámci služby pro management mimořádných událostí systému GMES dva projekty:

- EURORISK-PREVIEW (**PREVIEW** = PREvention, Information and Early Warning pre-operational services to support the management of risks), který je zaměřen na vědecké aktivity v oblasti managementu mimořádných událostí s využitím družicového monitoringu
- EURORISK-EOS-2 je zaměřen na tvorbu mapových děl pro podporu připravenosti a řešení mimořádných událostí.

ČR má v obou projektech zastoupení a v projektu EURORISK-PREVIEW v řídicí skupině projektu EURORISK-EOS-2 ve skupině významných expertů.

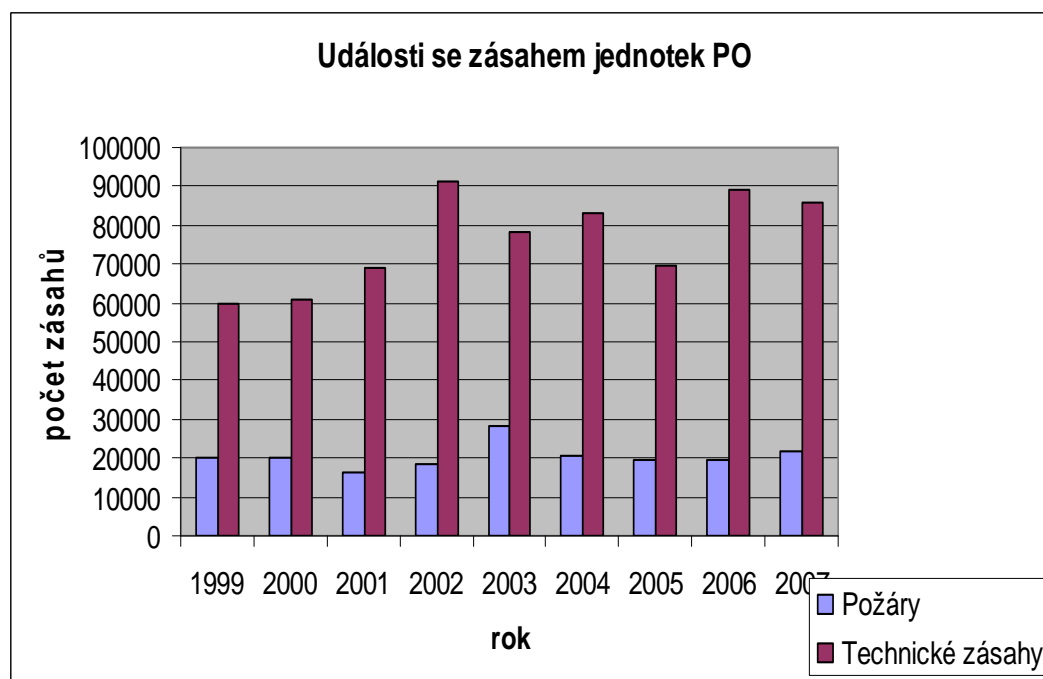
MV-GŘ HZS ČR se již nyní aktivně připravuje na předsednictví ČR v EU v roce 2009, pracovníci generálního ředitelství prochází jazykovými kurzy, jsou plánovány akce pro předsednictví apod.

III. Úsek IZS a operačního řízení

9. Výkon služby v jednotkách požární ochrany

9.1. Plošné pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany

V roce 2007 provedly jednotky požární ochrany celkem 140 341 zásahů při 115 850 mimořádných událostech - požárech, dopravních nehodách, povodních, technických zásazích a dalších druzích mimořádných událostí na celém území ČR. Oproti roku 2006 došlo k celkovému nárůstu zásahů o 8 %.

Druh jednotky PO	Požáry	Dopravní nehody	Živelní pohromy	Úniky nebezp. látek	Technické havárie	Plané poplachy	Celkem	Podíl na zásazích v %
HZS kraje	21 432	20 882	6 538	5 534	35 905	4 853	95 353	67,9
HZS podniku	1 493	846	410	588	3 276	2 743	9 363	6,7
SDH obce	13 113	2 541	7 039	847	10 201	1 006	34 766	24,8
SDH podniku	80	8	24	67	236	386	802	0,6
Jiné	33	1	9	3	11	0	57	0,04
Celkem	36 151	24 278	14 020	14 020	5 635	8 988	140 341	

Počet jednotek PO k 31.12.2007

Druh jednotky požární ochrany		
	Počet jednotek PO	Počet hasičů
Jednotky HZS krajů	237	6 529
Jednotky SDH obcí	7 348	71 346
z toho JPO II	184	
JPO III	1358	
JPOV	5 806	
Jednotky HZS podniků	113	2 818
Jednotky SDH podniků	258	3 096
Celkem	7 956	83 789

Byla uskutečněna úprava plošného pokrytí území ČR jednotkami PO s ohledem na předurčenost jednotek a systemizaci služebních míst příslušníků HZS ČR.

9.2. Odborná příprava a usměrňování výkonu služby v jednotkách požární ochrany

V oblasti odborné přípravy bylo v roce 2007:

- vydáno 28 nových metodických listů Bojového řádu jednotek PO a Cvičebního řádu jednotek PO a příprava na souhrnné vydání uvedených řádů,
- zpracován pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 50/2007, kterým se stanoví zásady pro výkon služby a odměňování členů jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí,
- vydány specializační kurzy pro dobrovolné jednotky PO - Práce na vodě, Základy zdravotnických znalostí,
- vydána novela učebních osnov specializačního kurzu pro obsluhu řetězových přenosných motorových pil (MP-A), kdy došlo ke sjednocení náplně a délky kurzu, který je nyní stejný pro profesionální i dobrovolné jednotky PO,

Probíhala příprava a organizace instrukčně metodických zaměstnání:

- o velitelů HZS podniků v únoru 2007,
- o ředitelů územních odborů HZS krajů v březnu 2007,

U HZS Olomouckého kraje byla pilotně zahájena realizace koncepce Výcvikové zařízení simulující reálné podmínky požáru. Začátkem prosince 2007 se osm příslušníků HZS krajů zúčastnilo kurzu pro instruktory na tato výcviková zařízení ve výcvikovém zařízení ve Skovde ve Švédsku.

Prováděli se úpravy *Koncepce provádění trhacích prací příslušníky HZS ČR* s ohledem na platnou legislativu a celkové přehodnocování opěrných bodů jednotek HZS ČR.

V rámci grantů pro nestátní neziskové organizace byly realizovány kurzy řidičů přepravy nemocných a dopravy raněných pro příslušníky HZS krajů zařazené v jednotkách HZS krajů.

Svou činnost v oblasti výkonu služby na MV-GŘ HZS ČR vyvíjely následující **pracovní skupiny**: pro „Požární bezpečnost silničních tunelů“, pro „Naplňování koncepce zařízení simulující reálné podmínky požáru“, pro vyhodnocení analýz území kraje lezeckými družstvy a lezeckými skupinami, pracovní skupina „Velkorozměrové zkoušky“ pro zkoušky hašení archivů.

V roce 2007 se uskutečnilo celkem pět instrukčně metodických zaměstnání na téma „Zásady zásahu v prostoru kontaminovaném bojovými chemickými látkami.“ Zúčastnilo se jich 100 příslušníků HZS ČR z devíti HZS krajů.

Plnění odborných úkolů strojní, technické a chemické služby

Technické podmínky:

V souvislosti s vydáním vyhlášky č. 35/2007 Sb. o technických podmínkách požární techniky byly v roce 2007 vypracovány a vydány následující technické podmínky techniky a věcných prostředků požární ochrany:

- TP-ST/01-2007 Zásahový požární automobil Všeobecné technické podmínky,
- TP-ST/02-2007 Cisternová automobilová stříkačka CAS 15/2000/120 – M 2 Z,
- TP-ST/03-2007 Velitelský automobil L VEA – L,
- TP-ST/04-2007 Automobilový žebřík AZ 30 – M 1,
- TP-ST/05-2007 Plynový hasicí automobil PLHA 540 – M,
- TP-ST/06-2007 Protiplynový automobil PPLA – L 1,
- TP-ST/07-2007 Technický automobil TACH – M 1,
- TP-ST/08-2007 Požární kontejnerový nosič PKN – S.
- TP-TS/01-2007 Sací koš.
- TP – zásahový dozimetr
- TP – osobní dozimetr
- TP – oxymetr
- TP – explozimetr
- TP – toximetr
- TP – univerzální dozimetry
- TP – selektivní analyzátory BCHL
- TP – dekontaminační nosítka
- TP – dekontaminační rám
- TP – dekontaminační sprcha pro hasiče

Technické specifikace:

V rámci programu 114 230 „Periodická obnova základní požární techniky jednotek zařazených do plošného pokrytí“ byla vypracována technická specifikace pro pořízení 40 cisternových automobilových stříkaček (dále „CAS“) na třech typech automobilových podvozků. Současně byla realizována spolupráce s odborem provozním a správou majetku při výběrovém řízení.

V souvislosti s pořízením 75 CAS pro jednotky SDH obcí byla vypracována univerzální technická specifikace, obdobná technická specifikace byla vytvořena i pro pořízení 50 CAS pro rok 2008.

Na základě požadavku Státní správy hmotných rezerv byly vypracovány technické specifikace pro:

- kontejnerová cisternová souprava na přepravu a výdej pohonných hmot,
- kontejner pro dálkovou dopravu vody HFS,
- požární kontejnerový nosič.

□ Bylo realizováno vydávání výpisů technického osvědčení silničního vozidla a technického osvědčení silničního vozidla pro požární přívěsy jednotek HZS krajů a jednotek SDH obcí. V roce 2007 bylo ke dni 14.11.2007 vystaveno celkem 81 těchto dokumentů.

Zpracování (vydání a předložení) dokumentů:

Dopracována a vydána byla vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky, která má nahradila vyhlášku č. 49/2003 Sb.

Vypracována byla koncepce kontejnerového programu Hasičského záchranného sboru České republiky, která definuje technické a taktické požadavky na pořizovanou požární techniku v kontejnerovém provedení a stanovuje i časový harmonogram realizace.

Zpracovány byly rovněž následující konspekty pro odbornou přípravu příslušníků:

- Dopravní nehody, příprava a vydání
- Pracovní postupy při vyprošťování
- Taktika při dopravních nehodách
- Speciální technické prostředky pro vyprošťování
- Konstrukce vozidel

Zpracován byl „Rozbor dopravní nehodovosti jednotek PO v roce 2006“

Byly vytvořeny osnovy kurzu pro rozhodčí soutěží ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel.

Byla vypracována Koncepce obměny CAS u HZS ČR.

Instrukčně metodická zaměstnání:

- Instrukčně metodické zaměstnání pro pracovníky pověřené plněním úkoly strojní služby HZS kraje a pro pracovníky strojní služby územních odborů HZS kraje se konalo ve dnech 8. a 9. října 2007 v Herlíkovicích.
- Třídenní instrukčně metodické zaměstnání pro vedoucí pracovníky na úseku chemické služby územních odborů HZS kraje se konalo v listopadu 2007 v Herlíkovicích.
- V březnu 2007 se na Odborném učilišti požární ochrany Brno uskutečnil IMZ pro příslušníky chemické, biologické a radiační ochrany Liberec.
- V Kamenné a Borečku u Mimoně proběhl IMZ Zásady zásahu v prostředí kontaminovaném bojovými chemickými látkami. Pěti běhů se v roce 2007 zúčastnilo celkem 100 příslušníků z devíti HZS krajů.

- Byl zorganizován IMZ pro výjezdové skupiny chemického a radiačního průzkumu HZS krajů.
- V rámci programu porady krajských ředitelů HZS, která se konala ve dnech 12. a 13. června 2007 na Odborném učilišti PO Brno, bylo provedeno instrukčně metodické zaměstnání s praktickou ukázkou vybraných typů nové výškové požární techniky pořízené k HZS ČR v posledních letech.
- Na polygonu ve Vysokém Mýtě probíhaly kurzy bezpečné a defenzivní jízdy, kterých se zúčastnilo cca 140 vybraných příslušníků HZS krajů.
- Uskutečnil se IMZ instruktorů pravidelné odborné přípravy se zaměřením na vyprošťování osob z havarovaných vozidel. V roce 2007 bylo proškoleny 192 příslušníků.

Připomínky a stanoviska k právním a technickým předpisům:

V souvislosti s novelou zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů bylo vypracováno odborné stanovisko k oprávnění příslušníků HZS ČR usměrňovat svými pokyny provoz na pozemních komunikacích a zastavovat vozidla.

Dále byla vypracována odborná stanoviska k:

- technickému zhodnocení požárního kontejneru s mobilní čerpací stanicí Sigma 400 K,
- realizaci programu pásového terénního vozidla Hägglunds All-Terrain Bv 206,
- revizi ČSN 75 2411 Zdroje požární vody,
- vzdělávacímu programu „Strojníci B - HZS ČR (ST B)“,
- vzdělávacímu programu „Strojníci B - HZS podniků (STp B)“,
- investičním záměrům pro pořízení nebo technické zhodnocení požární techniky pro všechny HZS krajů a odborná učiliště PO,
- připomínky k ČSN o věcných prostředcích PO (soubor norem).

9.3. Stav ve vybavení technikou a vybranými věcnými prostředky HZS ČR a jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí

Ve vybavení jednotek PO panuje určité napětí způsobené zastaralostí a nedostatkem techniky z důvodů chybějících kapitálových výdajů (dále jen "investice") v dlouhé řadě minulých let. Uvedené problémy byly v roce 1993 i důvodem k hledání úspornějšího modelu organizace jednotek PO v podobě plošného pokrytí území ČR silami a prostředky jednotek PO (dále jen „plošné pokrytí“).

Systém plošného pokrytí mimo jiné optimalizoval i výdaje na požární ochranu, reagoval na drastický nárůst cen základní požární techniky v 90. letech. Usnesení vlády č. 646/1994 reagovalo na uvedený deficit ve vybavení základní požární technikou a věcnými prostředky tím, že navrhlo jeho postupné odstraňování formou obměny techniky a nákup chybějícího vybavení jednotek PO ve výši 400 mil. Kč investičních výdajů ročně podle možností státního rozpočtu. To však nebylo do roku 2003 plněno.

Rovněž obce zanedbávaly investice do požární techniky, protože v době transformace společnosti v 90. letech dávaly přednost jiným investicím nebo na investice neměly. Určité oživení zájmu ze strany obcí přináší až rok 2001.

Nedostatkem investic u zřizovatelů jednotek PO se zabýval i Výbor pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 1995 i v roce 1996 a posuzoval také plošný systém požární ochrany. Usnesení výboru č. 344/1996 ke "Zprávě o současném stavu požární ochrany a jejím vývoji" konstatovalo, že "plošné pokrytí je systém, který racionálně spojil požadavek na optimální fungování a organizaci jednotek PO s požadavkem nejvyšší možné hospodárnosti vynaložených prostředků". Součástí bylo i usnesení, které apelovalo na vládu, aby při sestavování státního rozpočtu od roku 1997 zajistila v oblasti kapitálových výdajů pro jednotky PO minimálně 700 mil. Kč ročně. Ani uvedené usnesení nikdy realizováno nebylo. Ministerstvo financí, vzhledem k požadavku na vyrovnanost státního rozpočtu a vzhledem k požadavkům ostatních resortů, nemohlo naplnit potřeby jednotek PO.

Stávající stav materiálně technického zabezpečení jednotek PO

Celkovou potřebu investic na techniku a věcné prostředky ukazuje tabulka č.1, kde je i srovnání s rokem 1993.

Potřeba investičních prostředků na obměnu techniky a pořízení chybějící					
	k 31. 12. 1993			k 31. 12. 2007	
	Obměna techniky starší 16 let HZS ČR) nebo starší 20 let (SDH obcí)	Pořízení chybějící techniky	Celkem pořízení chybějící techniky a techniky starší	Obnova 1/20 z celkového počtu stávající techniky mladší 20 let(HZS ČR) nebo mladší 30 let (SDH obcí) – roční náklady	Pořízení chybějící techniky a techniky starší 21 let (HZS ČR) nebo starší 31 let (SDH obcí)
	/mil. Kč/	/mil. Kč/	/mil. Kč/	/mil. Kč/	/mil. Kč/
HZS ČR	2192	959	3151	460,4	1563,1
Jednotky SDH vybraných obcí (JPO II a JPO III)	1868	815	2683	232,3	2203,9
Celkem			5834	692,7	3767

Nedostatek investičních výdajů pro požární techniku a prostředky požární ochrany jednotek PO se od roku 1994 snížil o cca 2 mld. Kč , ale trvá dodnes. Ukazuje se, stejně jako v minulosti, jsou nezbytné náklady na udržení stávajícího stavu použitelnosti techniky a tedy a akceschopnosti HZS ČR a jednotek SDH vybraných obcí ročně ve výši cca 700 mil. Kč.

Možné úspory ve vybavení jednotek vedoucí k deficitu techniky

Nedostatek investic je také upraven ve smyslu návrhu na novelu vyhlášky 247/2000 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO. Předmětem novely je úprava ve vybavení HZS ČR a jednotek SDH vybraných obcí požární technikou a vybranými věcnými prostředky v přílohách č. 4 a 5. Návrh na úpravy ve vybavení uvedených jednotek byl zpracován v lednu 2008. Porovnání výše deficitu ve vybavení HZS ČR s novelizovanými přílohami uvedené vyhlášky a tedy neredukovaného vybavení jednotek PO je následující:

Technika a věcné prostředky HZS ČR	Náklady na pořízení chybějící techniky a techniky starší 21 let u HZS ČR /mil.Kč/
Před provedením změny vyhl. č. 247/2001	2063,7
Po zpracování změny	1563,1
Rozdíl - úspora	500,6

Úspora není ovšem okamžitá a bude rozložena do cca 10 let.

Návrhy na úspory ve vybavení jednotek SDH vybraných obcí se týkají především dopravních automobilů. Pro další období se nenavrhuje doplnění jejich chybějícího počtu. Uvedené automobily jsou morálně vesměs zastaralé, sloužily především k různým přepravám osob, kde stejně v roce 2008 končí veškeré výjimky a jejich hodnota pro vedení zásahu je velmi malá. Úspora v investicích za nepořizování chybějících nebo více než 30 let starých dopravních automobilů je **620 mil Kč**.

Některé trendy ve vybavení HZS krajů požární technikou

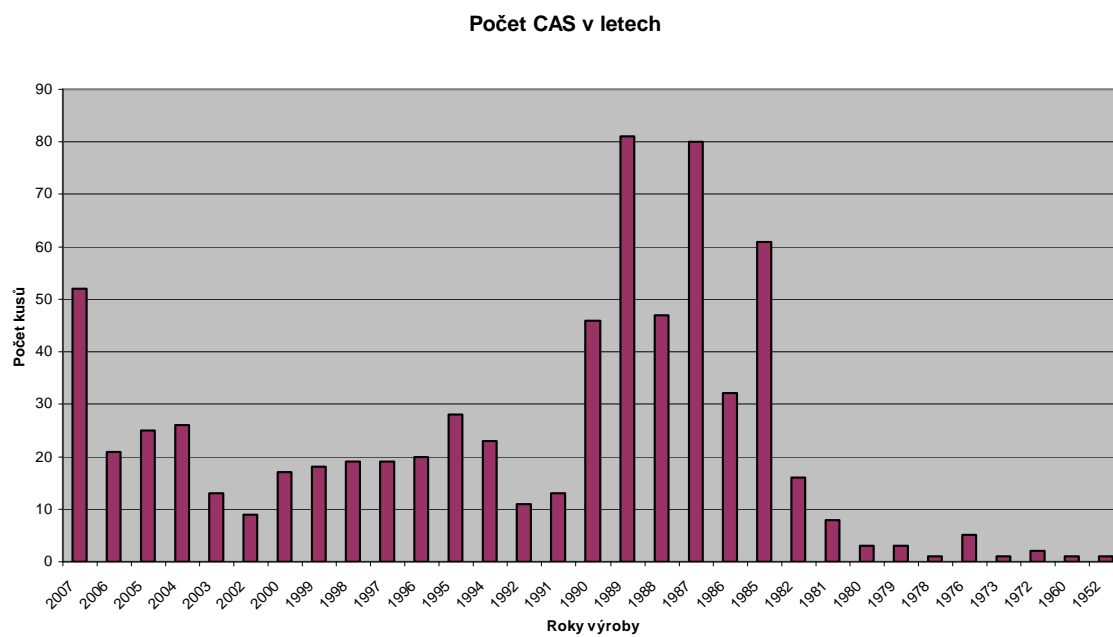
Současný stav ve vybavení HZS ČR v technice a technických prostředcích je možno charakterizovat jako stav, který není ideální nicméně stabilizovaný. Speciální a tím i nákladnou techniku se v celku podařilo HZS vybavit a to tak, že se soustředila jen do určitých stanic tzv. opěrných bodů a odtud vyjíždí do vzdálenějších míst zásahů. Tím vzrostl počet výjezdů a tím i využití speciální techniky. HZS ČR má následující opěrné body:

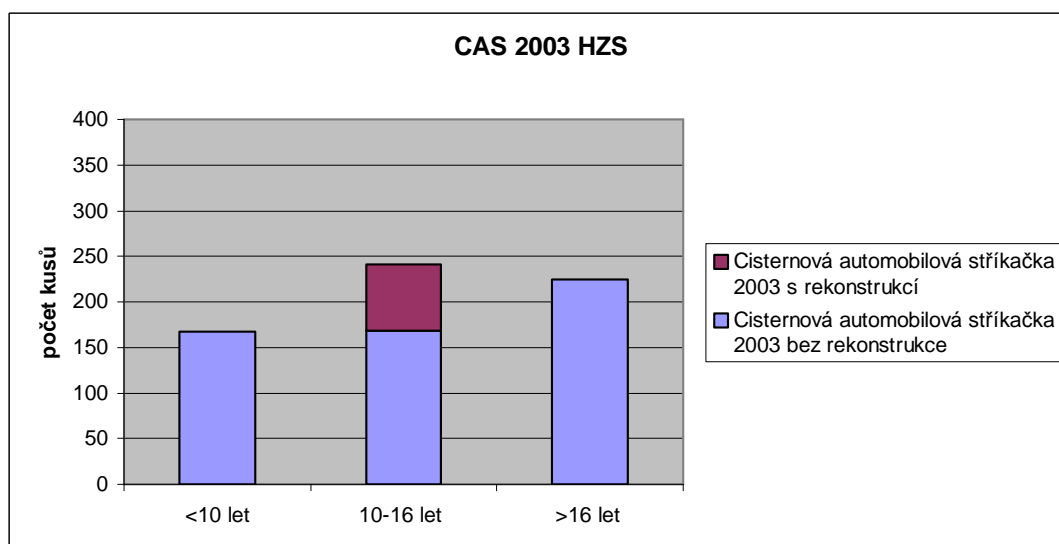
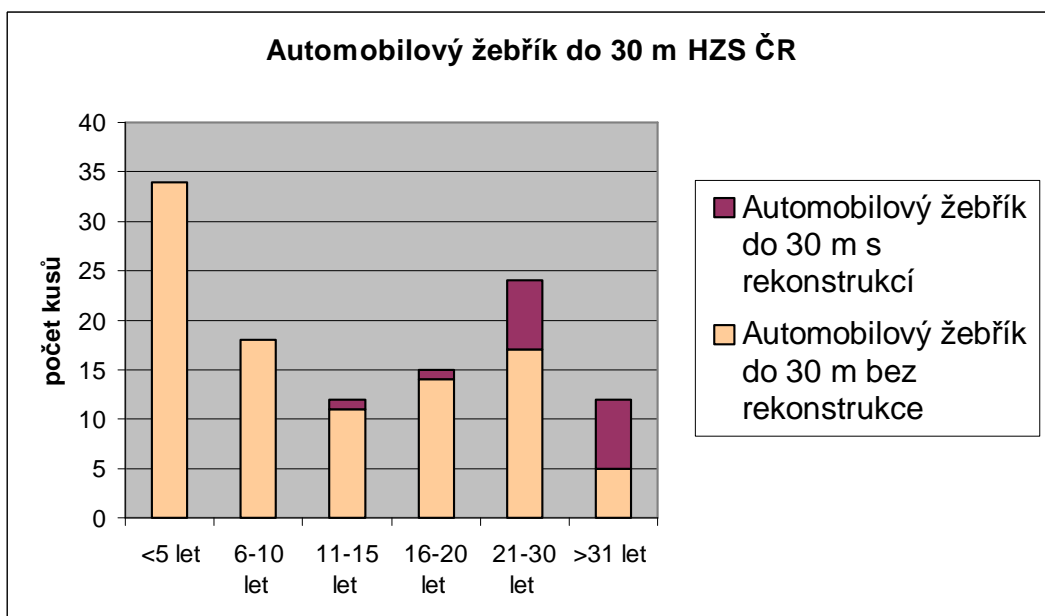
- a) *likvidaci havárií nebezpečných látek*; jsou dislokovány na následujících 12 stanicích příslušných HZS krajů - Praha-Petřiny, Praha-Strašnice, České Budějovice, Plzeň-Košutka, Chemické závody Sokolov, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Jihlava, Brno-Lidická, Olomouc, Ostrava-Zábřeh a Zlín,
- b) *rozšířenou detekci nebezpečných látek*, to jsou chemické laboratoře a pracoviště chemické služby HZS hl. m. Prahy, HZS Jihočeského kraje a HZS Ústeckého kraje,
- c) *dekontaminaci techniky a obyvatelstva*; zabezpečuje dekontaminaci v návaznosti na vytvoření dekontaminačního pracoviště při zasažení osob a techniky nebezpečnými látkami při haváriích a výskytu a projevech infekčních onemocnění a nálezů,

- d) *olejové havárie*; je vybaven kontejnerem s rozšířenou sadou pro likvidaci olejových havárií nebo technickým automobilem olejovým minimálně hmotnostní třídy M,
- e) *velkoobjemové čerpání vody*; je vybaven mobilní čerpací stanicí o jmenovitém výkonu minimálně 40 m³/min,
- f) *dálkovou dopravu vody hadicemi a čerpání z velkých hloubek*; je vybaven mobilní čerpací stanicí o minimálním výkonu 5 m³/min (např. typu „HFS-hydrosubstandard“),
- g) *vyprošťování těžkých vozidel*, je vybaven vyprošťovacím automobilem nebo jeřábem s nosností nad 20 t a je rovněž určen ke zvedání břemen, např. při odstraňování stavebních konstrukcích zřícených budov jako posílení opěrného bodu pro záchranu osob ze zřícených budov,
- h) *záchranu osob ze zřícených budov*, spojenou s haváriemi se zřícením budov, objektů technologických procesů nebo sesuvy půdy je zejména vybaven elektronickými vyhledávacími zařízeními (akustickými i optickými) pro vyhledávání zavalených nebo zasypaných osob a technickým automobilem hmotnostní třídy S nebo odpovídajícím technickým kontejnerem pro tyto druhy zásahů, HZS hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje jsou předurčeny k vytvoření vyhledávacího a záchranného odřadu (tzv. USAR odřad) pro mezinárodní záchranné operace,
- i) *nouzové přežití obyvatelstva*, zabezpečuje bezprostředně nutné nouzové přežití pro maximálně 50 osob do doby, než je nouzové přežití zabezpečeno dalšími odpovědnými orgány státní správy a územní samosprávy. Za tímto účelem jsou vybavovány kontejnery pro nouzové přežití obyvatelstva,
- j) *práce ve výšce a nad volnou hloubkou pomocí lanové techniky*, se rozumí jednotky HZS krajů, na nichž jsou dislokovány lezecká družstva a lezecké skupiny s vybavením pro provádění prací ve výšce a nad volnou hloubkou pomocí lezecké techniky. Lezecké družstvo je tvořeno minimálně čtyřmi hasiči se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou ve službě na jednu směnu. Lezecká skupina je tvořena minimálně dvěma hasiči se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou ve službě na jednu směnu,
- k) *provádění záchranných prací pomocí vrtulníku*, se rozumí jednotky HZS krajů, na nichž jsou dislokovány lezecká družstva a lezecké skupiny předurčené pro přímou spolupráci s vrtulníky,
- l) *práce pod vodní hladinou*; tím se rozumí jednotky HZS krajů, na nichž jsou dislokovány potápěčské skupiny s vybavením pro záchranné práce pod vodní hladinou. Potápěčskou skupinu tvoří minimálně čtyři příslušníci HZS kraje, z nichž nejméně dva jsou potápěči s odbornou kvalifikací potápěč III. stupně nebo instruktor potápění, přičemž ve stálé pohotovosti v příslušné jednotce HZS kraje jsou minimálně dva hasiči se specializací pro práci pod vodní hladinou v každé směně.

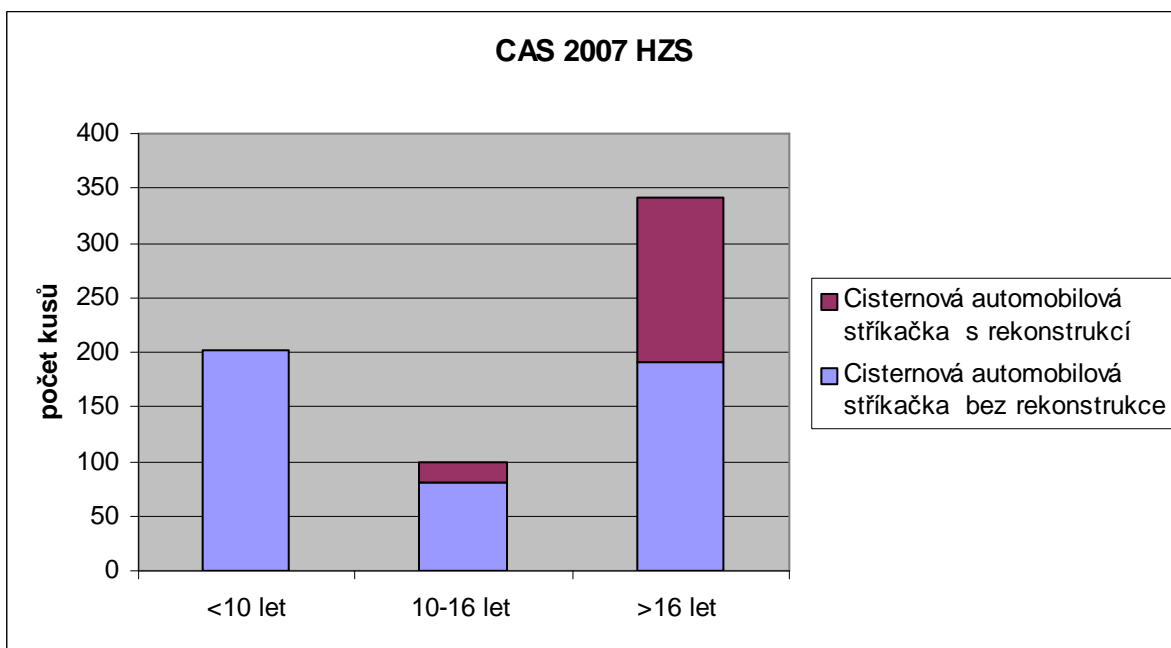
Vybavení stanic HZS krajů je rovněž rozděleno do 9 typů vybavení, tak aby se optimalizovaly počty techniky. Vnitřně je základním zásahovým vozidlem cisternová automobilová stříkačka (CAS). Ta doznala základní změny v tom, že se stala univerzálnější technikou nejen pro hašení požárů, ale pro záchranné práce družstva při dopravních nehodách a jiných mimořádných událostech. HZS ČR dnes již prakticky nemá uvedenou techniku nadbytečnou, CAS byly předány obcím pro jednotky JPO II anebo JPO III. Byla snížena záloha techniky pro rychlé řešení poruch.

Stav stáří CAS u HZS ČR a jeho vývoj ukazují následující grafy:

Ukazuje se, že ve srovnání s rokem 2003, se zvýšil počet novějších CAS a podařilo se také CAS starší nad 16 let z velké části zrekonstruovat a tím prodloužit jejich životnost o dalších cca 8 až 10 let.

U výškové techniky (žebříky, plošiny) se postupně, ovšem velice pomalu, daří pořizovat novou techniku a jednak, jako určitý nouzový stav, se provádějí rekonstrukce staré techniky z podvozků IFA, kde již nejsou náhradní díly, na moderní podvozky.

Jednotky sborů SDH vybraných obcí

Jednotky SDH obcí s územní působností kategorie JPO II a JPO III, mají velmi citelný nedostatek a značně zastaralé zásahové požární automobily pro řešení běžných mimořádných událostí ve vlastní obci. K zásahovým požárním automobilům těchto jednotek patří především cisternové automobilové stříkačky a dopravní automobily a z věcných prostředků dýchací přístroje a radiostanice.

Hlavní zásahovou techniku je a bude CAS hlavním problémem je velký počet techniky starší jak 30 let (28,5 %), tzn. za fyzickou a morální životností. V roce 2003 však činil počet CAS starších 30 a více let 65 %.

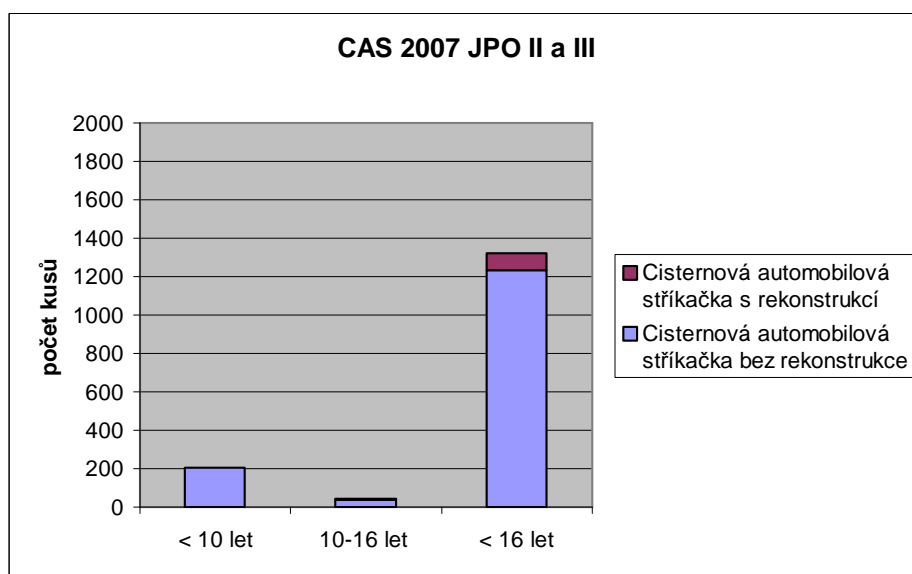
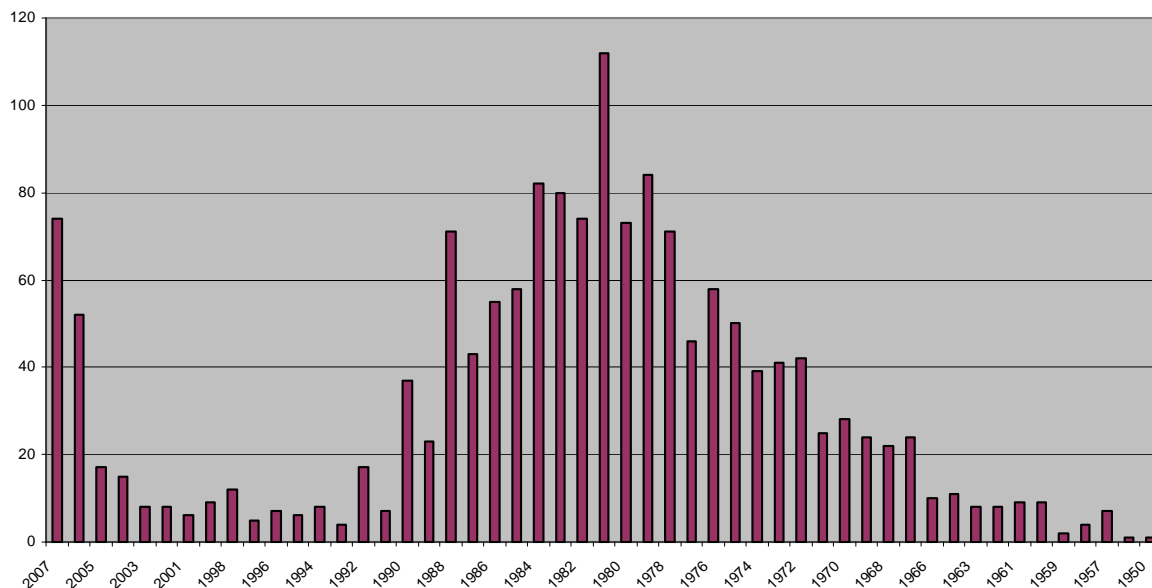
Ve vybavení jednotek SDH obcí však v posledních 4 letech tedy začíná určité zlepšení. Na to mají vliv následující faktory:

- řada obcí již má za sebou budování nezbytných komunálních staveb - vodovod, čistička, plynofikace a nebo jejich financování je možné z EU,
- HZS krajů převedly na obce s JPPO II a JPO III v letech 2003 –2007 cca 100 ks techniky, za techniku, kterou dostaly novou,
- obce dostaly nebo dostanou v programu „**Investiční dotace pro jednotky SDH vybraných obcí na obnovu techniky**“ na nákup nových CAS z Ministerstva vnitra v období 2006 – 2008 celkem 350 mil.Kč. To významně přispělo k podpoře obměny techniky u 175 obcí a znamenalo i změnu struktury CAS střední hmotnostní třídy do 14 tun, které jsou úspornější a nevyvolávají požadavky na stavební úpravu hasičských zbrojnic,

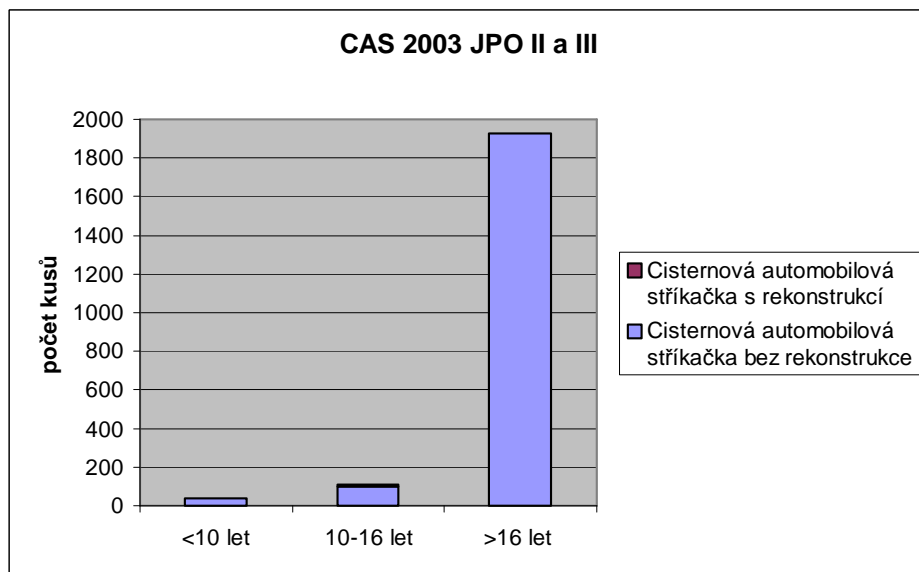
- v roce 2007 byl zahájen program „**Periodická obnova základní požární techniky jednotek zařazených do plošného pokrytí**“, který s 200 mil.Kč ročně zajistí pravidelnou obměnu 40 ks CAS u HZS ČR a současně také jednotek SDH vybraných obcí, kam CAS po 5 letech od HZS krajů přejdou převodem majetku.

Stav stáří CAS u jednotek SDH vybraných obcí a jeho vývoj ukazují následující grafy:

Počet CAS podle stáří u JPO II a JPO III

Po porovnání stav v roce 2003:

Dotace jednotkám SDH obcí a nestátním neziskovým organizacím

V oblasti neinvestičních dotací byly realizovány každoroční úkony související se zabezpečením poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu ČR:

- *pro činnost jednotek SDH obcí:*
 - soustředění podkladů z HZS krajů,
 - zpracování podkladu pro Ministerstvo financí - rozpis dotací na jednotlivé krajské úřady,
 - zpracován nový návrh doporučeného postupu pro přidělování účelové státní dotace na výdaje jednotek SDH vybraných obcí,
- *pro činnost občanských sdružení působících na úseku požární ochrany, IZS, ochrany obyvatelstva a krizového řízení:*
 - vyhlášení projektů grantů,
 - agenda grantové komise,
 - zpracování rozhodnutí o poskytnutí dotace

Na zajištění akceschopnosti jednotek SDH obcí byla obcím rozdělena neinvestiční dotace v celkové výši 55,15 mil. Kč. Celkem 21 nestátním neziskovým organizacím působícím na úseku PO, IZS a OOB byla v rámci grantů v roce 2006 rozdělena finanční částka 25,83 mil. Kč z toho 15,2 mil. Kč byla určena na granty Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Byla prováděna činnost k zajištění předání publikací vydaných prostřednictvím nestátních neziskových organizací nebo Tiskárnou MV. První předání proběhlo od května do června v Hamrech (sklad HZS Olomouckého kraje). Předáno bylo celkem cca 29 000 publikací a další předání probíhá v současné době prostřednictvím Základny Olomouc, pracoviště Kamenice. Předává se cca 28 647 publikací. Byl zpracován návrh podmínek pro předávání publikací vydaných nestátními neziskovými organizacemi a Tiskárnou MV, kdy další vydávání těchto publikací bude probíhat jen prostřednictvím Základny Olomouc, pracoviště Kamenice.

10. Integrovaný záchranný systém

HZS ČR je nejen základní složkou integrovaného záchranného systému, ale je od jeho počátků gestorem oblasti spolupráce složek IZS a odpovídá za praktické využívání, ověřování, technický a dokumentační rozvoj, normotvornou podporu, komunikaci, dotační politiku, vzdělávání a propagaci IZS.

V roce 2007 probíhaly další práce na zkvalitňování dokumentace IZS podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., především v oblasti zpracování dalších typových činností složek IZS při společném zásahu a dále zpracováním a zkvalitňováním obsahu dohod o plánované pomoci na vyžádání a o spolupráci v rámci IZS.

Počet uzavřených smluv podle pokynu GŘ a NMV č. 25/2003	Počet	
Celkem uzavřených/uzavřených ve vykazovaném roce	894	222
- z toho uzavřených podle § 21 zákona č. 239/2000 Sb.	363	52
Cvičení HZS kraje a IZS	Počet	
Prověřovací cvičení/celkem účastníků z HZS kraje	564	4486
Taktická cvičení/celkem účastníků z HZS kraje	662	6715
IMZ a semináře HZS kraje a IZS	Počet	
Celkem IMZ/účastníků z HZS kraje	335	6715
Celkem seminářů/účastníků z HZS kraje	229	1735
Kontroly na úseku IZS	Počet	
Celkem kontrol/počet účastníků kontroly	644	873

10.1. Dokumentace IZS

Dokumentaci IZS tvoří především havarijní plány (územní nebo vnější, viz kapitola Krizové a havarijní plánování), poplachové plány IZS, dohody složek IZS o součinnosti, věcné pomoci nebo o plánované pomoci na vyžádání a typové činnosti složek IZS.

Ústřední poplachový plán IZS

Důležitým úkolem ve směru k práci ve štábech HZS ČR a orgánů krizového řízení je mít připravenou určitou operativní dokumentaci. Jedním z dokumentů tohoto typu je Ústřední poplachový plán IZS, který je průběžně doplňován a aktualizován v součinnosti s partnerskými resorty a složkami IZS.

Revize a aktualizace dohod v rámci IZS (pokyn GŘ HZS ČR a NMV č. 25/2003)

Rok 2007 se nesl ve znamení snahy zjistit konkrétní stav jednotlivých dohod uzavřených v rámci IZS úseky MV-GŘ HZS ČR. Prioritou je udržovat jednotlivé dohody aktuální, neboť často obsahují přehled spojení na smluvní strany pro případ vyrozumění či přehled vyčleněných sil a prostředků k poskytnutí pomoci.

V současnosti je veden přehled o cca 70 platných dohodách (dohody o spolupráci, o součinnosti, o plánované pomoci na vyžádání či rámcové dohody) uzavřených MV-GŘ HZS ČR. V roce 2007 byla uzavřena dohoda s ČEZ a.s. (řešící převoz radioaktivních odpadů), dále dohoda s Hasiči-Rescue obč.sdr. (mapování pro potřeby geografických informačních systémů HZS ČR) a také podepsán dodatek dohody s Ministerstvem obrany – Generálním štábem Armády ČR a dodatek se SÚJB (týkající se CRMS). V připomínkovém

řízení je nová dohoda s Českým červeným křížem či ČR, Ministerstvem zemědělství úsekem lesního a vodního hospodářství. Nadále pokračuje průběžná aktualizace dohod, příp. se v určitých případech přikračuje k revizi dohody jako celku (viz např. nově zpracovaná dohoda s Českým červeným křížem). V uloženém úkolu je plánováno pokračovat i v roce 2008.

Typové činnosti složek IZS

Náročným úkolem je činnost spojená se zpracováním dokumentace typových činností. V roce 2004 byl v gesci Výboru pro civilní nouzové plánování založen katalog typových činností složek IZS při společném zásahu (dále jen „typová činnost“), redakci katalogu má na starosti MV-GŘ HZS ČR. Jedná se o nadresortní typ metodického materiálu, který má sloužit jako sjednocující standard pro resortní interní předpisy. Mimo tohoto účelu je použitelný jako informační báze pro praktické účely v řízení ale i při vzdělávání velitelů složek IZS pro zásahy na mimořádné události, které mají menší četnost v praktické činnosti složek IZS při zdolávání mimořádných událostí.

a) Na základě opakujících se situací na Nuselském mostě v době před rekonstrukcí nových ochranných zábran byla ke dni 1. července 2007 novelizována (zejména z iniciativy Magistrátu hl. m. Prahy a HZS hl.m. Prahy) STČ-02/IZS **Typová činnost složek IZS při společném zásahu - demonstrování úmyslu sebevraždy**. Podstatou novelizace je možnost trvalého velení hasičů u zásahu na sebevraždu namísto policistů. Novela byla zpracována meziresortní pracovní skupinou (zastoupení MV-GŘ HZS ČR, PP ČR, HZS hl. m. Prahy, MZdr, ZZS hl.m Prahy, RIAPS). Novela je zveřejněna v Katalogu typových činností.

b) Ve spolupráci s Policejním prezídiem ČR, dalšími útvary Policie ČR a OBP MV byla zpracována typová činnost řešící reakci složek IZS na naléhavou potřebu Policie ČR vytvářet co nejrychleji pátrací rojnice při pohřešování dětí a starších nebo jinak handicapovaných osob. Podstatou nové činnosti je využití většího počtu místních jednotek SDH obcí pro rychlé vytvoření první pátrací rojnice. Zpráva o zpracování a schválení STČ 07/IZS **Typová činnost složek IZS při společném zásahu Záchrana pohřešovaných osob - pátrací akce v terénu** byla projednána na 36. schůzi Výboru pro civilní nouzové plánování, schválena usnesením VCNP č. 276 z 12. června 2007 a zařazena do Katalogu typových činností.

Redakční, metodická i odborná spolupráce se společností ÚMMK (úrazová medicína a medicína katastrof) na typových činnostech zpracovávaných v gesci Ministerstva zdravotnictví

Soubor typové činnosti složek integrovaného záchranného systému STČ 09/IZS při společném zásahu **u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob a obětí** (pracovní název „třídění zraněných“) byla zpracována meziresortní pracovní skupinou (řídilo Ministerstvo zdravotnictví – odbor krizové připravenosti, dále byly zastoupeny MV-GŘ HZS ČR, společnost ÚMMK, Ústřední vojenská nemocnice Praha, Kriminalistický ústav Policie ČR, Policejní prezídium ČR, Zdravotnická záchranná služba hl.m. Prahy). Jedná se o první soubor typových činností, který byl koordinován složkou IZS mimo MV-GŘ HZS ČR, vstřícnost Ministerstva zdravotnictví byla zejména reakcí na průlomové schválení metodického listu BŘ, který v HZS ČR učinil závaznou metodu laického třídění zraněných START (Snadné Třídění A Rychlá Terapie). Informace o zpracování a schválení souboru

typové činnosti byla 11. prosince 2007 předložena 38. schůzi VCNP, které je vzalo na vědomí. STČ 09/IZS byla v roce 2007 zveřejněna a zařazena do Katalogu typových činností.

10.2. Společná zaměstnání se složkami IZS

Výroční setkání představitelů složek IZS a resortních odborných útvarů

MV-GŘ HZS ČR v souladu s ustanovením § 7 odst. 2 písm. g) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o IZS“), organizovalo dne 27. února 2007 v budově MV-GŘ HZS ČR pracovní poradu představitelů složek IZS. Cílem pracovní porady bylo projednat s představiteli složek IZS základní otázky spolupráce a součinnosti při plnění společných úkolů dle ustanovení zákona o IZS (hodnocení spolupráce složek IZS za rok 2006 a záměry na rok 2007, dokumentace IZS (podle ustanovení vyhl. č. 328/2001 Sb.), – typové činnosti složek IZS při společném zásahu, Ústřední poplachový plán IZS (vč. představení „číselníků“), dohody uzavírané v rámci IZS, cvičení IZS (významná cvičení IZS za r. 2006, příp. r. 2005 a cvičení připravovaná v r. 2007, video), komunikace v IZS – Telefonní centra tísňového volání 112, tísňové volání na linku 112, základní informace o systému PEGAS v IZS, Informační systém IZS (návaznost na IS Krizové řízení).

Porady se účastnili zástupci složek IZS či spolupracujících subjektů v IZS: Policejní prezidium ČR, Policie ČR letecká služba, Ministerstvo zdravotnictví, hlavní hygienik ČR, Státní veterinární správa ČR, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Státního ústav radiální ochrany, Úřad Českého červeného kříže, MO-Generální štáb Armády ČR, MF - generální ředitelství cel, Horská služba, Vodní záchranná služba ČČK, ČSS-speleolog.záchranná služba, Občanské sdružení ADRA, Asociace zdrav.záchran.služeb ČR, 15. ženijní brigáda AČR Bechyně, Správa státních hmotných rezerv, Česká inspekce životního prostředí, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Český hydrometeorologický ústav, Svaz chemického průmyslu ČR, Zdravotnické zabezpečení krizových stavů, Úrazová nemocnice v Brně, DEKONTA a.s., Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Záchranná brigáda kynologů JMK ČR, lektor služební kynologie MV, Úřad vlády ČR.

Školení zástupců správ krajů Policie ČR, kteří budou lektory typových činností složek IZS při společném zásahu v Policii ČR

Školení budoucích lektorů IZS – příslušníků PČR proběhlo v první polovině roku 2007 ve třech skupinách po 17-20 osobách, pro každou skupinu byly zajištěny v objektech Zařízení služeb MV dvě dvoudenní školení. Byly předneseny obecná témata týkající se IZS, podrobně byly rozebrány všechny STČ obsažené v Katalogu typových činností. Tento základní program byl doplněn jednak specializovanými přednáškami (dekontaminace, nebezpečné látky apod.) a dále zkušenosti velitelé zásahů z řad PČR a HZS ČR předali své zkušenosti ze skutečných zásahů včetně filmové a fotografické dokumentace (Czechtec, pátrací akce, sebevraždy na Nuselském mostě apod.). Absolventi kursů provádí ve druhé polovině roku 2007 proškolení vybraných příslušníků PČR na okresních ředitelstvích PČR a krajských Správách PČR. To umožní, že v závěru roku 2007 budou pokynem policejního prezidenta učiněny typové činnosti v PČR závazné, obdobně jako v HZS ČR.

IMZ příslušníků HZS ČR předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací

Ve dnech 10.-11.12.2007 proběhl v Olomouci IMZ styčných důstojníků HZS ČR předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací. Jednalo se již o čtvrtý běh tohoto zaměstnání. Vedle nových informací souvisejících s přípravou USAR týmů HZS ČR k nasazení při mezinárodních záchranných operacích byl program doplněn o praktická cvičení satelitní navigace a používání webových informačních nástrojů, jako Virtual OSOCC.

10.3. Kynologie v IZS

IMZ kynologů 3. - 5. 5. 2007 Chomutov

Ve dnech 3. – 5. května 2007 se v Odborném učilišti požární ochrany Chomutov uskutečnilo IMZ kynologů, které bylo určeno jak pro držitele atestu, tak i pro žadatele o atest. IMZ bylo zaměřeno na plošné a sutinové vyhledávání. Plošné vyhledávání probíhalo ve spolupráci se skupinou krizového řízení Policie ČR správy Severočeského kraje, která řídila pátrací akci v terénu. IMZ se také účastnily vyčleněné síly a prostředky HZS Ústeckého kraje, HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, JSDH z okresu Teplice, Hlavní báňská záchranná stanice Most, HZS podniku Mostecká uhelná a vrtulník Policie ČR Letecké služby. Součástí IMZ byly také přednáškové bloky na téma bezpečnost práce, využívání GPS při zásahu a přednáška Evy Čechilové - psovoda týmu OES USAR Task Force 3 (USA).

II. mezinárodní setkání kynologických skupin USAR týmů

Ve dnech 22. - 25. srpna 2007 proběhlo v objektu v Odborného učiliště požární ochrany Chomutov a v přílehlých lokalitách II. mezinárodní setkání kynologických týmů USAR odřadů, kterého se mimo tuzemských účastníků zúčastnily i zahraniční týmy a pozorovatelé z Německa, Polska, Estonska, Slovenska a Maďarska. Celkem se tedy v Chomutově sjelo 18 dvoučlenných soutěžních týmů. Soutěž se konala v duchu reálného zásahu, při kterém se podle předem připraveného scénáře stala část území České republiky terčem teroristického útoku neznámé teroristické skupiny. Během záchranných prací bylo nutné využít psovody se psy k vyhledání postižených osob zavalených v sutinách objektů.

III. přebor kynologů složek IZS

Dne 21. září 2007 se v Českých Budějovicích uskutečnil 3. přebor kynologů složek IZS, kterého se účastnilo 20 soutěžících.

Organizace kynologických atestů

V roce 2007 se uskutečnily sutinové atesty v Mikulově (27. – 28. 4. 2007). Těchto atestů se účastnilo 18 kynologů a zdárně absolvovalo 5 kynologů.

Ve dnech 24. – 25. 5. 2007 se pak uskutečnili plošné atesty v Balkové. Atesty proběhly v rámci všech pravidel i přes nečekané odvolání čtyř kynologů s atestem ve specializaci „S“ k zásahu v Poběžovicích, kam byli přepraveni vrtulníkem Armády ČR. Atestů se účastnilo 10 kynologů a zdárně absolvovali tři kynologové.

V Králově Dvoře proběhly sutinové atesty ve dnech 2. – 3. 11. 2007. Atestů se účastnilo 16 kynologů a zdárně absolvovalo pět kynologů.

Plošné atesty se uskutečnily ve dnech 15.-16.11.2007 v Brně Medlánkách. Těchto testů se účastnilo osm kynologů a zdárně absolvovali čtyři kynologové. Atestů se účastnili dva pozorovatelé a jeden kynolog z Prezídia policajného zboru SR, kteří projevíli zájem o užší spolupráci v této oblasti již na II. mezinárodním setkání kynologických týmů USAR odřadů.

10.4. Vzdělání a cvičení v IZS

Pro přípravu a potřeby složek IZS je třeba:

- pokračovat v provádění přípravy účastí a vystoupeních na odborných přípravách složek IZS a to jak zapojením do ústřední přípravy prováděné jednotlivými složkami se zaměřením na problematiku IZS, ale i účastí na seminářích a obdobných akcích,
- připravovat cvičení se zapojením složek IZS (oboustranně).

V roce 2007 proběhlo celkem 1230 prověřovacích a taktických cvičení HZS ČR a IZS.

Organizace cvičení Vltava a Labe 2007

Cvičení VLTAVA a LABE 2007 bylo Ministerstvem vnitra ve spolupráci s ministerstvy obrany, zemědělství a životního prostředí připraveno a realizováno na základě usnesení Bezpečnostní rady státu č. 150, ze dne 17.10.2006 a Plánu cvičení orgánů krizového řízení na léta 2007–2009 (dále jen „plán cvičení“), který byl schválen usnesením Bezpečnostní rady státu č. 3 ze dne 18. ledna 2007. Cílem cvičení VLTAVA a LABE 2007 bylo prověřit a procvičit činnost povodňových orgánů a orgánů krizového řízení při povodni velkého rozsahu v povodích řek Vltavy a Labe s vyhlášením stupňů povodňové aktivity a následně krizových stavů (stav nebezpečí, nouzový stav) a řešením povodňové a krizové situace. Současně Bezpečnostní rada státu uložila zabezpečit proškolení nově zvolených starostů a zastupitelů v povodňové problematice. Školení organizoval HZS ČR v součinnosti s vybranými resorty a kraji v období únor až duben 2007. V květnu byla na brněnském výstavišti v rámci výstavy ENVI Brno k vidění moderní technika HZS ČR a Správy státních hmotných rezerv a proběhly zde za pořadatelství České protipovodňové asociace a Veletrhů Brno a.s. ukázky protipovodňových opatření jako praktické doplnění školení představitelů obcí.

Základní řídicí dokumentaci cvičení připravoval zpracovatelský tým složený ze zástupců zanitersovaných resortních ministerstev, ČHMÚ, Povodí Vltavy, Labe a Ohře. Postupně se do jeho práce zapojovali zástupci šesti cvičících krajů a hl.m. Prahy. Český hydrometeorologický ústav s předstihem připravil předpověď a obecný výchozí průběh meteorologické a hydrologické situace a návazně pak byla věnována pozornost zpracování dokumentace rozehry cvičení s důrazem na sladění ústředí s kraji a povodími. Přínosem bylo, že veškerá zpracovaná dokumentace byla (a dosud je) veřejně přístupná na webových stránkách www.krizove-rizeni.cz. Souběh s reálnou povodní mimo jiné prokázal, že cvičení bylo dobře naplánováno, neboť neomezilo funkčnost žádného cvičícího orgánu v reálné situaci. Potvrdila se správnost oddělení cvičení a reality i na úrovni distribuce informací (dočasné zřízení nového výstražného bulletinu pro účely cvičení, kterým byla provedena ústřední rozehra cvičení).

Do cvičení, které proběhlo ve dnech 4.-7. září 2007, bylo zapojeno s větší či menší intenzitou více než 1 000 osob na centrální úrovni, v krajích i jednotlivých obcích. Počtem zúčastněných institucí a zapojených orgánů patří cvičení VLTAVA a LABE 2007, jehož rozsah v zásadě kopíroval povodně v roce 2002, k vůbec největším cvičením svého druhu v historii České republiky.

Spolupráce s Evropskou komisí v rámci projektu Mechanismu Evropského Společenství a Úřadem pro koordinaci humanitárních pomoci Organizace spojených národů UN-OCHA

MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR je v aktivním kontaktu s Evropskou komisí i s Organizací spojených národů. V roce 2007 se MV-GŘ HZS ČR aktivně zapojovalo do jejich činností zejména v oblasti přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací. V únoru 2007 se uskutečnil v německém Neuhausenu Workshop národních koordinátorů výcviku Mechanismu Evropského Společenství a v září 2007 se ve Slovinsku v Ig uskutečnilo Jednání národních koordinátorů výcviku Mechanismu ES. V březnu se v Indii uskutečnilo Jednání velitelů USAR týmů pořádané INSARAG Sekretariátem UN-OCHA a v listopadu se v Tunisku uskutečnilo jednání regionální sekce Afrika/Evropa rovněž pořádané INSARAG Sekretariátem UN-OCHA.

Evropská komise pořádá kurzy pro experty předurčené pro zapojení do mezinárodních záchranných operací. V letošním roce se těchto kurzů zúčastnilo 10 příslušníků MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů, zejména styčných důstojníků HZS ČR.

UN-OCHA rovněž pořádá kurzy pro přípravu expertů předurčených pro zapojení do mezinárodních záchranných operací. V letošním roce uspořádala dva kurzy a zúčastnili se jich čtyři příslušníci MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů.

Dále se připravuje klasifikace USAR odřadu (jak HZS hl. m. Prahy, tak i HZS Moravskoslezského kraje) podle mezinárodních pravidel INSARAG. Úkolem je připravit klasifikační cvičení, ve kterém budou mezinárodními examinátory prověřeny schopnosti USAR týmu. Cvičení proběhne v květnu 2010. Pro přípravu USAR týmů na klasifikaci byla ustavena Pracovní skupina, která je složená ze zástupců MV-GŘ HZS ČR, HZS hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje a pravidelně se schází.

10.5. Letecká hasičská služba

Stav Letecké hasičské služby byl i v roce 2007 (stejně jako v roce 2005 a 2006) neuspokojivý. Ministerstvo zemědělství vyhlásilo opět se zpožděním veřejnou soutěž na zajištění služby. Vzhledem k podaným námitkám jednoho z uchazečů zúčastněných ve veřejné soutěži mohlo Ministerstvo zemědělství uzavřít smlouvu o zajištění Letecké hasičské služby se soukromým leteckým provozovatelem až od konce července 2007. Nejhorší situace v lesích z hlediska požárovosti byla přitom v jarních měsících (duben a květen). Velkým kladem je to, že smlouva byla uzavřena zároveň i na období roku 2008.

V průběhu celého roku byla však možnost systémově provádět hlídkovou činnost i vrtulníky Policie ČR letecké služby (dále jen „LS PČR“) a to ve čtyřech pracovních sektorech Letecké hasičské služby ve dnech pracovního volna a klidu po předchozí výzvě pověřených zaměstnanců státního podniku Lesy ČR.

Hašení lesních požárů leteckou technikou na celém území ČR bylo za tohoto stavu také zajišťováno LS PČR na vyžádání prostřednictvím operačního a informačního střediska MV-generálního ředitelství HZS ČR. LS PČR má však jen omezené kapacitní možnosti co se týče strojů i posádek.

10.6. Prostředky komunikace v IZS

V roce 2007 pokračoval u HZS ČR přechod z analogové rádiové komunikace na komunikaci digitální. Jako hlavní komunikační prostředí pro komunikaci ve vrstvách operačních středisek a mobilní požární techniky je použita neveřejná **radiokomunikační síť složek integrovaného záchranného systému – PEGAS**, jejímž provozovatelem je Ministerstvo vnitra. Pro jednotky SDH obcí jsou v rámci neinvestičních dotací MV ČR a v rámci dotační politiky jednotlivých krajů pořizovány mobilní a ruční radiostanice, kterým je technickými prostředky umožněna komunikace i se sítí Pegas.

Vzhledem k blížícímu se konci platnosti smlouvy o poskytování služeb krizové komunikace – smlouvě zabezpečující **krizové mobilní telefony**, připravil HZS ČR výběrové řízení na poskytování nové služby pro podporu krizové komunikace.

11. Operační řízení

11.1. Operační a informační střediska IZS krajů

Úlohu operačních a informačních středisek (dále „OPIS“) IZS plní operační střediska HZS krajů. Ta jsou fyzicky ve všech krajských městech a zatím ve většině bývalých okresních měst. V roce 2007 pokračoval, v souladu s koncepčními záměry, postupný útlum činnosti „okresních“ OPIS IZS. Činnost těchto středisek byla přenesena na „krajská“ nebo „sektorová“ OPIS IZS, která mimo úkolů podle zákona o IZS také plní úkoly vyplývající z dalších právních předpisů, zejména vodního zákona, atomového zákona a zákona o prevenci závažných havárií.

Při řešení 115 850 mimořádných událostí OPIS IZS (OPIS HZS ČR) zejména přijímala a vyhodnocovala informace vzniku mimořádných událostí (zejména tísňové volání, viz další část), vysílala jednotky PO k místům mimořádných událostí, vyžadovala součinnost dalších složek IZS a vyrozumívala příslušné orgány.

11.2. Tísňové volání

HZS ČR přijímá telefonická tísňová volání na národním čísle tísňového volání 150 a jednotném evropském čísle tísňového volání 112. Tísňové číslo 112 bylo v ČR systémově zavedeno ve všech telefonních sítích od začátku roku 2003 (v mobilních sítích fungovalo od okamžiku jejich vzniku) jako jedna z podmínek vstupu ČR do EU. V provozu je 14 telefonních center tísňového volání 112 (dále „TCTV 112“) vybavených moderní telekomunikační technologií pro příjem tísňového volání využívající služby jako: identifikace volaného čísla, identifikace čísla volajícího, identifikace adresy pevné telefonní stanice, identifikace telefonního operátora, identifikace polohy mobilního telefonu (je zavedeno pouze v pěti státech EU), jednotný geografický informační systém, vzájemné zálohování technologií, nezávislé telefonní spojení s protokolem IP mezi operačními středisky, jazyková podpora.

Tyto funkcionality výrazně zjednodušily práci obsluh TCTV 112 při příjmu tísňového volání. Prostřednictvím nové technologie jsou přijímány veškeré tísňové hovory na linku 112, tísňové hovory na linku 150 z mobilních sítí (mimo hl. m. Prahu) a tísňové hovory na linku 150 z pevné telefonní sítě z území většiny okresů. V ostatních okresech jsou zatím tísňová volání na linku 150 přijímána původní technologií. Zásadním problémem tísňového volání je výskyt zlomyslných volání, jejich počet např. u linky 112 dosahuje až 80 % z celkového počtu volání.

V roce 2007 došlo ke stanovení legislativního rámce problematiky lokalizace a identifikace tísňového volání vydáním dvou právních předpisů: vyhlášky číslo 238/2007 Sb., o rozsahu, formě a způsobu předávání osobních a identifikačních údajů, formě databáze těchto údajů a rozsahu, formě a způsobu předávání těchto údajů subjektu, který provozuje pracoviště pro příjem volání na čísla tísňového volání, vyhlášky číslo 290/2007 Sb., o úhradě nákladů na databázi údajů pro potřeby tísňového volání.

V roce 2007 odbavila TCTV 112 celkem 4 494 138 tísňových volání, z tohoto počtu bylo více než 3,6 mil. volání z mobilních sítí (88 %). HZS ČR přijal i 167 053 volání na linku 150 mimo TCTV 112. Vzhledem k tomu, že 570 486 volání na linku 150 bylo automaticky směrováno do technologie linky 112, tak na HZS ČR bylo realizováno celkem 737 539 volání na linku 150. Celkem bylo v roce 2007 na HZS ČR směrováno 4 661 191 tísňových hovorů (v roce 2006 to bylo 5 870 067 hovorů).

Počet tísňových volání podle krajů

	112	150 v TCTV
Praha	442 031	--
Kladno	461 949	73 055
Budějovice	205 213	33 865
Plzeň	225 400	37 905
Karlovy Vary	172 081	23 414
Ústí nad Labem	472 193	65 792
Liberec	170 485	25 426
Hradec	170 600	28 203
Pardubice	145 869	30 303
Jihlava	132 920	24 597
Brno	472 917	63 449
Olomouc	191 346	41 712
Zlín	158 613	29 780
Ostrava	502 035	92 985
Celkem	3 923 652	570 486

Počet tísňových volání v jednotlivých měsících

	150 mimo TCTV	150 v TCTV	112 v TCTV
leden	20 513	58 542	382 317
únor	11 919	45 195	339 461
březen	14 507	50 055	344 690
duben	14 234	52 142	320 095
květen	14 727	51 992	322 045
červen	13 306	50 151	305 987
červenec	13 082	47 647	309 766
srpen	14 473	50 180	321 848
září	12 975	43 022	300 411
říjen	13 327	40 606	319 958
listopad	12 002	40 845	324 930
prosinec	11 988	40 109	332 144
	167 053	570 486	3 929 652

11.3. Operační a informační středisko MV- GŘ HZS ČR

Operační a informační středisko MV-HZS ČR (dále jen „OPIS MV-GŘ HZS ČR“) sleduje a případně koordinuje činnost OPIS IZS a v případě vyhlášení ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací plní stanovené úkoly podle zákona o IZS.

OPIS MV-GŘ HZS ČR zabezpečuje v široké míře úkoly mezinárodního charakteru. Plní funkci kontaktního místa při zapojování ČR do mezinárodních záchranných operací a poskytování humanitární pomoci do zahraničí na základě mezistátních smluv o vzájemné pomoci při katastrofách. Podle úmluvy o přeshraničních účincích průmyslových havárií plní úlohu kontaktního místa ČR pro oznamování přeshraničních účinků průmyslových havárií. Plní funkci a úkoly kontaktních bodů pro Monitorovací a informační středisko Evropské komise (EU-MIC), Euroatlantické koordinační středisko pro katastrofy NATO (NATO-EADRCC), Úřad Organizace spojených národů pro koordinaci humanitárních záležitostí (UN-OCHA), Ekonomickou komisi pro Evropu (UN - ECE) a Mezinárodní agenturu pro atomovou energii (MAAE). Spolupracuje s národními operačními středisky sousedních států a Maďarska.

11.4. Mezinárodní spolupráce

Česká republika deklaruje připravenost poskytnout v rámci mezinárodních záchranných operací speciální jednotku pro vyhledávací a záchranné operace v sutinách zřícených objektů, kterou vybavuje a cvičí Ministerstvo vnitra. Součástí jednotky podle potřebných odborností mohou být, vedle příslušníků HZS ČR také příslušníci kynologických brigád, Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany, Státní ústav radiální ochrany, Policie ČR apod. Pro zajištění akceschopnosti, k rychlému sestavení a nasazení jednotky, je vedena potřebná databáze sil a prostředků předurčených k rychlému zásahu. Výčet připravených sil a prostředků speciální jednotky je dostupný i v databázích příslušných mezinárodních organizací, včetně potvrzení schopností těchto sil a prostředků potřebných podle nových číselníků schopností pro likvidaci následků teroristických útoků.

11.5. Oblast přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací

HZS ČR má vytvořeny speciální jednotky pro poskytování pomoci do zahraničí. Jednotka je vždy vysílána na základě žádosti o pomoc postiženého státu. Následně po obdržení žádosti na základě zákona o integrovaném záchranném systému, Ministerstvo vnitra rozhoduje v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí o zapojování do mezinárodních záchranných operací a o humanitární pomoci poskytované státem do zahraničí.

Podle předurčení jsou jednotky děleny na: USAR (z anglického Urban Search and Rescue – Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí), požární, povodňové, chemické a speciální. Dle charakteru záchranných prací jsou jednotky organizované MV-generálním ředitelství HZS ČR vybavovány potřebnými technickými prostředky. V současné době jsou USAR týmy připraveny k vyslání na záchranné akce z HZS Hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje..

Jednotka USAR je předurčena pro vyhledávací a záchranné práce v obydlených oblastech - zejména po zemětřeseních. Může však také působit na území ČR při zřícení budov. Na základě platných předpisů je jednotka USAR vysílána do 6 hodin od rozhodnutí o vyslání. Jedná se o jednotku s týlovým zabezpečením nejméně na sedm dní v počtu 24 osob

(základní struktura), jejíž přeprava je zabezpečována pozemní cestou i letecky. Výcvik členů USAR jednotky a působení v místě zásahu je řízeno na základě platné legislativy v ČR a na základě Metodiky UN-INSARAG. USAR jednotka působila bezprostředně po zemětřesení v těchto zemích: Arménie 1988, Turecko-srpen 1999, Čína-Taiwan 1999, Turecko-listopad 1999, Alžír 2003, Irán 2003, Pakistán 2005.

V roce 2007 pokračovala **příprava styčných důstojníků HZS ČR** předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací, oddělení IZS, MV-GŘ HZS ČR zorganizovalo ve dnech 10.-11. prosince 2007 instrukčně metodické zaměstnání (IMZ) styčných důstojníků HZS ČR. Obsahem IMZ byly informace o úkolech styčných důstojníků, jejich činnost při mezinárodních záchranných operacích – předurčenost, odborné předpoklady a další vzdělávání v této oblasti. Styční důstojníci HZS ČR byli informováni o systému vzdělávání v mezinárodních kurzech, měli možnost vyzkoušet si užívání satelitních telefonů a vyslechli si přednášku na téma Chování v bezpečnostně rizikových a emočně vypjatých situacích a v zajetí, aj. Styční důstojníci jsou zkušení, jazykově vybavení příslušníci HZS ČR, které lze v případě potřeby využít dvojím způsobem – jednak jako odborníky účastníci se s odřadem mezinárodních záchranných operací v zahraničí nebo doprovázející humanitární transport, nebo jako průvodce zahraničních záchranných jednotek účastnících se záchranných operací v ČR.

11.6. Přehled poskytování humanitární pomoci do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací v roce 2007

Podle § 7 odst. 2 písm. i) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, plní Ministerstvo vnitra úkoly v oblasti poskytování humanitární pomoci do zahraničí Podrobná pravidla stanoví nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.

Státní humanitární pomoc ČR do zahraničí je realizována z finančních zdrojů alokovaných vládou na daný rok ve státním rozpočtu, do účelově vázané rezervy na humanitární pomoc Všeobecné pokladní správy. **Na rok 2007 byly vyčleněny prostředky ve výši 70 mil. Kč.** Z této účelově vázané rezervy čerpá finanční prostředky Ministerstvo zahraničních věcí a pravidelně informuje vládu o jejich čerpání.

V roce 2007 poskytla vláda ČR humanitární pomoc do 26 zemí Evropy, Asie, Afriky a Latinské Ameriky (Afghánistán, Súdán, Irák, Bolívie, Šalomounovy ostrovy, Zambie, Malajsie, Mosambik, Džibutská republika, Srí Lanka, Srbsko (Kosovo), Jemen, Albánie, Makedonie, Moldavsko, Peru, Nepál, KLDLR, Uganda, Dominika, Belize, Barma, Ghana, Karibik, Bangladéš a Palestinské autonomní území).

Materiální humanitární pomoc ve výši 2 mil. Kč poskytla Česká republika Albánii a Makedonii v důsledku rozsáhlých lesních požárů, které v červenci roku 2007 tyto země postihly. Poskytnutý materiál ve formě 100 ks zásahových přileb pro Makedonii a 120 párů zásahové obuvi a 120 párů zásahových rukavic pro Albánii byl v obou případech určen pro tamní hasiče. Za transport a předání materiálu zodpovídali příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky, kteří v pondělí 30. července 2007 vyrazili z místa nakládky Odborného učiliště požární ochrany Brno s nákladem humanitární pomoci přes země: Slovensko, Maďarsko, Srbsko. V Makedonii došlo 31. 7. 2007 v nočních hodinách k předání hasičských přileb ve městě Tetovo. Do Tirany v Albánii hasiči dorazili o den později a zajistili předání hasičské obuvi a rukavic představitelům ministerstva vnitra.

Další materiální humanitární pomoc byla schválena Ministrem zahraničních věcí v srpnu 2007, Česká republika poskytla humanitární pomoc Moldavsku ve výši 4,2 mil. Kč. Částka byla poskytnuta formou dodávky osiv ozimé pšenice pro zemědělské oblasti postižené katastrofálním suchem. Uvedená částka pokryla veškeré náklady související s nákupem osiva, železniční přepravou, zajištěním certifikátů a dalších potřebných dokumentů, clem a propagačním vybavením dodávky. Moldavská strana ocenila včasnou pomoc a vysokou kvalitu osiva a rovněž skutečnost, že ČR reagovala na výzvu moldavské vlády k mezinárodnímu společenství v souvislosti s katastrofálním suchem z konce července 2007 jako vůbec první země.

Celkem třikrát byla v průběhu roku 2007 poskytnuta humanitární pomoc Súdánu. V únoru 2007 se jednalo o částku 5 mil. Kč, která byla poskytnuta jako finanční příspěvek prostřednictvím Světového potravinového programu OSN na jeho operaci zaměřenou na zajištění základní výživy pro obyvatelstvo postižené vnitřním konfliktem zejména v Dárfúru. Stejná částka putovala v červnu prostřednictvím Evropské komise na zajištění mírové mise Africké unie AMIS v Dárfúru v rámci African Peace Facility při řešení jedné z největších humanitárních krizí na světě a v srpnu 2007 poskytla Česká republika finanční humanitární pomoc Súdánu ve výši 500 tis. Kč určených humanitární organizace HART (Humanitarian Aid Relief Trust) na humanitární aktivity v Súdánu.

12. Zásahová činnost jednotek požární ochrany

12.1. Přehled zásahů jednotek požární ochrany

Jednotky požární ochrany zasahovaly v roce 2007 u celkem 115 850 mimořádných událostí, což je o 7 % (o 7 053 událostí) více než v roce 2006. Hasiči tak zasahovali u největšího počtu mimořádných událostí v historii. Na nárůstu počtu zásahů se nejvíce podílely zejména rozmary přírody (vichřice, sucho) – především v první části roku.

Počet mimořádných událostí se zásahem jednotek požární ochrany v roce 2007

Druh události	2005	2006	2007	Index v % 07/06	Podíl na celkovém počtu událostí, v %
Požáry s účastí jednotky požární ochrany	19 484	19 665	21 835	111	18,8
Dopravní nehody	20 681	18 976	21 270	112	18,4
Živelní pohromy	2 729	5 414	10 044	186	8,7
Úniky nebezpečných látek z toho „ropných produktů“	5 630 4 616	5 809 4 644	6 377 5 235	110 113	5,5
Technické havárie	40 413	49 785	48 010	96	41,5
Radiační havárie a nehody	2	4	0	0	0
Ostatní mimořádné události	48	735	166	23	0,2
Plané poplachy	7 846	8 409	8 148	97	7
UDÁLOSTI CELKEM	96 833	108 797	115 850	107	100 %

Nejčastěji hasiči tradičně zasahovali u technických havárií (jde např. o vyprošťování a záchranu osob nebo zvířat, otvírání uzavřených prostor, odstraňování překážek na komunikacích apod.), kterých bylo 48 010. Proti loňskému roku je to pokles o 4 %. Z celkového počtu událostí zásahy jednotek požární ochrany tvoří technické havárie 41,5 %. Nejvíce těchto případů bylo v Moravskoslezském kraji - 12 576 událostí (nárůst o 991), nejméně v Libereckém kraji - 1 103 událostí (nárůst o 50).

Nejvíce narostl počet případů **živelních pohrom** (zejména větrné smrště) – hasiči v roce 2007 vyjeli k celkem 10 044 těmto událostem, **což je o 86 % více** než v roce 2006. Nárůst lze připsat na vrub zejména lednovému **orkánu „Kyrill“** - během dvou dnů s nejintenzivnější zásahovou činností hasiči vyjeli k více než 5 800 mimořádným událostem spojeným s touto živelní pohromou. Na likvidaci následků orkánu bylo v každém z inkriminovaných dnů **nasazeno cca 2 000 příslušníků HZS ČR a 12 000 ostatních hasičů**, zejména pak členů sborů dobrovolných hasičů obcí. Ve srovnání s loňským rokem naopak o 2/3 klesl počet zásahů spojených s povodněmi, záplavou a deští. Živelní pohromy tak v roce 2007 tvořily 8,7 % z celkového počtu všech mimořádných událostí se zásahem jednotek požární ochrany. Následky živelních pohrom likvidovali hasiči nejčastěji v Moravskoslezském kraji - 1 584 událostí (nárůst o 857), nejméně pak v kraji Zlínském – 252 (pokles o 40).

Jednotky požární ochrany v roce 2007 likvidovaly **celkem 21 835 požárů**, což je **nárůst proti roku 2006 o 11 % (o 2 170 požárů)**. Je to zároveň vůbec **nejvyšší počet od**

extrémního roku 2003. Požáry tvořily 18,8 % ze všech událostí se zásahy hasičů (podrobněji viz oddíl požáry).

Narostl také počet **dopravních nehod**, ke kterým hasiči vyjeli. V roce 2007 jich bylo **21 270**, což je proti roku 2006 **nárůst o 12 %** (o 2 294 dopravních nehod). Dopravní nehody se na zásahové činnosti jednotek požární ochrany podílely 18,4 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – **3 050** (nárůst o 109), nejméně jich bylo v kraji Karlovarském – 714 (nárůst o 76). Celkově u nehod hasiči bezprostředně zachránili 3 071 osob (o 257 více), při zásazích se vyskytlo 781 usmrcených osob (o 64 více) a 12 953 zraněných osob (o 2 098 více), jimž v mnoha případech hasiči poskytli předlékařskou pomoc.

Poměrně výrazně v roce 2007 narostl i počet případů **úniků nebezpečných chemických látek**. Jednotky požární ochrany musely likvidovat následky celkem 6 377 těchto událostí, což je meziroční nárůst o 10 % a nejvíce v posledních letech. Nejčtenější byly úniky ropných produktů – bylo jich 5 235 (nárůst o 591), dále šlo o úniky plynů a aerosolů - 566 (pokles o 48), kapalin mimo ropných produktů – 389 (nárůst o 46), pevných látek – 30 (nárůst o 5) a ostatních včetně potravinářských produktů – 157 (pokles o 26). Nejvyšší počet úniků nebezpečných chemických látek byl zaznamenán v hl. m. Praze – 1 109 (nárůst o 44), nejnižší v kraji Zlínském – 156 (nárůst o 35).

Plané poplachy tvořily 7 % z celkového počtu událostí, ke kterým vyjely jednotky požární ochrany. Proti roku 2006 jejich počet mírně poklesl. Nejvíce planých poplachů bylo ve Středočeském kraji – 1 158 (pokles o 157), nejméně v kraji Libereckém – 216 (nárůst o 2). Jednotky požární ochrany také zasahovaly u 166 **ostatních mimořádných událostí**, jednalo se převážně o případy spojené s ptačí chřipkou (vyhledávání, sběr a likvidace mrtvých ptáků). Počet těchto zásahů však proti roku 2006 klesl na méně než ¼ a na celkovém počtu událostí měl zanedbatelný podíl.

Jednotky požární ochrany zasahovaly nejčastěji v lednu - zejména díky orkánu Kyrill (13,3 % ze všech událostí), nejméně naopak hasiči zasahovali v únoru (5,1 %).

Pokud vezmeme v úvahu dny v týdnu, pak nejvytíženější byli hasiči jako již tradičně v pátek (17,8% událostí), naopak nejméně často vyjížděli v neděli (12,2%).

Následky na zdraví, záchrana, evakuace

V roce 2007 hasiči bezprostředně **zachránili 9 016 osob a dalších 10 824 před hrozícím nebezpečím evakovali**, pro srovnání: v předešlém roce 2006 hasiči zachránili 7 232 osob a evakovali dalších 8 101. Při zásazích jednotek požární ochrany přišel o život jeden profesionální hasič a dalších 463 hasičů bylo zraněno, z toho 328 profesionálních a 135 dobrovolných.

Hasiči se při svých zásazích setkali s **1 932 usmrcenými osobami**. Jednotky požární ochrany pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Při zásazích poskytli hasiči pomoc celkem **15 720 zraněným osobám** (převážně u dopravních nehod, technických pomocí a požárů), je to o 2 758 osob více než v roce 2006.

Počet událostí se zásahem jednotek požární ochrany v krajích

Jednotky požární ochrany již tradičně nejčastěji zasahovaly v Moravskoslezském kraji a ve Středočeském kraji, nejmenší počet mimořádných událostí se zásahem hasičů měl Zlínský kraj. Nejvíce narostl počet zásahů v Libereckém kraji, dále pak v Královohradeckém,

Moravskoslezském, hl. m. Praze a Středočeském kraji. Naopak poklesl počet zásahů v kraji Olomouckém, na Vysočině, Pardubickém kraji, Plzeňském a Jihočeském kraji.

Počet událostí se zásahem jednotek požární ochrany v krajích

Počet událostí	2005	2006	2007	Index % 07/06	Podíl na celé ČR v %
Praha	9 029	9 644	10 783	112	9,3
Středočeský	11 143	12 452	13 707	110	11,8
Jihočeský	6 399	8 100	8 023	99	6,9
Plzeňský	6 196	7 389	7 344	99	6,3
Karlovarský	3 379	3 924	4 141	106	3,6
Ústecký	8 568	8 601	8 912	104	7,7
Liberecký	3 528	3 771	4 842	129	4,1
Královéhradecký	5 384	5 485	6 408	117	5,5
Pardubický	4 602	5 504	5 370	98	4,6
Vysočina	6 128	6 758	6 417	95	5,5
Jihomoravský	7 309	8 192	8 866	108	7,7
Olomoucký	6 221	7 328	6 763	92	5,8
Zlínský	3 067	3 539	3 668	104	3,2
Moravskoslezský	15 880	18 110	20 606	114	17,8
CELKEM ČR	96 833	108 797	115 850	107	100,0 %

12.2. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek požární ochrany

Z celkového počtu zásahů jednotek požární ochrany tvořily zásahy jednotek Hasičského záchranného sboru ČR 67,9 %, jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí pak zasahovaly u 24,8 % případů, profesionální jednotky hasičských záchranných sborů podniků měly podíl 6,7 %, jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků a jiné jednotky požární ochrany se na celkovém počtu zásahů jednotek požární ochrany podílely 0,6 %.

Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek požární ochrany - celkem

	2006	2007	Index v % 2007/2006	Podíl na celkovém počtu zásahů, v %
Počet zásahů jednotek požární ochrany (včetně vícenásobných)	129 743	140 535	108	
- z toho jednotek HZS ČR	89 211	95 477	107	67,9
jednotek SDH obcí	29 360	34 812	119	24,8
jednotek HZS podniků	10 132	9 367	92	6,7
ostatních jednotek požární ochrany	1 020	879	86	0,6

Pozn.: Jedna mimořádná událost může zahrnovat i několik zásahů jednotek požární ochrany

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami požární ochrany má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ **integrovaného záchranného systému (IZS)**. V roce 2007 bylo evidováno **90 523 případů součinnosti jednotek požární ochrany s ostatními složkami IZS**, což je nárůst o 11,7 %.

Z celkového počtu připadlo na Policii ČR 62,1 %, v 19,5 % případů šlo o zdravotnickou záchrannou službu a v 11,1 % o obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

12.3. Statistika požárů

V roce 2007 vzniklo v ČR celkem **22 394 požárů** - s účastí i bez účasti jednotek požární ochrany, což je o **11 % (2 132 požárů) více než v předešlém roce 2006**. Vloni tak v ČR došlo k **největšímu počtu požárů od extrémního roku 2003**. Důvodem bylo především počasí v dubnu a květnu s dlouhotrvajícím obdobím sucha, které se projevovalo na počtu požárů volných skládek, odpadů, ale i lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec. Bezkonkurenčně **nejhorší měsíc byl z tohoto pohledu duben**, kdy museli hasiči každý den likvidovat v průměru 124 požárů, což je více než dvojnásobek celoročního průměru. V žádném jiném měsíci od roku 2003 k tak vysokému počtu požárů nedošlo. Vůbec nejčastěji hořelo v pondělí 30. dubna, kdy měl HZS ČR hlášeno 210 požárů.

Požáry (se zásahem i bez zásahu jednotek požární ochrany)

Základní informace	2005	2006	2007	Index v % 2007/2006
Počet požárů	20 183	20 262	22 394	111
Přímé škody, v mil.Kč	1 634,4	1 934	2 158,5	112
Počet usmrcených osob	139	144	130	90
Počet zraněných osob	914	919	1023	111
Uchráněné hodnoty při požárech, v mil. Kč	7 110,1	9 182,5	8 974,4	98

Při požárech loni hasiči zachránili 451 osob a dalších 3 114 před požárem evakuovali.

V roce 2007 meziročně narostly přímé **škody způsobené požáry, ty přesáhly 2,1 mld. Kč** (nárůst o více než 224 mil. Kč, tedy 12 %) - nejvíce od roku 2002. Ovšem díky zásahům jednotek požární ochrany byly **před zničením uchráněny majetkové hodnoty ve výši téměř 9 mld. Kč**.

Výši škod ovlivnily požáry se škodou 1 mil.Kč a vyšší – v roce 2007 jich vzniklo 300.

Při požárech v roce 2007 zemřelo celkem 130 lidí, což je výrazný pokles proti předešlému roku. Naopak počet zraněných při požárech narostl na 1023.

Z celkového počtu 130 usmrcených osob při požárech bylo:

- **5 dětí** do 15 let (stejně jako v roce 2006),
- 102 osob ve věku od 15 do 60 let (o 10 méně než v roce 2006),
- 23 osob ve věku nad 60 let (o 3 méně než v roce 2006).

Nejvíce usmrcených při požárech je evidováno ve Středočeském kraji – 23, nejméně v Karlovarském kraji – 2, nejvíce zraněných ve Středočeském kraji – 165, nejméně v Pardubickém kraji – 36.

Požáry podle příčiny a činnosti při vzniku

Příčina	Počet požárů	Podíl v %	Index %	Přímá škoda v tis. Kč	Podíl %	Usmrceno	Zraněno
úmyslné zapálení	1 437	6,40	101	359 386,60	16,65	5	80
sebevražedný úmysl	23	0,10	92	6 445,00	0,30	5	17
děti do 15 let	280	1,25	103	47 681,10	2,21	1	24
kouření	956	4,27	110	163 668,30	7,58	22	119
zakládání ohně, vypalování	377	1,68	117	8 424,50	0,39	1	11
nesprávná obsluha topidla	142	0,63	95	10 579,00	0,49	5	36
hořlaviny u topidla	64	0,29	77	3 931,50	0,18	2	11
používání zápalných kapalin, plynů	28	0,13	116	1 719,50	0,08	2	28
používání otevřeného ohně	284	1,27	81	22 905,00	1,06	5	68
manipulace se žhavým popelem	98	0,44	97	4 944,40	0,23	0	8
svařování, řezání, rozmrazování	131	0,58	75	83 016,00	3,85	0	14
zanedbání bezpečnostních předpisů	391	1,75	115	64 054,20	2,97	6	87
nedbalost, omyl, nesprávná obsluha	413	1,84	122	79 161,20	3,67	3	45
nedbalost - celkem	2 884	12,88	105	442 403,60	20,50	46	427
nevhodná konstrukce komínu	67	0,30	89	16 681,00	0,77	1	3
zazděný trám v komíně	44	0,20	65	13 560,00	0,63	0	8
spáry v komíně	50	0,22	98	11 612,00	0,54	0	1
jískry z komína, vznícení sazí	102	0,46	77	3 049,90	0,14	0	6
komíny - celkem	263	1,18	80	44 902,90	2,08	1	18
technická závada topidla	55	0,25	96	4 146,30	0,19	0	3
špatný stav topidla, kouřovodu	32	0,14	100	2 707,50	0,13	0	4
nesprávné umístění nebo instalace topidla	71	0,32	90	52 355,50	2,43	0	8
jiná závada topidla	5	0,02	38	1 340,00	0,06	0	0
topidla - celkem	163	0,73	90	60 549,30	2,81	0	15
technické závady	2205	9,85	48	450 459,90	20,87	3	100
nesprávná instalace	17	0,08	42	2 302,50	0,11	0	1
nesprávná údržba	11	0,05	79	531,00	0,02	1	1
žhavé materiály, výrobky	48	0,21	96	6 364,30	0,29	1	1
cizí předmět ve stroji	46	0,21	87	10 258,40	0,48	0	3
výboje statické elektřiny	8	0,04	89	346,00	0,02	0	2
jískry z výfuku, brzd	38	0,17	127	921,70	0,04	0	1
tření, přehřátí	95	0,42	107	41 258,20	1,91	0	4
ostatní změny provozních parametrů	438	1,96	88	101 964,00	4,72	2	31
technické závady - celkem	2 906	12,99	96	614 406,00	28,46	7	144
samovznícení zemědělských plodin	23	0,10	105	4 935,40	0,23	0	2
samovznícení uhlí	91	0,41	83	21 962,50	1,02	0	2
samovznícení olejů, tuků	6	0,03	150	423,00	0,02	0	0
samovznícení chemických látek	11	0,05	92	986,80	0,05	0	2
samovznícení chemických výrobků	15	0,07	188	791,00	0,04	0	0
jiné samovznícení (např. odpady)	37	0,17	116	18 262,40	0,85	0	2
samovznícení - celkem	183	0,83	98	47 361,10	2,21	0	8
výbuchy plynu	14	0,06	280	442,00	0,02	0	16
výbuchy hořlavých kapalin	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0
výbuchy prachů	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0
výbuchy výbušnin	2	0,01	x	6 065,00	0,28	0	3
výbuchy tlakových nádob, kotlů	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0
výbuchy - celkem	16	0,07	154	6 507,00	0,30	0	19
manipulace s hořlavými látkami	7	0,03	78	2 059,00	0,09	1	2
blesk - objekty s hromosvodem	13	0,06	87	3 568,40	0,17	0	3
blesk - objekty bez hromosvodu	36	0,16	144	9 464,00	0,44	0	2
blesk - ostatní	46	0,21	192	2 520,50	0,12	0	0
živelní pohroma	7	0,03	x	515,00	0,02	0	0
dopravní nehoda	203	0,91	116	41 829,50	1,94	41	133
vojenské cvičení, ohňostroj	9	0,04	69	421,00	0,02	0	0
mimořádné příčiny - celkem	314	1,41	125	58 318,40	2,71	41	138
jiné příčiny	26	0,12	38	3 536,50	0,16	4	1
dále nedošetřováno	12 486	55,76	122	0,00	0,00	0	0
neobjasněno, v šetření	1 408	6,29	98	464 937,80	21,54	19	130
Příčiny - celkem	22 394	100,00	111	2 158 494,20	100,00	130	1 023

Pozn.: Požáry bez škody, usmrcených a zraněných osob (zejména požáry převážně v přírodním prostředí a požáry odpadů) jsou uvedeny v kategorii „dále nedošetřováno“. U těchto požárů se příčina vzniku nešetřila.

Nejčastější příčinou požárů byla již tradičně **nedbalost dospělých** (12,9 % ze stanovených příčin požárů) – zejména při kouření nebo manipulaci s otevřeným ohněm. Mezi časté příčiny patří i **technické závady** včetně topidel a komínů (podíl 14,9 %), jejich počet se však proti roku 2006 snížil. Pozitivní je také pokles počtu neobjasněných požárů, počet úmyslně způsobených požárů zůstal stejný. Naopak **o 5 % narostl počet požárů kvůli nedbalosti dospělých, o 3 % se zvýšil počet požárů způsobených hrou dětí s ohněm a o plných 16 % narostl počet požárů způsobených dopravní nehodou.** Zajímavostí je výrazný nárůst počtu požárů způsobených blesky. Kvůli suchu a vysokému počtu požárů v přírodním prostředí se také výrazně zvýšil počet požárů dále nedošetřovaných – o 22 %.

Nejtragičtější důsledky mívají **požáry v soukromých domácnostech** – v roce 2007 při nich **zemřelo 58 lidí** (44,6 % z celkového počtu úmrtí při požárech) a bylo **zraněno dalších 473 lidí** (46,2 % z celkového počtu zranění při požárech). Požáry v domácnostech přitom činily jen 11,8 % ze všech požárů, škody způsobené požáry v domácnostech přitom přesáhly 335 mil. Kč. Hned po domácnostech bylo nejvíce požárů v **dopravě**. Požáry v dopravě také způsobily třetí nejvyšší škody - po požárech ve zpracovatelském průmyslu a v domácnostech. V roce 2007 při požárech v **dopravě přišlo o život 51 lidí** a dalších 156 bylo zraněno.

Požáry v odvětvích hospodářství v roce 2007

Odvětví hospodářství	Počet požárů	Podíl v %	Index % 07/06	Přímá škoda v tis. Kč	Podíl v %	Index % 07/06	Počet usmrcených	Počet zraněných
zemědělství	640	2,86	96	144 667,4	6,70	125	1	33
lesnictví	847	3,78	125	24 005	1,11	107	0	22
dobývání nerostných surovin	18	0,08	58	18 675	0,87	105	0	3
zpracovatelský průmysl	608	2,72	89	794 984,4	36,83	129	2	52
výroba, rozvod elektřiny, plynu, vody	125	0,56	66	39 336,8	1,82	295	0	5
stavebnictví	133	0,59	80	32 725,8	1,52	129	1	9
obchod, opravy zboží	192	0,86	76	158 807,9	7,36	69	0	11
pohostinství ubytování	315	1,41	98	61 599,9	2,85	113	2	56
doprava	2083	9,30	98	304 434,5	14,10	98	51	156
pošty, telekomunikace	19	0,08	83	1 007,1	0,05	100	0	1
peněžnictví, pojišťovnictví	12	0,05	86	801	0,04	59	0	0
výzkum, služby podnikům, reality	456	2,04	100	101 406,1	4,70	140	8	118
veřejná správa, bezpečnost	42	0,19	79	1 802,3	0,08	106	1	8
školství	45	0,20	83	3 138,5	0,15	54	0	4
zdravotnictví, sociální činnost	38	0,17	72	6 000	0,28	150	1	8
ostatní veřejné a osobní služby	1673	7,47	111	114 307,7	5,30	95	4	52
domácnosti	2652	11,84	99	335 754,9	15,55	104	58	473
nezaříděno a jiné	12496	55,80	120	15 039,9	0,69	190	1	12
CELKEM	22 394	100	111	2 158 494,2	100	111	130	1 023

Oproti roku 2006 narostl vloni počet požárů v odvětvích lesnictví, ostatních veřejných a osobních službách, v jiných odvětvích a nezatříděných požárech (jde zejména o skládky odpadu, porosty v přírodním prostředí).

Škody vzrostly ve všech odvětvích s výjimkou odvětví obchodu, oprav zboží, dopravy, peněžnictví a pojišťovnictví a školství, u nichž byl zaznamenán pokles.

Největší požáry (se škodou 50 mil. Kč a vyšší):

31.8. Výrobní a skladové budovy více firem bývalé textilní továrny KOLORA, Liberec – Vesec

Příčina: v šetření

Škoda: 73 310 000 Kč

Zraněny: 3 osoby

14.10. Sklad plastových výrobků firmy FAURECIA – SAI AUTOMOTIVE BOHEMIA, spol. s.r.o., Plazy, okr. Mladá Boleslav

Příčina: v šetření

Škoda: 100 000 000 Kč

Nasazeno celkem 83 hasičů, na uhašení spotřebováno 191 700 l hasební vody, 500 l pěnidla

16.10. Výroba zdravotnického materiálu firmy RAUSCHER a.s. ve staré budově textilky, Nová Paka, okr. Jičín

Příčina: v šetření

Škoda: 210 000 000 Kč

Zraněna: 1 osoba

Evakuováno: 120 osob

14.12. Prodejna a sklad ELEKTRO WORLD spol. s.r.o., Ústí nad Labem

Příčina: technická závada elektroinstalace

Škoda: 59 000 000 Kč

Další závažné události:

18.1. – 19.1. likvidace následků orkánu „Kyrill“, celé území republiky cca 5 800 mimořádných událostí řešených jednotkami požární ochrany (zejm. spadlé stromy, utržené střechy a části objektů)

nasazeno denně cca 2 000 příslušníků HZS ČR a 12 000 ostatních hasičů

jeden příslušník HZS ČR přišel při zásahu o život

20.6. – 20.7. likvidace ohnisek nákazy ptačí chřipkou, velkochovy drůbeže na Orlickoústecku (Tisová, Nořín, Netřeby, Kosořín, Zářecká Lhota, Loučky)

celkem 168 000 kusů drůbeže (váha 624 tun)

nasazeno 557 hasičů se 169 ks techniky

zasahovalo také 256 příslušníků Armády ČR s 63 ks techniky

13. Sportovní akce HZS ČR

Do kalendáře hlavních sportovních soutěží pro rok 2007 bylo zařazeno celkem cca 80 sportovních soutěží, kterých se mohli zúčastnit profesionální hasiči z celé ČR. Vybraných soutěží se mohli zúčastnit i hasiči dobrovolní, případně sportovci ostatních složek IZS. Kromě toho byly organizovány desítky dalších soutěží krajského, okresního a místního charakteru.

13.1. Nejvýznamnější soutěže v požárním sportu

- 18. ročník Memoriálu Milana Kružíka v Plzni, který se konal 25. května 2007.
- 31. ročník Memoriálu Josefa Romportla a Vlastimila Málka v Hradci Králové, který se konal 24. srpna 2007.
- 5 závodů 11. ročníku Velké ceny ČR v požárním útoku družstev HZS krajů a HZS podniků ve kterém celkově zvítězilo družstvo HZS Zlínského kraje - územní odbor Uherské Hradiště. Při Velké ceně byl postupně čtyřikrát překonán národní rekord v požárním útoku (s přetlakovým ventilem) a posunul se o téměř 3 s na 21,08 s, tzn. že je lepší než platný rekord bez přetlakového ventilu. Rekord vytvořilo družstvo HZS kraje Vysočina 19. září 2007 v Paskově.
- sedm závodů 5. ročníku Ligy ve výstupu na cvičnou věž pomocí hákového žebříku, kde zvítězil Karel Ryl z HZS Moravskoslezského kraje.
- **36. mistrovství ČR v požárním sportu družstev HZS ČR**, které se konalo ve dnech 3. a 4. července 2007 v Olomouci. Kvalifikovalo se tam 15 nejlepších družstev HZS krajů a HZS podniků, v nichž bylo zařazeno 134 nejlepších závodníků.
 - V disciplíně běh na 100 m s překážkami zvítězil Martin Kulhavý z HZS Libereckého kraje časem 16:24 s.
 - V disciplíně výstup do 4. podlaží cvičné věže zvítězil Karel Ryl z HZS Moravskoslezského kraje časem 14:21 s.
 - Ve dvojboji zvítězil časem 30:76 a Mistrem HZS ČR v požárním sportu za rok 2007 se stal Karel Ryl z HZS Moravskoslezského kraje.
 - V disciplíně štafeta 4x 100 m zvítězila štafeta HZS Plzeňského kraje časem 56:57 s před družstvy HZS Moravskoslezského kraje a HZS Olomouckého kraje.
 - V disciplíně požární útok zvítězilo družstvo HZS kraje Vysočina časem 23:71 před družstvy HZS Moravskoslezského kraje a HZS Zlínského kraje. Vítězný čas byl současně novým národním rekordem v této disciplíně.
 - Mistrem HZS ČR za rok 2007 se stalo družstvo HZS Moravskoslezského kraje.
- Událostí roku 2007 bylo konání **III. mistrovství Evropy hasičů a záchranářů v disciplínách požárního sportu** 5. a 6. září 2007 na městském stadionu v Ostravě-Vítkovicích a ve sportovním areálu hasičské stanice v Ostravě-Porubě. Družstvo ČR obsadilo v celkovém pořadí 1. místo a obhájilo titul. Zlaté medaile získalo i ve štafetě 4x 100 m a v požárním útoku.

13.2. Hlavní mezinárodní a celorepublikové soutěže v dalších sportech

- Mistrovství Evropy hasičů v sálové kopané ve dnech 16. - 19. května 2007 ve Francii. Družstvo HZS ČR zde vybojovalo 3. místo.
- Mistrovství HZS ČR v disciplínách TFA 7. června 2007 ve Zlíně. Mistry HZS ČR v tomto sportu se stalo družstvo a, v kategorii do 40 let, Petr Teslík z HZS Moravskoslezského kraje a v kategorii nad 40 let Pavel Šustr z HZS Zlínského kraje.
- Mistrovství HZS ČR v tenisu, které se konalo 25.-27. června 2007 v Pardubicích.
- Mistrovství HZS ČR nohejbalu dvojic, které se konalo v Brtnici u Jihlavy.
- Přebor HZS ČR v triatlonu, který se konal 12. srpna 2007 v Ostré.
- Přebor HZS ČR nohejbalu trojic, který se konal 20. června 2007 v Šunperku.
- Přebor HZS ČR ve volejbalu, který se konal 18. - 19. prosince 2007 v Chomutově.
- Přebor HZS ČR v plavání dne 10. prosince 2007 v Přerově.
- Přebor HZS ČR v lezení na umělé stěně 9. listopadu 2007 v Ostravě.
- Přebor HZS ČR v sálové kopané ve dnech 25. - 26. října ve Vysokém Mýtě.
- Přebor HZS ČR ve sjezdovém lyžování dne 19. března 2007 v Červenohorském sedle.
- Přebor HZS ČR v silniční časovce do vrchu, který se konal 5. září 2007 ve Vrbně pod Pradědem.

13.3. Nejlepší sportovec a družstvo HZS ČR roku 2007

Dne 30. října 2007 se konalo na Žofíně slavnostní vyhlášení nejlepších sportovců MV, policie a HZS ČR za rok 2007 za účasti ministra vnitra. Nejlepším sportovce HZS ČR za rok 2007 byl vyhlášen Pavel Šamánek z MV-GŘ HZS ČR Odborného učiliště požární ochrany Brno, který získal zlatou medaili na mistrovství světa v raftingu. Nejlepším sportovním družstvem HZS ČR za rok 2007 byl vyhlášen **reprezentační tým**, který Českou republiku reprezentoval na III. mistrovství Evropy v disciplínách požárního sportu v Ostravě ve složení:

Emil Dopirák	HZS Plzeňského kraje	územní odbor Domažlice
Ivan Ressler	HZS Zlínského kraje	územní odbor Uherské Hradiště
Josef Pěnča	HZS Jihomoravského kraje	územní odbor Blansko
Vladimír Janko	HZS kraje Vysočina	územní odbor Pelhřimov
Marek Jarůšek	HZS Jihomoravského kraje	územní odbor Blansko
Jan Neubert	HZS Středočeského kraje	územní odbor Kladno
Jindřich Harasimovič	HZS Plzeňského kraje	územní odbor Plzeň
Karel Ryl	HZS Moravskoslezského kraje	územní odbor Ostrava
Martin Kulhavý	HZS Libereckého kraje	ředitelství HZS kraje
Radek Vyvíal	HZS Středočeského kraje	územní odbor Kolín
Michal Staněk	HZS Moravskoslezského kraje	územní odbor Karviná
Martin Provazník	HZS Plzeňského kraje	územní odbor Plzeň
Jaroslav Hrdlička	HZS Plzeňského kraje	územní odbor Domažlice

14. Psychologická služba HZS ČR

Z rozhodnutí generálního ředitele HZS ČR vznikla na odboru integrovaného záchranného systému a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR v letech 2001 – 2002 koncepce psychologické služby HZS ČR. Byly stanoveny tři základní pilíře – úkoly psychologické služby HZS ČR:

1. Vytvářet podklady pro personální práci a výkon služby

- provádět ověřování duševní způsobilosti nových uchazečů o službu podle § 3 zákona č. 186/1992 Sb., a osobnostní způsobilost dle § 15, 19 a 79 zákona č. 361/2003 Sb.,
- provádět psychodiagnostická vyšetření hasičů z povolání, stanovená v § 37 vyhlášky č. 247/2001 Sb.,
- při výběrových řízeních na vyžádání ověřovat osobnostní předpoklady příslušníků pro zařazení do řídicích a speciálních funkcí,
- podle zadání služebního funkcionáře provádět psychologická vyšetření a poskytovat odborná stanoviska při rozhodování v personálních otázkách.

2. Zajišťovat posttraumatickou péči o příslušníky

- poskytovat psychologickou pomoc k odstraňování pozásahového stresu příslušníků,
- provádět školení a výcvik ke zvýšení psychické odolnosti a sociální kompetence řídicích a výkonných pracovníků, participovat na odborné přípravě příslušníků HZS ČR.

3. Pomáhat obětem mimořádných událostí

- poskytovat psychologickou a psychosociální pomoc obětem nehod a katastrof, podílet se na přípravě zdrojů psychologické pomoci v regionu a koordinovat jejich využití při mimořádných událostech většího rozsahu,
- podle potřeby poskytovat psychologické služby rodinám příslušníků HZS ČR.

Psychologické pracoviště MV-GŘ HZS ČR zpracovává koncepční materiály k činnosti psychologické služby HZS ČR, metodicky vede psychology, provádí školící a kontrolní činnost směřující k aplikaci psychologie v podmínkách HZS ČR. Jednotlivá léta dosavadní činnosti lze charakterizovat následovně:

- rok 2003 byl zaměřen na realizaci již schválené koncepce a na zajištění jejich prvních úkolů personálem obeznámeným se specifickými činnostmi a podmínkami služby příslušníků HZS ČR;
- prvotním úkolem roku 2004 byla příprava psychologické služby na dobu platnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, jakož i příprava na pomoc obětem mimořádných událostí;
- rok 2005 byl ve znamení odborné přípravy psychologické služby HZS ČR na kvalitu a tvorbu sítě posttraumatické péče příslušníkům HZS ČR;
- rok 2006 byl zaměřen na využití psychologické služby na místě události a na zvládnutí požadavků dopravně psychologických vyšetření. Převážná část koncepční práce byla věnována přípravě právního, odborného a metodického zajištění činnosti

psychologické služby podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů;

- rok 2007 byl ve znamení náporu psychologických vyšetření v souvislosti s účinností § 15 zákona č. 361/2007 Sb., dále pak v plnění plánovaných úkolů, analýzy dosažených výsledků při realizaci koncepce psychologické služby v letech 2003 – 2007 a v neposlední řadě i ve znamení odchodu vedoucího psychologa z důvodu skončení služebního poměru dle § 41 zákona č. 361/2003 Sb., a hledáním jeho nástupce.

14.1. Plnění úkolů v oblasti koncepční a normotvorné

V roce 2007 se pravidelně scházela skupina pro tvorbu standardů psychosociální pomoci obětem mimořádných událostí.

V březnu 2007 byla vydána Metodická příručka psychodiagnostických postupů zjišťování osobnostní způsobilosti řidičů – strojníků, která novelizuje standardizované postupy psychologických pracovišť s laboratoří. Vychází ze základních podmínek pro ujednocení aplikační praxe při tvorbě podkladů pro personální práci; zejména v postupech při zjišťování osobnostní způsobilosti k výkonu služby a zjišťování osobnostních předpokladů na taxativně stanovená služební místa v HZS ČR.

Byla zpracována analýza realizace koncepce psychologické služby a její činnosti za období 2003 – 2006 s výhledem do roku 2010.

Byly akreditovány laboratoře psychologických pracovišť HZS Královéhradeckého, Jihočeského, Olomouckého a Moravskoslezského kraje dle stanovených standardů.

14.2. Plnění úkolů v oblasti metodické, školící a kontrolní

Důležitým momentem je pravidelné vyhodnocování statistických údajů o činnosti psychologických pracovišť HZS krajů s ohledem na sledování dlouhodobých ukazatelů činnosti psychologické služby.

Ve dnech 12. – 14. 11. 2007 v Červené nad Vltavou proběhl celostátní seminář psychologů HZS ČR a jejich asistentů, v rámci kterého se mj. uskutečnilo pracovní setkání s vyjednávači Policie ČR k problematice vyjednávání dle typové činnosti Demonstrování úmyslu sebevraždy.

Součástí metodické činnosti psychologické služby HZS ČR je také odborné vedení psychologů – koordinátorů posttraumatické intervenční péče HZS krajů a prohlubování kvality poskytované péče dle standardů Critical Incident Stress Management:

Druh akce	Název akce	Termín
celostátní seminář	12. celostátní seminář psychologů a asistentů HZS ČR <i>Standardizace činností psych. služby</i>	29.-30.1.2007 Olomouc
	13. celostátní seminář psychologů a asistentů HZS ČR <i>Inovace psychodiagnostických postupů</i>	30. – 31.5.2007 Hradec Králové
	14. celostátní seminář psychologů a asistentů HZS ČR a hasičů-členů posttraumatických intervenčních týmů	12.-14. 11. 2007 Červená nad Vltavou
IMZ	Koordinátorů posttraumatického intervenčních týmů krajů HZS	29.-30. března 2007 21. červen 2007 20. září 2007 MV-GŘ HZS ČR

14.3. Plnění úkolů v oblasti výkonové

Psychologické pracoviště MV-GŘ HZS ČR vykonává nejen funkci koncepční a metodickou pro psychologická pracoviště Hasičského záchranného sboru ČR, ale ve stejné míře zajišťuje i činnosti tzv. výkonové. Při tom vede i výcvik nastupujících psychologů v oblastech: vzdělávání a výkonové činnosti poradenské a psychodiagnostické, jako jsou:

- Posttraumatická péče příslušníkům HZS ČR dle systému CISM a poradenská psychologická činnost dle vyžádání pracovníků MV-GŘ HZS ČR a krajů HZS ČR.

Počet intervencí a udává následující tabulka:

počet klientů	64
1.1.2. vyžádané nadřízeným:	
počet intervencí	37
počet klientů	107
počet hodin	47
1.2. nabídnutá a nevyužitá posttraumatická péče přísl. HZS	
počet intervencí přísl. a zaměst. během zásahu	0
počet intervencí přísl. a zaměst. po zásahu	16
počet intervencí obětí mimořádných událostí	25
1.3. psychosociální pomoc lidem zasaženým mimořádnou událostí	
počet akcí	37
počet klientů	141
počet intervencí	76
1.4. výjezd psychologa - případ sebevraždy	
počet akcí celkem	13
počet akcí s příjezdem polic. vyjednavče	5

Psychologická vyšetření ke zjišťování duševní způsobilosti uchazečů podle § 15 zákona č. 361/2003 Sb., vyšetření příslušníků HZS ČR pro výkon funkce řidič – strojník dle § 37 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 247/2001 Sb. a psychologická vyšetření pro výběr vedoucích pracovníků v rámci výběrového řízení na MV-GŘ HZS ČR.

	GŘ	CELKEM
	<i>lab.</i>	
I. Část - psychodiagnostická činnost		
1. Posouzení osobnostní způsobilosti k přijetí do služebního poměru /PP	70	1032
2. Posouzení osobnostní způsobilosti na služební místo/ k výkonu funkce	14	161
2.1.dle § 19 zákona č. 361/2003 Sb.	14	150
2.2.dle § 37 odst. 2 písm. e vyhl.247/01 Sb.	0	11
3. Výběr do řidičích, spec. funkcí - VR	21	163
4. Posouzení osobnostní způsobilosti § 79 zák. č. 361/2003 Sb.	0	2
5. Dopravně psych.vyšetření z.č. 361/2003	1	54
zaměstnanci HZS ČR	1	4
pro Policii ČR	0	50
CELKEM - počet vyšetření	106	1412
		CELKEM

- Pracovníci psychologické služby HZS ČR také spolupracují s Anonymní linkou pomoci v krizi, kde mají pravidelné služby.

IV. Kontrola a interní audit

Kontrolní činnost byla v roce 2007 u HZS ČR vykonávána na základě ročních plánů hlavních kontrolních úkolů a na základě rozhodnutí generálního ředitele HZS ČR nebo ředitelů HZS krajů.

Kontrolní činnost HZS ČR zahrnovala v roce 2007 finanční, státní a obecné kontroly - ve smyslu právních předpisů - zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 320/2001 Sb.“), a interních aktů řízení MV, generálního ředitele HZS ČR a ředitelů HZS krajů.

Kontrolu u HZS ČR vykonávají specializované kontrolní orgány (oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR a pracoviště kontroly HZS krajů), odborné útvary MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů. Přímým nadřízeným vedoucí oddělení kontroly a stížností je generální ředitel HZS ČR, přímým nadřízeným pracoviště kontroly HZS kraje je ředitel HZS kraje.

Výkonem interního auditu v rámci MV-GŘ HZS ČR je pověřen Odbor interního auditu a supervize MV, jehož ředitel je přímo podřízen ministrovi vnitra. Výkonem interního auditu u HZS kraje je pověřeno pracoviště interního auditu, které je přímo podřízeno řediteli HZS kraje. Interního auditora HZS kraje jmenuje a odvolává ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 320/2001 Sb. ředitel HZS kraje po projednání s ministrem vnitra. Funkce útvaru interního auditu v SOŠ PO a VOŠ PO Frýdek-Místek je ve smyslu ustanovení § 29 odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb. nahrazena výkonem následné veřejnosprávní kontroly, kterou vykonává Odbor finanční kontroly MV.

MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR zpracovalo Plán hlavních kontrolních úkolů MV-GŘ HZS ČR na rok 2007 (dále jen „PHKÚ 2007“) podle podkladů od náměstků generálního ředitele HZS ČR a ředitele kanceláře generálního ředitele HZS ČR a koordinovalo jej tak, aby byly zajištěny systémové kontroly - Komplexní kontroly organizačních složek státu HZS Středočeského kraje a HZS Libereckého kraje.

Plnění PHKÚ 2007:

	PHKÚ 2007 (54 kontrol)		realizováno mimo PHKÚ	realizováno kontrol					
	realizováno	nerealizováno		celkem	systémová	tématická	přijatých opatření	státní	následná veřejnosprávní
CELKEM	51	3	5	56	2	50	3	1	0

Kontrolní systém MV-GŘ HZS ČR je funkční a operativní systém, dokladem je i pět mimořádných kontrol vykonaných v roce 2007 mimo PHKÚ - na základě rozhodnutí a pověření generálního ředitele HZS ČR genmjr. Ing. Miroslava Štěpána. Rozsah a účinnost tohoto kontrolního systému je přiměřený potřebám odborných útvarů MV-GŘ HZS ČR,

pokrývá celé spektrum jejich činností a navazuje na kontrolní činnost minulých období, vykonávanou na MV-GŘ HZS ČR.

Komplexní kontroly HZS Středočeského kraje a HZS Libereckého kraje byly vykonány ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1 písm. h) a § 26 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 27 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení Ministerstva vnitra č. 55/2003 o obecné kontrole a supervizní činnosti, ve znění nařízení č. 1/2006. Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR bylo gestorem komplexních kontrol, zahajovalo kontroly „na místě u kontrolované osoby“, metodicky řídilo a zpracovalo závěrečnou zprávu - „Závěr“ z výsledných materiálů odborných útvarů - z obou komplexních kontrol u HZS krajů. Na systémových kontrolách se podílely všechny odborné útvary MV-GŘ HZS ČR, které zjistily v kontrolované oblasti systémové závady a závady administrativního charakteru v oblastech - požární ochrany, IZS, výkonu služby, požární prevence, systému řízení, personalistiky, vedení účetnictví, evidence majetku a nastavení vnitřního kontrolního systému. Zjištění z kontrol byla vyhodnocena, zevšeobecněna a sloužila pro zpětnou vazbu při řízení HZS krajů a řídicích zaměstnanců MV-GŘ HZS ČR.

K odstranění nedostatků, zjištěných kontrolami oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR a odborných útvarů MV-GŘ HZS ČR, **zpracovali řídicí zaměstnanci** MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů ve všech případech **adresná a termínovaná opatření k nápravě**. Plnění opatření k nápravě byla vydávána formou interních aktů řízení nebo zápisy z porad vedení HZS kraje. Opatření jsou kontrolována formou následných kontrol, které vykonávají zaměstnanci oddělení kontroly a stížností, odborné útvary MV-GŘ HZS ČR, kontroloři a interní auditoři HZS krajů.

Státní kontrolou připravenosti na řešení krizových situací a stav zpracování krizového plánu, kterou vykonal odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení MV-GŘ HZS ČR u Ministerstva práce a sociálních věcí, byly zjištěny nedostatky formálního charakteru, které byly odstraněny v průběhu kontroly.

HZS krajů

Z výsledků obecných kontrol a interních auditů, které vykonaly pracoviště kontroly, pracoviště interního auditu a odborné útvary HZS krajů v roce 2007, nevyplývaly systémové nedostatky závažného charakteru - jako např. porušení rozpočtové kázně, manka, škody apod.

Externí kontroly

Kromě jiných kontrolních orgánů vykonal u HZS ČR v roce 2007 kontrolní akce č. 07/01 Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“) na oblast „Automobilní a speciální mobilní technika Hasičského záchranného sboru České republiky“. Kontrola byla vykonána u MV-GŘ HZS ČR, HZS Ústeckého kraje, HZS Plzeňského kraje, HZS Jihočeského kraje, HZS Jihomoravského kraje a HZS Olomouckého kraje.

Kontrola byla zaměřena na hospodaření s majetkem státu a s peněžními prostředky při zabezpečení činnosti HZS ČR automobilní a speciální mobilní technikou (dále jen „AT“), kterou je pro potřeby kontrolní akce třeba rozumět veškerou AT, včetně materiální a technické podpory k zabezpečení její provozuschopnosti a technické životnosti.

Kontrolou NKÚ nebyly zjištěny nedostatky závažného charakteru ani neoprávněně použité rozpočtové prostředky.

Řídící (finanční) kontrola

Řídící kontrola jako součást vnitřního kontrolního systému je u HZS ČR nastavena interními akty řízení MV, generálního ředitele HZS ČR a ředitelů HZS krajů. Interními akty řízení reagují na platné právní předpisy upravující danou oblast.

Z výsledků finančních (řídících) kontrol vykonaných u MV-GŘ HZS ČR nevyplývaly v roce 2007 nedostatky závažného charakteru - jako např. porušení rozpočtové kázně, manka, škody apod., jejichž důsledkem by byl nařízený odvod finančních prostředků do státního rozpočtu ani jiná zjištění předaná k dalšímu řízení podle zvláštních právních předpisů.

Další činnosti oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR uspořádalo v červnu 2007 metodický seminář pro zaměstnance útvarů interního auditu a kontroly HZS krajů. Cílem semináře bylo poskytnout metodiku kontrolorům a interním auditorům z HZS krajů k zabezpečení úkolů kontrolní činnosti v podmínkách HZS ČR a pro trvalé zajištění a zvyšování kvality vnitřního kontrolního systému.

Vzhledem k rizikům při zadávání veřejných zakázek a zaměření kontroly na uvedenou činnost zorganizovali zaměstnanci oddělení kontroly a stížností přednášku k novému znění zákona - „Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách“ a využití zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, přednášející byli z Ministerstva financí a MV (odboru programového financování). Semináře se zúčastnili i zaměstnanci z ekonomických úseků MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR zpracovalo ve smyslu povinností vyplývajících z právních předpisů a IAR metodiku na základě vyhodnocení výsledných materiálů z obecných kontrol, veřejnosprávních kontrol na místě a zpráv z interních auditů, předaných na semináři. Metodiku zaslalo k využití kontrolorům a interním auditorům HZS krajů.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR připravilo ve spolupráci s Institutem ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč a oddělením vzdělávání MV-GŘ HZS ČR IV. část specializačního kurzu „Příprava pracovníků kontroly a interního auditu“, které se také účastnili kontroloři a interní auditori HZS krajů. Cílem kurzu bylo rozšíření odborných znalostí kontrolorů a interních auditorů v oblastech krizového řízení a ochrany obyvatelstva.

V průběhu roku 2007 probíhaly stáže příslušníků oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR u HZS krajů. Při stážích získali příslušníci nové poznatky a zkušenosti, které dále využijí při plnění svých úkolů.

V. Základní údaje o rozpočtu HZS ČR

Rozbor čerpání rozpočtových prostředků GŘ HZS ČR a organizačních složek státu v působnosti MV-GŘ HZS ČR za rok 2007

Hasičský záchranný sbor ČR plní úkoly, jejichž cílem je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Tyto úkoly v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému a krizového řízení plní v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem č. 237/2000 Sb., č. 238/2000 Sb., č. 239/2000 Sb., č. 240/2000 Sb. a č. 133/1985 Sb.,

Hasičský záchranný sbor ČR tvoří Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, které je součástí Ministerstva vnitra, a Hasičské záchranné sbory 14ti krajů jako organizační složky státu v působnosti MV-GŘ HZS. Do celkového hospodaření HZS ČR je začleněna i Střední odborná škola a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

V oblasti požární ochrany byly vytvářeny podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Tento základní úkol byl průběžně plněn budováním systému prevence a připravenosti pro případ živelních pohrom, pro technologické havárie a další závažné havárie, způsobené vybranými nebezpečnými chemickými látkami a přípravky nebo jaderným zářením. V souvislosti s jeho realizací byla zvyšována odbornost příslušníků HZS ČR, dotvářena lektorská základna pro výuku v oblasti požární ochrany a její jednotné metodické řízení a probíhal výzkum a vývoj zaměřený zejména na modelování vývoje požárů a zavádění nových zkušebních metodik. Dalším plněným úkolem bylo zintenzivňování spolupráce s občany, občanskými sdruženími, organizacemi a orgány působícími na úseku požární ochrany za účelem preventivně výchovné činnosti. Byla zajišťována akceschopnost jednotek požární ochrany v plošném pokrytí na optimální organizační, odborné a technické úrovni.

V oblasti krizového řízení se HZS ČR podílel na zajištění základních funkcí státu při nevojenských krizových situacích a koordinaci přípravy na krizové situace a jejich řešení. V tomto rámci byly mimo jiné připravovány návrhy legislativních opatření k optimalizaci bezpečnostního systému ČR, zajišťovány vzdělávací a studijní programy, sjednocovány a koordinovány postupy subjektů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob při přípravě na krizové stavy. Mezi důležité úkoly v této oblasti spadalo zabezpečování činnosti krizového štábu ministra vnitra a Ústředního krizového štábu, posilování spolupráce mezi bezpečnostními radami a krizovými štáby všech stupňů, budování Informačního systému krizového řízení, zkvalitňování komunikace a přenosu dat mezi jednotlivými subjekty krizového řízení.

Mezi hlavní úkoly civilního nouzového plánování v uplynulém období patřilo zabezpečování a realizace souhrnu plánovacích, koordinačních a řídicích opatření k zajištění připravenosti pro předcházení a zvládnutí následků mimořádných událostí a krizových situací ohrožujících obyvatelstvo, funkčnost veřejné správy, chod hospodářství jakož i zabezpečování plnění mezinárodních bezpečnostních závazků.

V oblasti ochrany obyvatelstva pokračovalo vytváření podmínek, které znemožní nebo minimalizují negativní dopady na zdraví, životy a majetek lidí a jejich životní podmínky v případě mimořádných událostí a krizových situací. K úkolům v této oblasti patřilo zapracování opatření k ochraně obyvatelstva do havarijních plánů, zabezpečování

profesního, kvalifikačního a doplňujícího profesního vzdělávání v ochraně obyvatelstva, vytváření podmínek pro zapojení nevládních humanitárních organizací do přípravy a realizace opatření k nouzovému přežití obyvatelstva a poskytování humanitární pomoci, smluvní zabezpečování nezbytných dodávek prostředků, přístrojů a techniky k zajištění ochrany obyvatelstva za krizových stavů, zkvalitňování a modernizace jednotného systému varování a vyrozumění. S využitím bezpečnostního výzkumu byl vytvářen soubor specifických metod, návrhů opatření a praktických nástrojů k optimalizaci účinnosti ochrany obyvatelstva ČR v rámci minimalizace dopadů možných krizových situací.

Integrovaný záchranný systém zajišťoval společný koordinovaný postup svých složek při různých mimořádných událostech v taktické, operační a strategické úrovni řízení s cílem rychlého a kvalitního provedení záchranných a likvidačních prací a rovněž zabezpečoval aktivní přístup k zásahům při katastrofách v zahraničí. Z takto stanoveného cíle vyplynuly další jednotlivé úkoly, kterými byly zejména zpřístupnění spojení Pegas pro všechny složky IZS, zajištění rutinního provozu tísňové linky 112, optimalizace počtu operačních a informačních středisek IZS, údržba systému krizových telefonů, pravidelná aktualizace dokumentace IZS (havarijní plány, poplachové plány IZS). Mezi další úkoly patřila výstavba a modernizace informačního systému IZS pro všechny úrovně řízení v IZS. Průběžně byla udržována vysoká akceschopnost jednotky USAR MV-GŘ HZS ČR (vyhledávací a záchranný odřad MV-GŘ HZS ČR) pro záchranné práce v zahraničí a předurčených styčných důstojníků pro jejich koordinaci.

Další prioritou, pro kterou bylo nutno zvýšení výdajů je zapojení lidských sil a prostředků na humanitární pomoci poskytované v zahraničí.

Skutečnosti, které významně ovlivnily celkové čerpání výdajů

Rozpočtové období roku 2007 bylo ovlivňováno rozsáhlými požáry průmyslových objektů, lesních porostů a nehodami dopravních prostředků doprovázenými úniky chemických produktů. Tyto záchranné akce se výrazně podepsaly na celkovém čerpání přidělených rozpočtových prostředků.

Veškeré události v minulém roce, ke kterým se připojily i další objemově významné účelové prostředky, přidělené zejména na zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb. a podle zákona č. 239/2000 Sb., ovlivnily celkový rozpočet přidělením prostředků na následující účely:

- obměna poškozených spotřebovaných prostředků při zásazích jednotek PO
- nákup ochranných pomůcek, výstrojního materiálu, hasiv a energií
- náhrada výdajů spojených se škodami způsobenými povodní v Moravskoslezském kraji
- podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury v oblasti požární ochrany
- navýšení spojené s likvidací ptačí chřipky v Pardubickém kraji
- navýšení na dotace občanským sdružením
- mimořádné výdaje dle zákona č. 239/2000 Sb., opravy automobilní techniky
- mimořádné výdaje a náhrady škod způsobené orkány Kyrill
- rozvoj a obnova materiálně technické základny HZS ČR

Zhodnocení celkového čerpání rozpočtu

Příjmy:

Příjmy byly stanoveny schváleným rozpočtem ve výši 1 339 584 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 1 354 623 tis. Kč, skutečné plnění dosáhlo 1 556 945 tis. Kč. Překročení příjmů představuje 202 322 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 byl dosažen pokles příjmů na 91,47 %. K poklesu příjmů došlo u HZS krajů a u MV-GŘ HZS ČR.

Výdaje celkem:

Výdaje celkem byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 7 943 003 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 8 114 801 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 265 911 tis. Kč, celková možnost čerpání byla tedy ve výši 8 380 712 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 8 254 975 tis. Kč, 125 600 tis. Kč bylo převedeno do rezervního fondu. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 136 tis. Kč, což představuje 0,001 %. Ve srovnání s rokem 2006 vzrostly celkové výdaje na 104,30 %.

U HZS krajů zůstaly celkové výdaje nedočerpány o 122 tis. Kč, z toho se rozhodující objem vztahuje na ostatní běžné výdaje (75 tis. Kč). Výdaje u MV-GŘ HZS ČR nebyly dočerpány o 3 tis. Kč a u SOŠ a VOŠ PO Frýdek- Místek o 11 tis. Kč, kde rozhodující objem se vztahuje na výdaje v oblasti platových prostředků.

Skutečné zapojení mimorozpočtových zdrojů dosáhlo celkem 265 911 tis. Kč. Z toho u výdajů na financování programů reprodukce majetku 170 288 tis. Kč (u HZS krajů 129 869 tis. Kč a u MV-GŘ HZS 40 419 tis. Kč). U běžných výdajů činilo skutečné zapojení mimorozpočtových zdrojů 87 647 tis. Kč (u HZS krajů 78 872 tis. Kč a u MV-GŘ HZS ČR 8 775 tis. Kč).

Rovnoměrnost čerpání výdajů v průběhu roku byla zkreslována náhradami výdajů na humanitární pomoci v průběhu rozpočtového roku a náhradami mimořádných výdajů dle zákona 239/2000 Sb. o IZS. I kdyby nedošlo k uvedeným výjimečným výdajům je nutné z hlediska charakteru činnosti HZS u jednotek v průběhu roku ponechávat průběžnou operativní rezervu rozpočtových prostředků právě pro případy zvýšeného počtu zásahů, které se nedají předem předvídat. Proto nelze u HZS posuzovat rovnoměrnost čerpání jako u klasické rozpočtové organizace.

Ostatní běžné výdaje:

Ostatní provozní výdaje v roce 2007 za HZS ČR celkem dosáhly bez převodu do rezervního fondu objemu 746 812 tis. Kč. Ve vztahu k celkové možnosti čerpání ve výši 747 060 tis. Kč je celkové čerpání na 99,96 %, nedočerpáno zůstalo 76 252 Kč. Převod do rezervního fondu činil 172 tis. Kč.

Ostatní provozní výdaje v roce 2007 za HZS krajů dosáhly bez převodu do rezervního fondu objemu 602 086 tis. Kč. Ve vztahu k celkové možnosti čerpání ve výši 602 238 tis. Kč je celkové čerpání na 99,97%, nedočerpáno zůstalo 74 886 Kč. Převod do rezervního fondu činil 77 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 poklesly tyto výdaje na 89,75%.

Ostatní provozní výdaje v roce 2007 za MV-GŘ HZS ČR celkem dosáhly bez převodu do rezervního fondu objemu 140 777 tis. Kč. Ve vztahu k celkové možnosti čerpání

ve výši 140 872 tis. Kč je celkové čerpání na 99,93 %, nedočerpáno zůstalo 337 Kč. Do rezervního fondu bylo převedeno 94 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 poklesly tyto výdaje na 88,23%.

Ostatní provozní výdaje v roce 2007 za SOŠ PO a VOŠ PO Frýdek-Místek celkem dosáhly bez převodu do rezervního fondu objemu 3 950 tis. Kč. Ve vztahu k celkové možnosti čerpání ve výši 3 951 tis. Kč je celkové čerpání na 99,97%, nedočerpáno zůstalo 1 029 Kč. Ve srovnání s rokem 2006 poklesly tyto výdaje na 77,64%.

Převážná část výdajů je spojena s přímým výkonem a zajištěním požární ochrany a IZS. Největším objemem na čerpání výdajů této výdajové oblasti se podílí nákupy materiálu a ochranných pomůcek pro potřeby jednotek PO a pohonných hmot pro požární automobilní techniku, tj. více jak 50 % těchto výdajů. Dále se na čerpání podílí platby za energie (plyn, elektrická energie) cca 22 %. Náklady na stravování a stravovací služby činí cca 4 %, na služby za stavebně ubytovací materiál cca 5 % a na úklid objektů cca 6 %.

Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Schválený rozpočet byl stanoven ve výši 1 663 699 tis. Kč. Upravený rozpočet byl zvýšen na 1 675 544 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly zapojeny ve výši 170 288 tis. Kč a celková možnost čerpání byla ve výši 1 845 832 tis. Kč. Z nedočerpaných prostředků ve výši 104 430 tis. Kč bylo do RF převedeno 104 383 tis. Kč, z toho 100 000 tis. Kč je z důvodu posunu termínu schvalování **Integrovaného operačního programu - Prevence a řešení rizik, bezpečnost**.

Mzdové a související výdaje

V roce 2007 byl schváleným rozpočtem stanoven objem **platových prostředků** v celkové výši 3 878 294 tis. Kč. Upravený rozpočet činil 3 980 713 tis. Kč. Mimorozpočtové prostředky byly zapojeny ve výši 29 506 342 Kč. Celková částka k čerpání byla ve výši 4 010 219 342 Kč. Skutečné čerpání platových prostředků bylo ve výši 4 010 211 tis. Kč. Zůstatek ve výši 8 342 Kč byl odveden do státního rozpočtu. Do rezervního fondu k 31.12.2007 nebyly převedeny žádné prostředky.

Ostatní platby za provedenou práci (dále „OPPP“) byly schváleným rozpočtem stanoveny v celkové výši 116 839 tis. Kč. Po provedených rozpočtových opatřeních a uvolnění prostředků z rezervního fondu byla celková možnost čerpání prostředků OPPP ve výši 123 877 tis. Kč. Skutečně bylo vyčerpáno 123 614 tis. Kč a do rezervního fondu na rok 2008 bylo převedeno 262 860 Kč.

Povinné pojistné bylo schváleným rozpočtem stanoveno v celkové výši 1 375 669 tis. Kč. Po provedených rozpočtových opatřeních a uvolnění prostředků rezervního fondu byla možnost čerpání ve výši 1 420 841 tis. Kč. Skutečné čerpání bylo ve výši 1 419 868 tis. Kč, do rezervního fondu bylo převedeno 972 144 Kč, do státního rozpočtu bylo odvedeno 1 008 Kč.

FKSP bylo schváleným rozpočtem stanoveno v celkové výši 77 565 tis. Kč. Po provedených rozpočtových opatřeních (včetně uvolnění prostředků z rezervního fondu) byla možnost čerpání v celkové výši 80 203 983 Kč. Vyčerpáno bylo celkem 80 200 tis. Kč, do rezervního fondu bylo převedeno 2 719 Kč a do státního rozpočtu bylo odvedeno 704 Kč.

Sociální dávky byly stanoveny rozpočtem v celkové výši 91 805 tis. Kč, z toho 69 019 tis. Kč bylo určeno na dávky odchodného. Skutečné čerpání činilo celkem 81 607 tis. Kč, z toho bylo na odchodném pro 408 příslušníků vyplaceno 63 862 tis. Kč.

Účelové prostředky

V roce 2007 byly HZS ČR účelově přiděleny finanční prostředky v celkové výši 295 982 tis. Kč v následujícím členění:

a) Mimořádné výdaje dle zákona č. 239/2000 Sb. (VPS) ve výši 19 901 tis. Kč

Hasičskému záchrannému sboru České republiky byly na základě žádostí přiděleny do rozpočtu v roce 2007 prostředky v celkové výši 19 901 tis. Kč. V tom

- na opravy automobilní požární techniky, která havarovala při zásazích integrovaného záchranného systému 6 755 tis. Kč. Z toho bylo přiděleno

- HZS hlavního města Prahy 2 247 tis. Kč
- HZS Plzeňského kraje 1 642 tis. Kč
- HZS Libereckého kraje 618 tis. Kč
- HZS Královéhradeckého kraje 1 254 tis. Kč
- HZS Zlínského kraje 994 tis. Kč

- na úhradu mimořádných výdajů vzniklých při povodních v roce 2007 byly přiděleny prostředky v celkové výši 1 019 tis. Kč HZS Moravskoslezského kraje.

- na úhradu mimořádných výdajů spojených s orkánem Kyrill 8 302 tis. Kč.

- na úhradu mimořádných výdajů spojených s likvidací ptačí chřipky v Pardubickém kraji 3 825 tis. Kč

b) Mezinárodní konference a další odborné akce (§71 odst. 3 z. č. 218/2000 Sb.) ve výši 198 tis. Kč

Rozpisem závazných limitů a ukazatelů na rok 2007 byl HZS MSK stanoven specifický dílčí ukazatel „Mezinárodní konference a další odborné akce“ ve výši 198 000 Kč. Tyto finanční prostředky byly použity na přípravu a realizaci konference „Mezinárodní sympozium o Požární ochraně“, která se konala ve dnech 13. – 14. září 2007 v prostorách Technické univerzity VŠB v Ostravě.

c) Dopady účinnosti z.č. 361/2003 Sb. (platy a souvis.)

Hasičskému záchrannému sboru České republiky byly do rozpočtu v roce 2007 přiděleny prostředky v celkové výši 139 999 tis. Kč na řešení dopadů zákona č. 361/2003 Sb. v platové oblasti.

d) Výdaje na výstavbu informačního systému krizového řízení ve výši 3 300 tis. Kč

e) Rozvoj a obnova materiálně technické základny hasičského záchranného sboru Lysá nad Labem 3 500 tis. Kč

f) Projekt EU – prevence a řešení rizik, bezpečnost ve výši 100 000 tis. Kč

g) Výdaje na řešení úkolů výzkumu a vývoje ve výši 25 172 tis. včetně zapojení mimorozpočtových zdrojů

h) Výdaje na řešení úkolů souvisejících s předsednictvím v Radě EU ve výši 1 020 tis. Kč

ch) Výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU projekt COUNTERACT ve výši 260 tis. Kč a projekt FIREFIGHT ve výši 529 tis. Kč

i) Výdaje na humanitární pomoc Albánii a Makedonii ve výši 1 823 tis. Kč.

Dotace občanským sdružením v požární ochraně

V roce 2007 byla v rozpočtu MV-generálního ředitelství HZS ČR vyčleněna neinvestiční dotace občanským sdružením, která působí podle zákona č. 83/1990 Sb., sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, na úseku požární ochrany, integrovaném záchranném systému, ochrany obyvatel a krizového řízení ve výši 25 830 000 Kč.

Dotace byla poskytnuta 21 občanskému sdružení. Celková částka 25 830 000,- Kč byla rozdělena v plné výši. Jednotlivá občanská sdružení dle současných informací dotaci vyčerpala. Upřesněné údaje budou uvedeny při finančním vypořádání vztahů se státním rozpočtem za občanská sdružení ve stanoveném termínu.

Výdaje na výzkum a vývoj

Výdaje na výzkum a vývoj byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 12 257 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 17 457 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 7 975 tis. Kč. Celková možnost čerpání byla tedy ve výši 25 432 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 25 431 tis. Kč. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 1 621 Kč. Ve srovnání s rokem 2006 vzrostly celkové výdaje na 125,13 %.

Projekty realizované v tomto roce prostřednictvím řešitelů výzkumných projektů, tj. zálohovaných jednotek GR HZS ČR (Technický ústav PO Modřany a IOO Lázně Bohdaneč), byly zaměřeny zejména na systém nouzového zásobování elektřinou v případě krizových stavů, výzkum nových principů a metod v rámci opatření ochrany obyvatelstva, krizového řízení a zvýšení připravenosti IZS v případě možných účinků chemických, radiačních a jaderných zbraní a jiných nebezpečných látek a bezpečnostní výzkum v rámci bezpečnostního systému ČR, predikce budoucích změn bezpečnostního prostředí a jejich dopad na bezpečnostní politiku.

Závěr

Rozpočtové prostředky, přidělené HZS ČR byly čerpány účelně s uplatněním hlediska úspornosti a efektivnosti. Hlavní úkoly rozpočtového roku byly splněny, úspěšně byly hodnoceny i mimořádné úkoly, kterými bylo HZS ČR v minulém roce pověřeno.

Rozpočet HZS ČR na rok 2007
(v tis.Kč)

HZS ČR	VÝDAJE CELKEM	z toho:										
		Výdaje na financ.programů repr.maj.	z toho:		Platy zaměst. a OPPP vč.poj.a FKSP	z toho:			Sociální dávky	Neinv. Dotace obč.sdruž.	Ostatní provozní výdaje	Vývoj a výzkum
			Investiční výdaje	Neinvestiční výdaje vázané k IP		Platy zaměst. a OPPP	Povinné pojistné	Převody FKSP				
MV-GŘ HZS ČR	1 299 956	790 521	587 765	202 756	323 656	237 518	81 576	4 562	2 000	25 893	145 629	12 257
SOŠ a VOŠ PO F-M	27 904	4 658	3 007	1 651	19 335	14 201	4 857	277	1 060	0	2 851	0
HZS krajů celkem	6 615 143	868 520	569 229	299 291	5 105 376	3 743 414	1 289 236	72 726	88 745	0	552 502	0
HZS CELKEM	7 943 003	1 663 699	1 160 001	503 698	5 448 367	3 995 133	1 375 669	77 565	91 805	25 893	700 982	12 257

Stav rozpočtu HZS ČR k datu 31.12.2007
(v tis.Kč)

HZS ČR	VÝDAJE CELKEM	z toho:										
		Výdaje na financ.programů repr.maj.	z toho:		Platy zaměst. a OPPP vč.poj.a FKSP	z toho:			Sociální dávky	Neinv. dotace obč.sdruž.	Ostatní provozní výdaje	Vývoj a výzkum
			Investiční výdaje	Neinvestiční výdaje vázané k IP		Platy zaměst. a OPPP	Povinné pojistné	Převody FKSP				
MV-GŘ HZS ČR	1 076 439	563 105	387 178	175 927	332 070	243 887	83 517	4 666	3 700	25 830	134 277	17 457
SOŠ a VOŠ PO F-M	29 646	4 931	3 280	1 651	19 572	14 380	4 912	280	1 192	0	3 951	0
HZS krajů celkem	7 008 656	1 107 508	784 501	323 007	5 242 402	3 846 141	1 321 593	74 668	96 345	0	562 401	0
HZS CELKEM	8 114 741	1 675 544	1 174 959	500 585	5 594 044	4 104 408	1 410 022	79 614	101 237	25 830	700 629	17 457

SEZNAM ZKRATEK:

BRS:Bezpečnostní rada státu

CAS: cisternová automobilová stříkačka

CBRN: radiační, chemická a biologické situace

CNP: civilní nouzové plánování

CO: civilní ochrana

ČHMÚ: Český hydrometeorologický ústav

HZS ČR: Hasičský záchranný sbor České republiky

IMZ: instrukčně metodické zaměstnání

IOO L. Bohdaneč: Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč

IOP: integrovaný operační program

ISKŘ ČR: informační systém krizového řízení ČR

IZS: integrovaný záchranný systém

JPO: jednotka požární ochrany (nebo také jednotka PO)

JSDH: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

KI: životně důležitá – kritická – infrastruktura

LHS: letecká hasičská služba

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV-GŘ HZS ČR: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

NKÚ: Nejvyšší kontrolní úřad

OPIS: operační a informační středisko

RMS: radiační monitorovací síť

SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek: Střední odborná škola a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku

SPD: státní požární dozor

SSHR: Správa státních hmotných rezerv

SÚJB: Státní úřad pro jadernou bezpečnost

TCTV 112: telefonní centra tísňového volání 112

ÚSÚ: ústřední správní úřady

VCNP: Výbor pro civilní nouzové plánování

VZS ČČK: Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

ZHN: zbraně hromadného ničení

ZL Olomouc: Základna logistiky Olomouc